

ข้อมูลและแนวทางการตรวจติดตาม
การดำเนินโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า
ตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ
กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

สารบัญ

หน้า

บทที่ ๑

๑ - ๑๑

สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในประเทศไทย

บทที่ ๒

๑๒ - ๑๙

การตรวจติดตามและข้อเสนอแนะของผู้ตรวจราชการ จากการตรวจติดตาม
การดำเนินโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

บทที่ ๓

๒๕ - ๒๗

แนวทางการตรวจติดตามการดำเนินโครงการสัตว์ปลอดโรค
คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ ๑	๑
ข้อมูลรายงานพบผลบวกของโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์สะสม ปี ๒๕๖๘	
ภาพที่ ๒	๑
เปรียบเทียบร้อยละการตรวจพบโรคพิษสุนัขบ้ารายเดือน ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๘	
ภาพที่ ๓	๒
ความชุกของการพบโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ เทียบกับการเกิดโรคระบาดของโรคพิษสุนัขบ้า ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘	
ภาพที่ ๔	๓
มาตรการผลักดันการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗	
ภาพที่ ๕	๔
จำนวนผู้เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้า โรคไข้มองอักเสบไม่ทราบสาเหตุ และร้อยละสัตว์พบเชื้อ โรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๖๘	
ภาพที่ ๖	๕
การจัดลำดับพื้นที่เสี่ยงโรคพิษสุนัขบ้าต่อการเสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้า ปี พ.ศ. ๒๕๖๘	
ภาพที่ ๗	๖
แนวทางการเร่งรัดการควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์และติดตามผู้สัมผัสในพื้นที่ ภายใต้แนวคิด สุขภาพหนึ่งเดียว	
ภาพที่ ๘	๑๑
แผนปฏิบัติงานของกรมประชาสัมพันธ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘	

ภาคผนวก

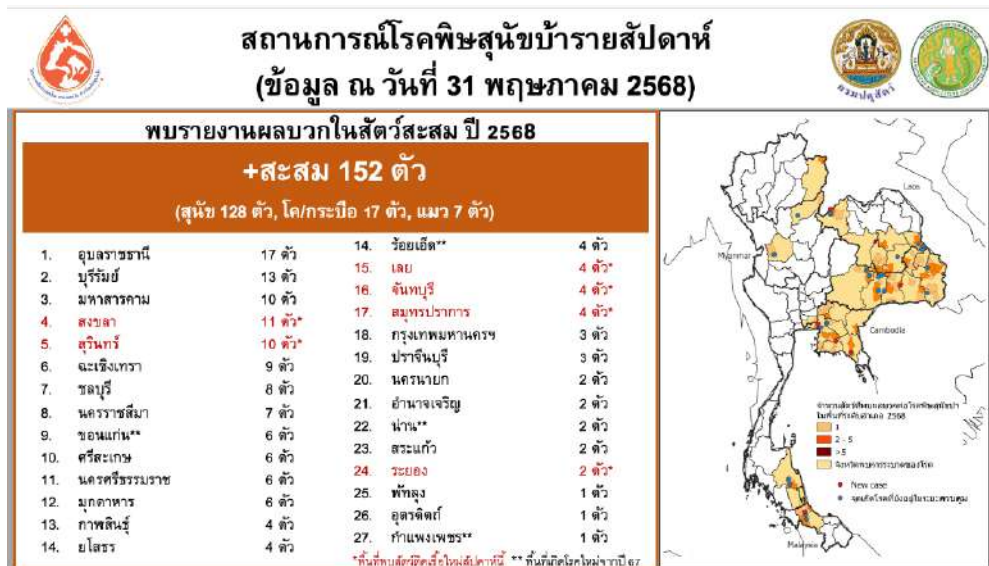
ภาคผนวก ๑	คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า
ภาคผนวก ๒	คำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า
ภาคผนวก ๓	รายงานผลการตรวจติดตามโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

บทที่ ๑
สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในประเทศไทย

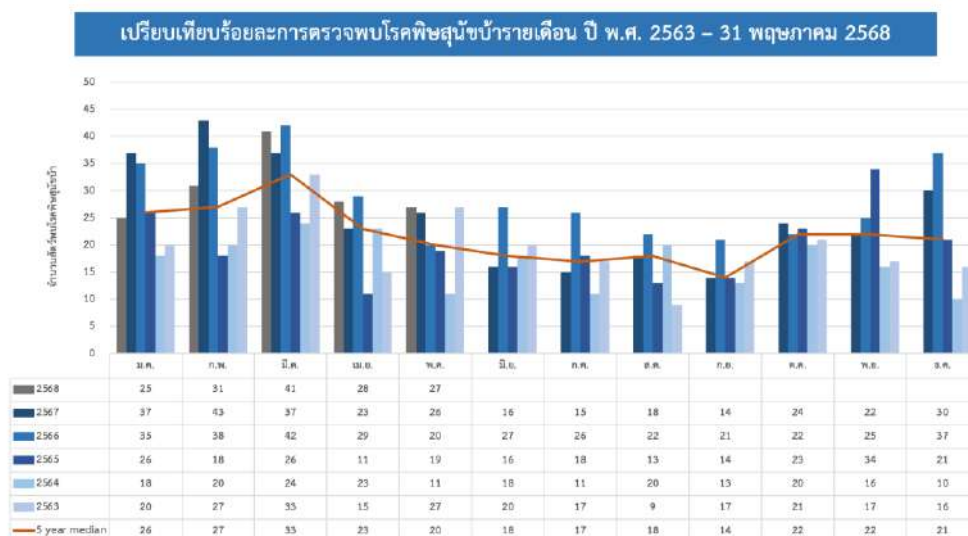
๑. สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ และแผนปฏิบัติงานของกรมปศุสัตว์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
(ข้อมูลจากสำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์ กรมปศุสัตว์ ณ วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๘)

๑.๑ สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์

๑.๑.๑ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๘ กรมปศุสัตว์ได้มีการตรวจหาเชื้อโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ตัวอย่างพบโรคพิษสุนัขบ้า (ผลบวก) ในสัตว์สะสม จำนวน ๑๕๒ ตัวอย่าง ประกอบด้วย สุนัข ๑๒๘ ตัว โค/กระบือ ๑๗ ตัว และแมว ๗ ตัว จาก ๒๗ จังหวัด จังหวัดที่พบโรคพิษสุนัขบ้ามากที่สุด ได้แก่ จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน ๑๗ ตัว รองลงมา ได้แก่ จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน ๑๓ ตัว จังหวัดสงขลา จำนวน ๑๑ ตัว และจังหวัดมหาสารคาม และสุรินทร์ จำนวน ๑๐ ตัวเท่ากัน

ภาพที่ ๑ ข้อมูลรายงานพบผลบวกของโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์สะสม ปี ๒๕๖๘

ภาพที่ ๒ เปรียบเทียบร้อยละการตรวจพบโรคพิษสุนัขบ้ารายเดือน ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๘

๑.๑.๒ จากการสำรวจความชุกของการพบโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ เทียบกับการเกิดโรคระบาดของโรคพิษสุนัขบ้า ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๘) สรุปได้ว่า

๑) พื้นที่เสี่ยงพบการระบาดของโรคชุกอยู่ในพื้นที่เดิม ได้แก่

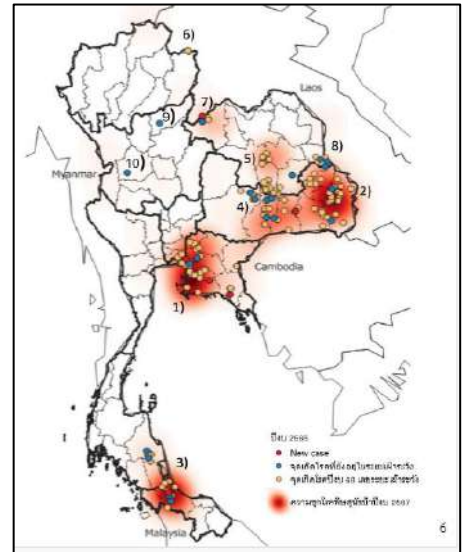
- ๑.๑) ชลบุรี/ระยอง/ฉะเชิงเทรา/กรุงเทพมหานคร
- ๑.๒) อุบลราชธานี/อำนาจเจริญ/ยโสธร
- ๑.๓) สงขลา
- ๑.๔) บุรีรัมย์/สุรินทร์/ร้อยเอ็ด/มหาสารคาม
- ๑.๕) กาฬสินธุ์/มหาสารคาม/ขอนแก่น

๒) พื้นที่เสี่ยงพบการระบาดของโรคไกล่ชายแดน ได้แก่

- ๒.๑) น่าน - ไชยบุรี ประเทศลาว
- ๒.๒) เลย - ไชยบุรี ประเทศลาว
- ๒.๓) มุกดาหาร - สุวรรณเขต ประเทศลาว

๓) พื้นที่พบโรคใหม่ ได้แก่

- ๓.๑) อุดรดิตถ์
- ๓.๒) กำแพงเพชร

ภาพที่ ๓ ความชุกของการพบโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ เทียบกับการเกิดโรคระบาดของโรคพิษสุนัขบ้า ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๘ กรมปศุสัตว์ ได้จัดระดับพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า โดยพิจารณาจากสถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้า จาก จำนวน อปท. ทั้งหมด ๗,๘๒๓ อปท. ดังนี้

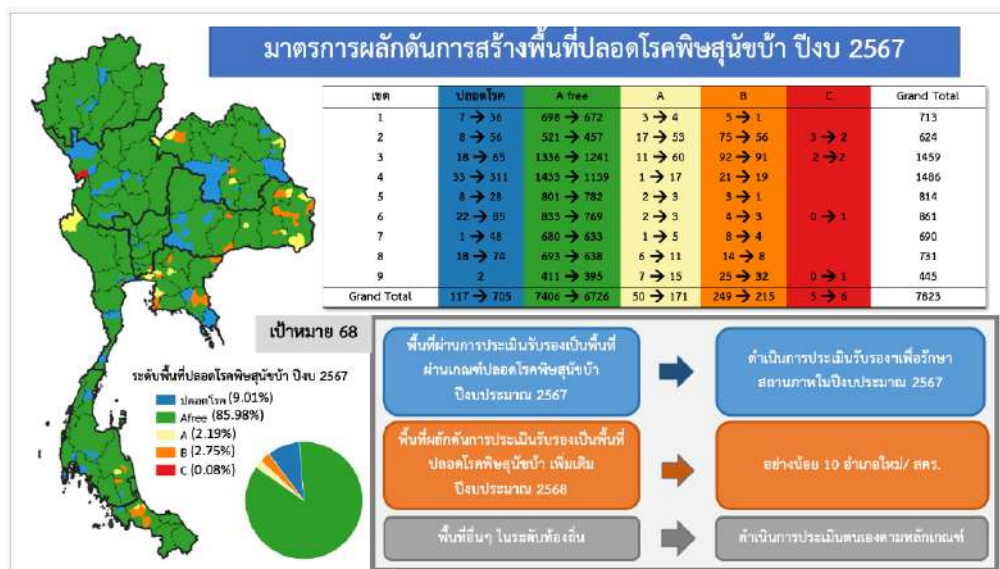
อำเภอที่เป็นพื้นที่ปลอดโรค (พื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ไม่พบรายงานโรคพิษสุนัขบ้าในคนและในสัตว์ เป็นระยะเวลามากกว่า ๒ ปี รวมถึงได้รับการประเมินและรับรองผ่านเกณฑ์การประเมินพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า) จำนวน ๗๐๕ อปท. คิดเป็นร้อยละ ๙.๐๑

อำเภอที่เป็นพื้นที่ A Free (พื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ไม่พบรายงานโรคพิษสุนัขบ้าในคนและในสัตว์ เป็นระยะเวลามากกว่า ๒ ปี) จำนวน ๖,๗๒๖ อปท. คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๖๕

อำเภอที่เป็นพื้นที่ A (พื้นที่ที่ไม่พบรายงานโรคพิษสุนัขบ้าในคนและในสัตว์ตลอดระยะเวลา ๒ ปี) จำนวน ๖,๗๒๖ อปท. คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๖๕

อำเภอที่เป็นพื้นที่ B (พื้นที่ที่ไม่พบรายงานคนเสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้าตลอดระยะเวลา ๒ ปี แต่ยังพบรายงานสัตว์ตายด้วยโรคพิษสุนัขบ้า) จำนวน ๖,๗๒๖ อปท. คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๖๕

อำเภอที่เป็นพื้นที่ C (พื้นที่ที่ยังมีรายงานคนและสัตว์เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้า) จำนวน ๖,๗๒๖ อปท. คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๖๕

ภาพที่ ๔ มาตรการผลักดันการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗

จากผลการสำรวจการจัดซื้อวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ พบว่า อปท.จัดซื้อวัคซีนไปแล้ว จำนวน ๓,๓๘๗ อปท. คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๒๙ อยู่ระหว่างจัดซื้อวัคซีน จำนวน ๑,๑๘๖ อปท. คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๑๖ ยังไม่ได้มีการจัดซื้อวัคซีน จำนวน ๕๒ อปท. คิดเป็นร้อยละ ๐.๖๖ ไม่ได้รับรายงานข้อมูล จำนวน ๓,๑๘๘ อปท. คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๘๘ และได้รับการฉีดวัคซีนแล้ว จำนวน ๕,๗๘๗,๕๙๕ ตัว จากเป้าหมาย ๗,๗๒๙,๓๔๑ ตัว คิดเป็นร้อยละ ๗๔.๘๗

๑.๒ แผนปฏิบัติงานของกรมปศุสัตว์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

สำหรับแผนการดำเนินงานควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ มีการดำเนินงานจำนวน ๘ แผนงาน ดังนี้

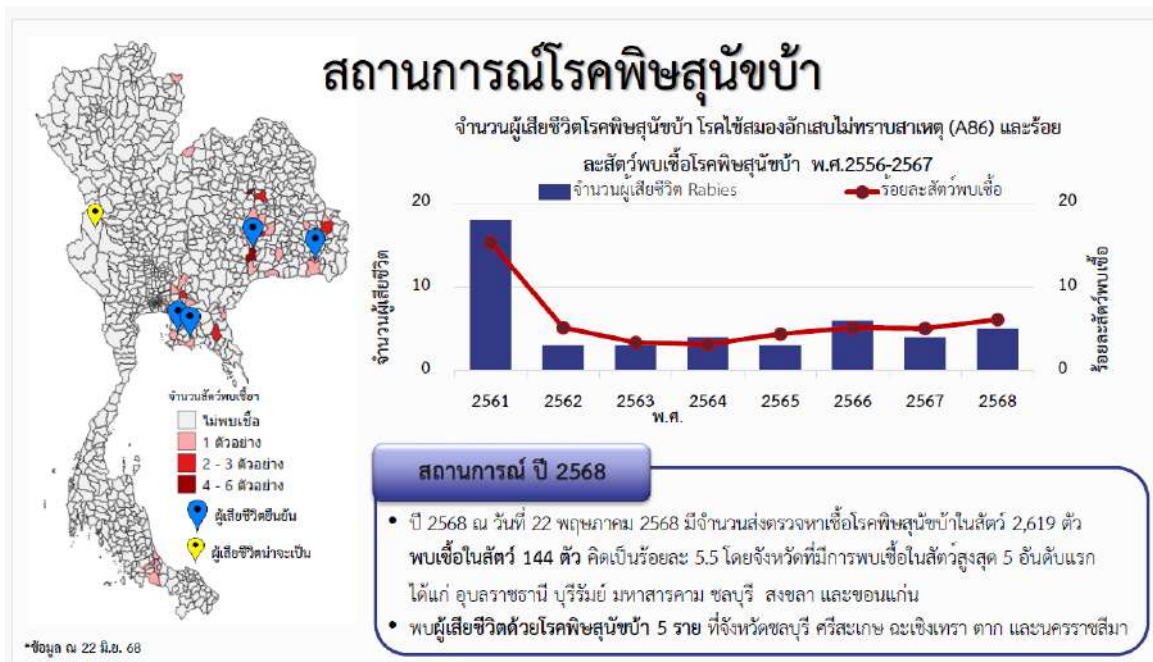
- (๑) โครงการสร้างและพัฒนาศักยภาพบุคลากร (อาสาปศุสัตว์) ด้านโรคพิษสุนัขบ้า
- (๒) โครงการความร่วมมือรณรงค์ฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า
- (๓) โครงการเฝ้าระวังเชิงรุกเพื่อรับรองท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้า
- (๔) โครงการเฉลิมพระเกียรติฯ
- (๕) World Rabies Day
- (๖) โครงการทดสอบภูมิคุ้มกันภายหลังฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า
- (๗) โครงการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าในระดับท้องถิ่น
- (๘) โครงการควบคุมประชากรสัตว์ (ผ่าตัดทำหมันสุนัขและแมว)

๒. สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในคน และแผนปฏิบัติงานของกรมควบคุมโรค ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

(ข้อมูลจากสำนักโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค ณ วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๘)

๒.๑ สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในคน

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๘ พบผู้เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้า จำนวน ๕ ราย ในพื้นที่จังหวัดชลบุรี ศรีสะเกษ ฉะเชิงเทรา ตาก และนครราชสีมา การติดตามผู้สัมผัสโรคให้เข้ารับการฉีดวัคซีน พบเชื้อในสัตว์ จำนวน ๑๔๔ เหตุการณ์ ติดตามผู้สัมผัสโรคทุกรายเข้ารับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าตามแนวทางเวชปฏิบัติฯ จำนวน ๖,๑๕๐ ราย ได้ครบทุกราย คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

ภาพที่ ๕ จำนวนผู้เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้า โรคใช้สมองอักเสบไม่ทราบสาเหตุ และร้อยละสัตว์พบเชื้อโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๕๖ – ๒๕๖๘

ปัญหาของการพบโรคพิษสุนัขบ้าในประเทศไทย สรุปได้ ดังนี้

๑. การขาดความตระหนักของประชาชน เมื่อถูกสัตว์กัด/ข่วน ไม่ไปพบแพทย์ และเมื่อสัตว์ที่กัดตาย ไม่แจ้งเจ้าหน้าที่เพื่อส่งตรวจหาเชื้อโรคพิษสุนัขบ้าทางห้องปฏิบัติการ
๒. การจัดการสุนัขจรจัด และการป้องกันโรคในสัตว์ที่ยังไม่ถึงเป้าหมาย เนื่องจากขาดงบประมาณ บุคลากร และการสนับสนุนจากท้องถิ่น รวมทั้งจำนวนเจ้าหน้าที่อาสาสมัครปศุสัตว์ไม่เพียงพอ
๓. การเฝ้าระวังโรคในสัตว์และคนยังไม่ครอบคลุม บางพื้นที่ยังไม่ได้ส่งตัวอย่างสัตว์ตรวจทางห้องปฏิบัติการ และพื้นที่ที่มีผู้เสียชีวิตสงสัยโรคพิษสุนัขบ้า ไม่มีการส่งตรวจวินิจฉัยทางห้องปฏิบัติการ
๔. ขาดความเข้มข้นของการดำเนินงานอย่างบูรณาการ โดยขาดการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อการควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า และขาดเวทีประสานงานหรือกลไกขับเคลื่อนร่วมระดับพื้นที่อย่างสม่ำเสมอ

จากสถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าทั้งคนและสัตว์ย้อนหลัง ๓ ปี (พ.ศ.๒๕๖๖ – ๒๕๖๘) สามารถจัดลำดับพื้นที่เสี่ยงต่อการเสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้า ปี พ.ศ. ๒๕๖๘ ได้ดังนี้

พื้นที่เสี่ยงสูง (สีแดง) : ๑๗ จังหวัด

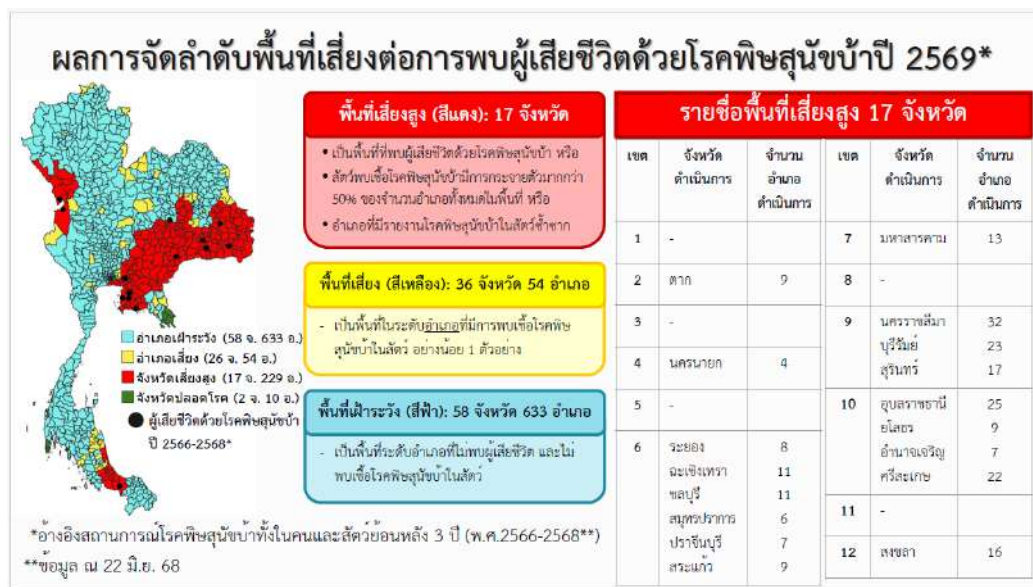
- เป็นพื้นที่ที่พบผู้เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้า หรือ
- สัตว์พบเชื้อโรคพิษสุนัขบ้ามีการกระจายตัวมากกว่าร้อยละ ๕๐ ของจำนวนอำเภอทั้งหมดในพื้นที่

พื้นที่เสี่ยง (สีเหลือง) : ๓๖ จังหวัด ๕๔ อำเภอ

- เป็นพื้นที่ในระดับอำเภอที่มีการพบเชื้อโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ อย่างน้อย ๑ ตัวอย่าง

พื้นที่เฝ้าระวัง (สีฟ้า) : ๕๘ จังหวัด ๖๓๓ อำเภอ

- เป็นพื้นที่ระดับอำเภอที่ไม่พบผู้เสียชีวิต และไม่พบเชื้อโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์

ภาพที่ ๖ การจัดลำดับพื้นที่เสี่ยงโรคพิษสุนัขบ้าต่อการเสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้า ปี พ.ศ. ๒๕๖๘

พื้นที่และกลุ่มเป้าหมายของแผนงานโรคพิษสุนัขบ้า มีมาตรการดำเนินการ ดังนี้

๑) พื้นที่ที่ยังพบโรค คือ อำเภอเสี่ยง (สีเหลือง) และจังหวัดเสี่ยงสูง (สีแดง) ดำเนินการใน ๒ มาตรการ ดังนี้

มาตรการที่ ๑ การป้องกันโรค เช่น จัดทำแผน/ซ้อมแผนการป้องกันควบคุมโรค สนับสนุนวัคซีน PrEP แก่บุคลากรกลุ่มเสี่ยง สื่อสารความเสี่ยงสร้างความรอบรู้ เป็นต้น รวมถึงการเฝ้าระวังในด้านต่างๆ เช่น การเฝ้าระวังผู้เสียชีวิตในโรคพิษสุนัขบ้า การเฝ้าระวังผู้เสียชีวิตใช้สมองอักเสบไม่ทราบสาเหตุ และการสนับสนุนองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

มาตรการที่ ๒ การควบคุมโรค เช่น การสอบสวนโรค การติดตามผู้สัมผัสโรค การบริหารจัดการวัคซีนหลังสัมผัสโรคให้เพียงพอ

๒) พื้นที่ที่ไม่พบโรค คือ อำเภอเฝ้าระวัง (สีฟ้า) การสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า “ยุทธวิธีป่าล้อมเมือง” โดยการผลักดันให้มีการดำเนินงานตามกลไกคณะกรรมการโรคติดต่อระดับจังหวัด คัดเลือกพื้นที่เหมาะสมร่วมกับเครือข่าย ซึ่งเป้าหมายของเรายังคงเป็น ๑ เขต ๑๐ อำเภอ มีท้องถิ่นที่ผ่านเกณฑ์หรือได้รับรองเป็นพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้ามากกว่า ๖๐๐ กว่าแห่ง และมีจังหวัดที่รื้อการรับรองอย่างเป็นทางการ ๒ จังหวัด

ทั้งนี้ อำเภอผ่านเกณฑ์การดำเนินการตามมาตรการเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในคน จำนวน ๖๒๔ อำเภอ คิดเป็นร้อยละ ๗๑.๐๗ อำเภอที่ผ่านเกณฑ์ประเมินพื้นที่ปลอดโรคทางด้านสาธารณสุข จำนวน ๖๓๓ อำเภอ ทั้งสิ้น ๗๒.๐๙ และอำเภอปลอดโรค ๑ เขต ๑๐ อำเภอ ที่ได้รับการรับรองอย่างเป็นทางการ คือ อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม นอกจากนี้ มีการประชุมภาคีเครือข่ายเพื่อการพัฒนาเฝ้าระวัง ป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า และติดตามประเมินผลการดำเนินงานภายใต้โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง

๒.๒ แผนปฏิบัติงานของกรมควบคุมโรค ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

๒.๒.๑ แผนการดำเนินงานภายใต้โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ เป้าหมาย คือ ไม่พบผู้เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้า ผ่าน ๓ มาตรการหลัก ได้แก่

มาตรการที่ ๑ การลดความเสี่ยงจากการเสียชีวิตจากโรคพิษสุนัขบ้า โดยผู้สัมผัสโรค ต้องได้รับวัคซีนป้องกันโรคตามแนวทางเวชปฏิบัติร้อยละ ๑๐๐

มาตรการที่ ๒ ขับเคลื่อนการป้องกันควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่เสี่ยง โดยอำเภอที่มีการพบโรคพิษสุนัขบ้ามีการดำเนินงานตามมาตรการครบถ้วนถูกต้องที่ร้อยละ ๙๐ และอำเภอที่ผ่านเกณฑ์จะอยู่ที่ร้อยละ ๙๐

มาตรการที่ ๓ การสร้างพื้นที่ปลอดโรค Quick Win อำเภอที่ผ่านเกณฑ์การดำเนินงาน คือเป็นการสร้างพื้นที่ปลอดโรค ๑ เขต ๑๐ อำเภอ

๒.๒.๒ นโยบายเร่งรัดการควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า ในพื้นที่เสี่ยงสูง ๑๗ จังหวัด ภายใต้แนวคิดสุขภาพหนึ่งเดียว

๑) ขับเคลื่อนมาตรการดำเนินงานในระดับจังหวัด เร่งรัดควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าผ่านคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัด ติดตามผลการดำเนินงานภาพรวม (การส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ ให้ครอบคลุมทุกท้องถิ่น/ การสำรวจผู้ถูกสัตว์กัด หรือข่วนในพื้นที่รายเดือน) และการอบรมอาสาสมัครปศุสัตว์ฉีดวัคซีนในสัตว์ และการจัดเก็บวัคซีนที่ถูกต้องตามห่วงโซ่ความเย็น

๒) วางแผนบูรณาการระดับอำเภอ โดยมีนายอำเภอเป็นประธาน โดยประชุมร่วมระดับอำเภอ ทุกไตรมาสเพื่อติดตามและวางแผนการเฝ้าระวัง เร่งรัดท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการสุนัขจรจัด และสำรวจจำนวนประชากรสัตว์เชิงรุกอย่างครอบคลุม

๓) เฝ้าระวัง ในชุมชน ใช้กลไก “อสม. เคาะประตูบ้าน” เพื่อสำรวจผู้ถูกสัตว์กัด ข่วน พร้อมทั้งติดตามการรับวัคซีน บรรจุหลักสูตรของการจัดเก็บวัคซีนตามห่วงโซ่ความเย็น และการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ให้อยู่ในหลักสูตรการอบรมอาสาสมัครปศุสัตว์ และสื่อสารความเสี่ยงเชิงรุกแก่ประชาชน

ภาพที่ ๗ แนวทางการเร่งรัดการควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์และติดตามผู้สัมผัสในพื้นที่ภายใต้แนวคิดสุขภาพหนึ่งเดียว

๓. ผลการดำเนินงานของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และแผนปฏิบัติงานของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
(ข้อมูลจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย)

๓.๑ ผลการดำเนินงานของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการจัดสรรงบประมาณสำหรับการสำรวจสุนัขและแมว และฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า งวดที่ ๑ จำนวน ๒๒๒,๕๕๙,๗๕๕ บาท เพื่อเป็นค่าสำรวจสุนัขและแมว จำนวน ๒๐,๒๓๒,๗๐๕ บาท และเพื่อเป็นค่าวัคซีนพร้อมอุปกรณ์ จำนวน ๒๐๒,๓๒๗,๐๕๐ บาท จากการสำรวจสุนัขและแมวพบ ๖,๗๔๔,๒๓๕ ตัว ฉีดวัคซีนแล้ว ๙๓๖,๒๐๐ ตัว คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๘๘ ตัว คาดว่าจะดำเนินการจัดสรรงบประมาณ งวดที่ ๒ ในช่วงเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๘

ทั้งนี้ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีผลการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ดังนี้

(๑) การออกข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ ในการควบคุมการเลี้ยงและปล่อยสัตว์ จำนวน ๗,๒๓๑ แห่ง จากองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมด จำนวน ๗,๗๖๘ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๙๓.๐๙ ซึ่งกำหนดเป้าหมายการออกข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติในการควบคุมการเลี้ยงและปล่อยสัตว์ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ จะเร่งรัดการออกข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ ให้ได้ร้อยละ ๑๐๐

(๒) การตรวจติดตามการดำเนินงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีผู้เสียชีวิตจากโรคพิษสุนัขบ้า ๓ ปีย้อนหลัง และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า ตามโครงการ Thailand Rabies Awards ที่ได้รับรางวัลชนะเลิศระดับประเทศ ประเภทเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล ประเภทละ ๑ แห่ง สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยมีพื้นที่ตรวจติดตามจำนวน ๘ แห่ง ๗ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดตาก จังหวัดยโสธร จังหวัดภูเก็ต (เทศบาลตำบลศรีสุนทร และองค์การบริหารส่วนตำบลเทพกระษัตรี) จังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดจันทบุรี

(๓) การจัดให้มีสถานสงเคราะห์สัตว์ที่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นกำกับ ดูแล ในพื้นที่ ๒๔ จังหวัด จำนวน ๔๖ แห่ง ได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี จันทบุรี ชลบุรี ตาก นครปฐม นครศรีธรรมราช นนทบุรี นราธิวาส ปทุมธานี ประจวบคีรีขันธ์ พระนครศรีอยุธยา พิจิตร พิษณุโลก ภูเก็ต ยะลา ระยอง ลพบุรี ศรีสะเกษ สงขลา สมุทรสงคราม สระบุรี สุพรรณบุรี อุตรดิตถ์ และอุบลราชธานี

(๔) การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการให้บุคลากรในสังกัด สำนักงานท้องถิ่นจังหวัด และสำนักงานท้องถิ่นอำเภอ และบุคลากรด้านสาธารณสุขของ อปท. ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ดำเนินการแบ่งออกเป็น ๒ รุ่น จำนวน ๙๐๐ คน ระหว่างเดือน กรกฎาคม ๒๕๖๘ โดยมีกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ สถจ., สถอ. และ อปท. จำนวน ๗๖ จังหวัด

(๕) การประกวดโครงการ Thailand Rabies Awards 2025 เพื่อเป็นการยกย่องเชิดชูเกียรติและเป็นการกำลังใจแก่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีผลการปฏิบัติงานที่ประจักษ์ในการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า และเป็นแรงจูงใจให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ได้พัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้น โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ อยู่ระหว่างการพิจารณาและตัดสินในระดับจังหวัด ภายใน ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๘

(๖) การประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องโรคพิษสุนัขบ้าให้แก่ประชาชน

๓.๒ แผนปฏิบัติงานของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

สำหรับแผนปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ มีการดำเนินโครงการ ดังนี้

(๑) โครงการเงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อขับเคลื่อนโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า เพื่อสนับสนุนเป็นค่าวัคซีนพร้อมอุปกรณ์

(๒) โครงการสำรวจข้อมูลจำนวนสัตว์และขึ้นทะเบียนสัตว์ตามโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า เพื่อสนับสนุนเป็นค่าสำรวจจำนวนประชากรสุนัขและแมว

(๓) โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการป้องกัน ควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า ภายใต้โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า

(๔) การบูรณาการความร่วมมือกับกรมควบคุมโรค และกรมปศุสัตว์ในการส่งเสริมให้องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าร่วมการประกวด Thailand Rabies Awards 2025 เพื่อสร้างขวัญกำลังใจแก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ด้านการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

(๕) การตรวจติดตามการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อสร้างพื้นที่ปลอดโรค พิษสุนัขบ้า โดยตรวจติดตามการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นพื้นที่ที่เคยระบาดย้อนหลัง ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๖)

(๖) การบูรณาการความร่วมมือกับกรมควบคุมโรค และกรมปศุสัตว์เพื่อร่วมกันขับเคลื่อนให้องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศได้สร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า

(๗) การประชาสัมพันธ์เผยแพร่ให้ประชาชนทราบข้อมูลและหน้าที่ความรับผิดชอบเพื่อปฏิบัติตาม กฎหมายและข้อบัญญัติท้องถิ่น รวมทั้งการสร้างจิตสำนึกต่อส่วนรวม

(๘) การเร่งรัดการออกข้อบัญญัติท้องถิ่น เพื่อควบคุมการเลี้ยงและปล่อยสัตว์ เพื่อให้องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นมีการประกาศใช้ข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อควบคุมการเลี้ยงและปล่อยสัตว์

(๙) การส่งเสริมนวัตกรรมป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๑๐) การจัดทำแบบประเมินท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้า เพื่อประเมินความพร้อมขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า

๔. สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในกรุงเทพมหานคร และแผนปฏิบัติงานของกรุงเทพมหานคร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

(ข้อมูลจากสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร)

๔.๑ สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในกรุงเทพมหานคร

กรุงเทพมหานครไม่พบผู้เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้า ในระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ปัจจุบัน เป็นระยะเวลา ๘ ปี ๘ เดือน (พบรายสุดท้ายเมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๙ ณ เขตบางนา) สำหรับสถานการณ์ โรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ กรุงเทพมหานครพบสัตว์เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้า ปี พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๒๑ ตัว พบที่เขตลาดกระบัง จำนวน ๓ ตัว เขตหนองจอก จำนวน ๑ ตัว และเขตประเวศ จำนวน ๑๗ ตัว พ.ศ. ๒๕๖๘ จำนวน ๕ ตัว พบที่เขตลาดกระบัง จำนวน ๑ ตัว (๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘) เขตหนองจอก จำนวน ๓ ตัว (๙ และ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๘) และเขตประเวศ จำนวน ๑ ตัว (๑๑ เมษายน ๒๕๖๘) ซึ่งพบว่า พื้นที่ที่พบ ผลบวกของโรคพิษสุนัขบ้าจะเป็นพื้นที่ที่มีเขตติดต่อกับจังหวัดอื่นทั้งสิ้น หลังจากที่มีการพบสุนัขผลบวก กรุงเทพมหานครได้ดำเนินงานควบคุมและป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า โดยการฉีดวัคซีนควบคุมและป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ในสุนัขแมวครอบคลุมทุกชุมชนในรัศมี ๕ กิโลเมตร ร้อยละ ๑๐๐

๔.๒ แผนปฏิบัติงานของกรุงเทพมหานคร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ กรุงเทพมหานครมีแผนปฏิบัติการกรุงเทพมหานคร ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ ตามยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม โรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ มีการดำเนินการ ดังนี้

- การฉีดวัคซีนควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ ในพื้นที่พบโรค ๙,๐๕๗ ตัว
- การฉีดวัคซีนเฝ้าระวังและป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ จำนวน ๑๒๖,๑๙๓ ตัว

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การจัดการระบบศูนย์พักพิงสัตว์

กทม. มีศูนย์พักพิงสัตว์ ๒ แห่ง ได้แก่

๑) ศูนย์ควบคุมสุนัขกรุงเทพมหานคร (เขตประเวศ)

อยู่ที่เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร พื้นที่ จำนวน ๑๓ ไร่ รองรับสุนัขได้ประมาณ ๑,๐๐๐ ตัว และแมวได้ประมาณ ๓๐๐ ตัว แบ่งเป็นเรือนสำหรับสุนัข ๑๘ เรือน และสำหรับแมว ๓ เรือน เป็นสถานที่รับสุนัขและแมวจากเรื่องร้องเรียนจาก ๔ กรณี ได้แก่

๑) กรณีสงสัยหรือสัมผัสโรคพิษสุนัขบ้า

๒) กรณีกีดทำร้ายคนที่มีภูมิลำเนาชัดเจน

๓) กรณีดุร้ายหรือมีพฤติกรรมเสี่ยงที่จะสร้างความไม่ปลอดภัยที่มีการ

ตรวจสอบแล้วว่าเป็นจริง

๔) กรณีเจ้าของสิ้นสภาพการเลี้ยงและไม่มีทายาทรับเลี้ยง

และรองรับการนำสุนัขจรจัดมาผ่าตัดทำหมันฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าและทำสัญลักษณ์ ก่อนปล่อยกลับคืนพื้นที่เดิมเพื่อยู่ร่วมกับชุมชน

การดำเนินการ ตรวจคัดกรองโรค กักสังเกตอาการ ฉีดวัคซีนป้องกันพิษสุนัขบ้า ผ่าตัดทำหมัน และให้การรักษเบื้องต้นแก่สัตว์จรจัดที่ได้รับบาดเจ็บคัดเลือกรุ่นและแมวที่มีสุขภาพและพฤติกรรมเหมาะสม เพื่อประชาสัมพันธ์หาผู้อุปการะในเพจเฟซบุ๊กและประสานความร่วมมือกับเครือข่ายมูลนิธิ องค์กร และสมาคมต่างๆ ปัจจุบันดูแลสุนัข จำนวน ๒๗๓ ตัว และแมว จำนวน ๓๓๒ ตัว รวมทั้งสิ้น ๖๐๕ ตัว (ข้อมูล ณ เดือน มิ.ย. ๒๕๖๘)

๒) ศูนย์พักพิงสุนัขจรจัดกรุงเทพมหานคร (จังหวัดอุทัยธานี)

พื้นที่ ๒๐๐ ไร่ อยู่ที่อำเภอทัพทัน จังหวัดอุทัยธานี สามารถรองรับสุนัขจรจัดได้ ๔,๐๐๐ ตัว แบ่งเป็น เรือนขนาดใหญ่ทั้งหมด ๑๖ โดม แต่ละโดมแยกออกเป็น ๕ คอก รับสุนัขจากศูนย์ควบคุมสุนัขกรุงเทพมหานคร (ประเวศ) เพื่อเลี้ยงดูแลจนหมดอายุขัย ปัจจุบันดูแลสุนัขจำนวนทั้งสิ้น ๒,๑๘๒ ตัว (ข้อมูล ณ เดือน มิ.ย. ๒๕๖๘)

การดำเนินการ เลี้ยงดูแลสัตว์ในศูนย์ฯ ให้เป็นไปตามหลักสวัสดิภาพสัตว์ ฉีดกระตุ้นวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าประจำปี จัดโปรแกรมการป้องกันพยาธิภายในและภายนอก รักษาสุนัขในศูนย์ฯ ที่มีอาการป่วยหรือบาดเจ็บ ผ่าตัดทำหมันและรักษาโรคให้แก่สุนัขของประชาชนในพื้นที่ (ตามบันทึกความเข้าใจร่วมกับ จังหวัดอุทัยธานี) คัดเลือกรุ่นมาฝากการเลี้ยง ค่าส่งเบื้องต้น และปรับพฤติกรรม เพื่อหาผู้อุปการะต่อไป

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม โรคพิษสุนัขบ้าในคน

กรุงเทพมหานคร ดำเนินการเฝ้าระวัง สอบสวน ควบคุมโรคโดยทีมสหวิชาชีพสอบสวนโรคเคลื่อนที่เร็ว (SRRT) ดำเนินการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในคน จำนวน ๔,๗๒๑ โดส และดำเนินการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าแบบล่วงหน้า (Pre-Exposure rabies vaccine) จำนวน ๑,๓๗๔ คน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การขับเคลื่อนการดำเนินงานเรื่องโรคพิษสุนัขบ้าในกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย

๔.๑) ออกข้อบัญญัติกรุงเทพ เรื่องการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ พ.ศ. ๒๕๖๗

๔.๒) อบรมอาสาสมัครสาธารณสุข ด้านโรคพิษสุนัขบ้าในกรุงเทพมหานคร

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๘ จำนวน ๖๗ คน

๔.๓) สำรวจประชากรสุนัขและแมวในเขตพื้นที่ กรุงเทพมหานคร อยู่ในระหว่าง
ดำเนินการ เดือน พฤษภาคม - สิงหาคม ๒๕๖๘

๔.๔) ควบคุมประชากรสุนัขและแมวโดยการผ่าตัดทำหมันในพื้นที่กรุงเทพมหานคร
ปีงบประมาณ ๒๕๖๘ จำนวน ๔๑,๔๗๓ ตัว โดยแบ่งเป็น

เชิงรับ ได้แก่ คลินิกสัตวแพทย์กรุงเทพมหานคร ๘ แห่ง ให้บริการผ่าตัดทำหมัน
ฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ฉีดไมโครชิพ จดทะเบียนสัตว์เลี้ยง และรักษาสัตว์ระดับปฐมภูมิ

เชิงรุก ได้แก่ ออกหน่วยสัตวแพทย์เคลื่อนที่ ๒ หน่วย/วัน ในพื้นที่ ๕๐ เขต
และให้บริการผ่าตัดทำหมัน ฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ฉีดไมโครชิพและจดทะเบียนสัตว์เลี้ยง

๔.๕) ขับเคลื่อนการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าระดับเขต ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร
ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เรื่องโรคพิษสุนัขบ้าแก่ประชาชน ประกอบด้วย

๕.๑) ช่องทางการประชาสัมพันธ์ โดยประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร
เกี่ยวกับโรคพิษสุนัขบ้าอย่างต่อเนื่อง ผ่านช่องทางออนไลน์ เพื่อให้ประชาชนรับทราบและตระหนักถึงการควบคุม
ป้องกันและกำจัดโรคพิษสุนัขบ้า พร้อมทั้ง รับฟัง ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้อง

๕.๒) จัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครในงาน BKK EXPO ๒๐๒๕

๕.๓) กิจกรรมฉีดวัคซีนป้องกันโรค ฉีดฝังไมโครชิพ และจดทะเบียน สัตว์เลี้ยงในงาน
“PAW WORLD”

๕.๔) ออกหน่วยสัตวแพทย์เคลื่อนที่ ให้บริการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าให้
ฝังไมโครชิพและจดทะเบียนสัตว์เลี้ยง

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การบูรณาการและการบริหารจัดการข้อมูลโรคพิษสุนัขบ้า

๖.๑) ดำเนินการและการลงข้อมูลในระบบฐานข้อมูลโรคพิษสุนัขบ้า (RABIES
ONE DATA)

๖.๒) การจัดทำฐานข้อมูลทะเบียนสัตว์เลี้ยง และการจัดทำฐานข้อมูลทะเบียนสัตว์จรจัด
ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

๖.๓) การจัดทำฐานข้อมูลทะเบียนสัตว์จรจัดในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

ยุทธศาสตร์ที่ ๗ การพัฒนานวัตกรรมและถ่ายทอดเทคโนโลยี นำร่องใช้แอปพลิเคชันสำรวจประชากรสัตว์

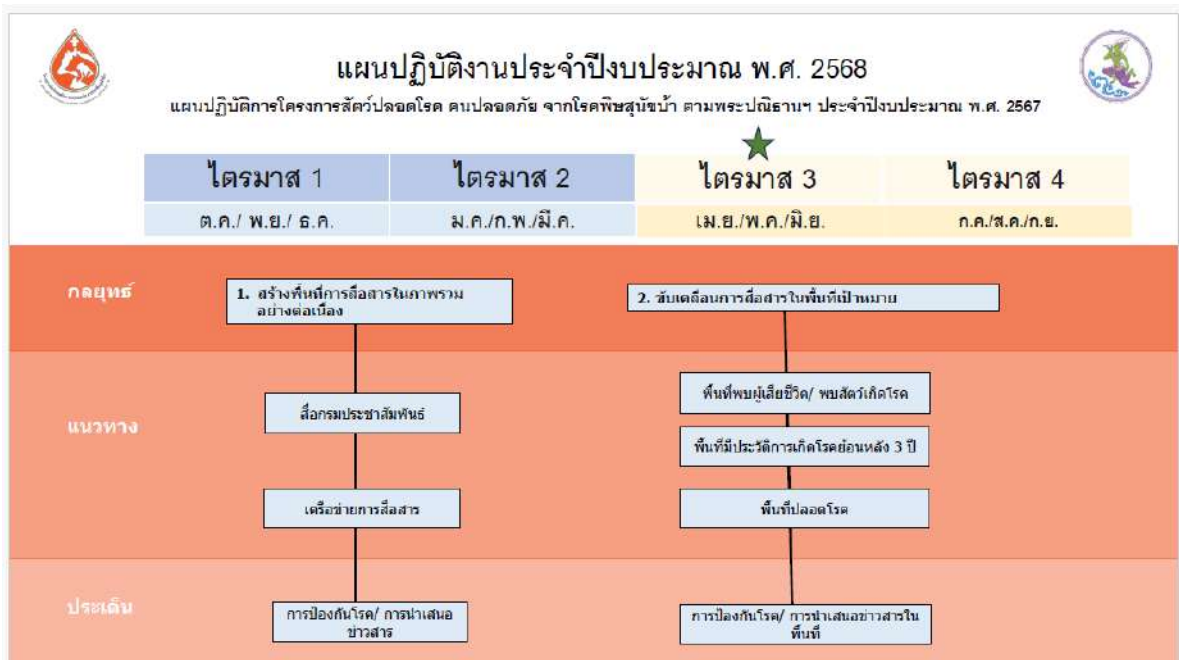
๕. แผนและผลการดำเนินงานของกรมประชาสัมพันธ์ เพื่อประชาสัมพันธ์โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

(ข้อมูลจากกรมประชาสัมพันธ์)

กรมประชาสัมพันธ์ได้มีแผนปฏิบัติงานโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ภายใต้การดำเนินกลยุทธ์หลัก ๒ กลยุทธ์ ดังนี้

๑) การสร้างพื้นที่การสื่อสารในภาพรวมอย่างต่อเนื่อง โดยแนวทางที่ได้กำหนดไว้คือการใช้
สื่อประชาสัมพันธ์ที่มีอยู่เป็นสื่อที่วิและวิทยุส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เน้นพื้นที่ที่มีผู้เสียชีวิตและ
เน้นการประชาสัมพันธ์

๒) ขับเคลื่อนการสื่อสารในพื้นที่เป้าหมาย ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค การบูรณาการ
กับหน่วยงานเครือข่าย การขอความร่วมมือกรมประชาสัมพันธ์เข้าไปจัดทำข่าวประชาสัมพันธ์ เช่น กิจกรรม
Kick off เร่งรัดการกำจัดโรคพิษสุนัขบ้า จังหวัดฉะเชิงเทรา

ภาพที่ ๘ แผนปฏิบัติงานของกรมประชาสัมพันธ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

บทที่ ๒

การตรวจติดตามการดำเนินโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ของผู้ตรวจราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

๑. ผลการตรวจติดตาม

การตรวจติดตามโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ คณะอนุกรรมการด้านการติดตาม และประเมินผลฯ ได้กำหนดกรอบแนวทางและจุดเน้นการตรวจติดตาม ประกอบกับการใช้ผลการวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคที่ค้นพบจากการตรวจติดตาม ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ซึ่งยังคงเป็นประเด็นสำคัญที่ต้องมีการติดตามอย่างต่อเนื่อง หรือเป็นการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาอุปสรรคของหน่วยงานในลักษณะที่ต้องใช้การบูรณาการร่วมกัน

ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ร่วมกับผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย ผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ ผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงาน และผู้ตรวจราชการกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ตรวจติดตามผลการดำเนินโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ตามกรอบแนวทางและจุดเน้นที่คณะอนุกรรมการด้านการติดตาม และประเมินผลฯ กำหนดไว้ พบว่า หน่วยงานที่รับผิดชอบและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานแรงงานจังหวัด สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้มีการดำเนินการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า ทั้งในสัตว์และคน ตามภารกิจของหน่วยงานฯ อย่างเต็มความสามารถ แต่อย่างไรก็ตาม ในระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ (๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗) พบผู้เสียชีวิตจำนวน ๓ ราย ในพื้นที่จังหวัดยโสธร ๑ ราย จังหวัดตาก ๑ ราย และจังหวัดบุรีรัมย์ ๑ ราย โดยทั้ง ๓ ราย ได้รับเชื้อโรคพิษสุนัขบ้าจากการถูกสุนัขกัดเป็นแผลฉีกขาด และไม่ได้ไปพบแพทย์เพื่อฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า และเมื่อสุนัขเสียชีวิต ได้นำซากไปฝัง โดยไม่ได้ส่งตรวจหาเชื้อ ทำให้ไม่ทราบว่าสุนัขบ้าในพื้นที่ และไม่ได้แจ้งสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด จึงเป็นสาเหตุให้ติดเชื้อโรคพิษสุนัขบ้าและเสียชีวิต ซึ่งทั้ง ๓ จังหวัด พบเชื้อโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์อยู่บ้าง แต่ไม่มีรายงานผู้เสียชีวิตจากโรคพิษสุนัขบ้ามากกว่า ๓ ปี โดยมีผลการตรวจติดตามการดำเนินโครงการฯ ในแต่ละด้านของคณะผู้ตรวจราชการสรุปได้ ดังนี้

๑.๑ ผลการดำเนินงานตามโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ในภาพรวม

๑.๑.๑ การเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์

๑) ผลการสำรวจและขึ้นทะเบียน

จากการตรวจติดตาม พบว่า จังหวัดส่วนใหญ่มีผลการสำรวจสุนัขและแมว สอดคล้องกับการขึ้นทะเบียนอย่างชัดเจน โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ มีการขึ้นทะเบียนจำนวนทั้งสิ้น ๑๐,๙๓๓,๔๓๓ ตัว ประชาชนมีความเข้าใจและได้รับความร่วมมือในการดูแลสัตว์เลี้ยง ทำให้เกิดการจัดการที่ดีในด้านต่าง ๆ ซึ่งข้อมูลการสำรวจและขึ้นทะเบียนสัตว์เป็นข้อมูลสำคัญและจำเป็นที่ต้องเร่งพัฒนาระบบการเฝ้าระวังและการบันทึกข้อมูลสัตว์ในพื้นที่ต่าง ๆ

อย่างไรก็ตาม ยังคงพบปัญหาอุปสรรคในการสำรวจและจัดการข้อมูลเกี่ยวกับสุนัขและแมวในประเทศไทย ซึ่งนับว่าเป็นความท้าทายอย่างมาก สรุปได้ ดังนี้

(๑) ระบบ Rabies One Data ไม่เสถียรในการบันทึกข้อมูลในชั้นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) พบว่า ได้มีการบันทึกข้อมูลผลการสำรวจสุนัขและแมวในระบบข้อมูลสารสนเทศเรียบร้อยแล้ว แต่การรายงานผลการสำรวจสุนัขและแมวในระบบสารสนเทศยังไม่เป็นปัจจุบัน นอกจากนี้ บางช่วงเวลาไม่สามารถเข้าใช้งานระบบได้ ทำให้การวิเคราะห์และการวางแผนการทำงานต้องล่าช้า รวมทั้งการส่งออกข้อมูลจำนวนสุนัขและแมวจากฐานข้อมูลยังไม่สามารถทำได้โดยสะดวก เช่น บางองค์กรต้องการข้อมูลในระดับหมู่บ้าน หรืออำเภอ แต่ข้อมูลจากระบบยังคงเป็นข้อมูลรายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น

(๒) จำนวนประชากรสุนัขและแมวมีจำนวนเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง แม้ว่าจะดำเนินการคุมกำเนิดในพื้นที่ เนื่องจากมีปัจจัยเอื้อต่อการเกิดและเพิ่มจำนวนประชากรสุนัขและแมว เช่น สุนัขและแมวจรยังไม่ได้รับการดูแลหรือไม่มีเจ้าของดูแล เจ้าของย้ายถิ่นฐานไม่นำสุนัขและแมวดูแลติดตามไปด้วย สุนัขและแมวถูกนำมาปล่อยในสถานที่สาธารณะ เป็นต้น

(๓) การสำรวจสัตว์เลื้อยเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนที่มีอยู่จริง ยังไม่สามารถดำเนินการครอบคลุมได้ร้อยละ ๑๐๐ ส่งผลให้ข้อมูลที่รวมนั้นไม่สะท้อนถึงสถานการณ์ที่แท้จริง เนื่องจาก การสำรวจและขึ้นทะเบียนมีระยะเวลาจำกัด บางพื้นที่เป็นชุมชนที่มีผู้อยู่อาศัยหนาแน่น อาสาปศุสัตว์ไม่สามารถสำรวจข้อมูลได้ทันภายในระยะเวลาที่กำหนด

(๔) ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า แต่ไม่มีความตระหนักในการเฝ้าระวังและให้ความสำคัญกับสัตว์เลื้อยในความดูแลเพื่อขจัดความเสี่ยงโรคพิษสุนัขบ้าที่อาจเกิดด้วยตนเอง โดยขอให้หน่วยงานรัฐเข้าไปให้บริการเท่านั้น

ทั้งนี้ จังหวัดได้เสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่พบ ดังนี้

(๑) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุข เพื่อให้ อสม. มีส่วนช่วยในการสำรวจจำนวนสุนัขและแมวในครัวเรือน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีของสุนัขและแมวจรจัด เพื่อให้ข้อมูลที่ได้มีความแม่นยำและใกล้เคียงกับจำนวนจริงมากขึ้น

(๒) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรประสานจังหวัด กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อแก้ไขปัญหาการใช้งานระบบบันทึกข้อมูลในระบบ Rabies One Data และควรพัฒนาระบบ Rabies One Data ให้ใช้งานได้อย่างเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน เพื่อสามารถวิเคราะห์ข้อมูลและสถานการณ์สำคัญตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของภารกิจได้ จะทำให้การดำเนินการมีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมถึงการเข้าถึงข้อมูลในฐานข้อมูล Rabies One Data ควรมีความสะดวกสบายและสามารถเข้าถึงได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง เพื่ออำนวยความสะดวกในการดาวน์โหลดข้อมูลในภาพรวมทั้งอำเภอและจังหวัด อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

(๓) หน่วยงานส่วนกลาง ควรพัฒนาแอปพลิเคชันเพื่อให้เจ้าของสัตว์สามารถแจ้งขึ้นทะเบียนและอัปเดตข้อมูลได้ด้วยตนเอง

๒) ผลการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

จากการตรวจติดตาม พบว่า ทุกจังหวัดได้เร่งดำเนินการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าทั้งสัตว์จรจัด/ไม่มีเจ้าของ และสัตว์มีเจ้าของ ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ มีการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า จำนวนทั้งสิ้น ๙,๒๕๐,๘๘๗ ตัว โดยจังหวัด อาทิ จังหวัดสระบุรี สิงห์บุรี นครปฐม นครศรีธรรมราช สกลนคร และอุดรดิตถ์ มีผลการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ร้อยละ ๑๐๐ ซึ่งหมายความว่าทุกตัวได้รับการฉีดวัคซีนครบถ้วนตามเป้าหมายที่กำหนด ความสำเร็จในระดับนี้สามารถสะท้อนถึงความมุ่งมั่นของหน่วยงานที่รับผิดชอบในการทำงาน ตระหนักถึงอันตรายจากโรคพิษสุนัขบ้าแก่ประชาชนและเจ้าของสัตว์เลื้อย แต่บางพื้นที่ พบว่า ด้วยลักษณะภูมิประเทศที่เป็นข้อจำกัด เช่น จังหวัดแม่ฮ่องสอน พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาชัน และพื้นที่ป่า การคมนาคมไม่สะดวก การเลี้ยงสุนัขและแมวเลี้ยงแบบปล่อย

เป็นหลัก จึงทำให้การดำเนินการฉีดวัคซีนให้ครอบคลุมจำนวนประชากรสัตว์มากกว่าร้อยละ ๘๐ ทำได้ค่อนข้างลำบาก

อย่างไรก็ตาม ปัญหาอุปสรรคในการฉีดวัคซีนสัตว์เลี้ยงในพื้นที่หลายแห่งยังคงเป็นเรื่องที่ทำหายอย่างยิ่ง โดยเฉพาะสัตว์มีเจ้าของบางส่วนที่ไม่สามารถฉีดวัคซีนได้ เนื่องจากเจ้าของไม่สามารถจับสัตว์ของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ยังมีสัตว์ไม่มีเจ้าของบางส่วนที่ไม่ได้รับการฉีดวัคซีนเนื่องจากไม่สามารถจับได้ง่ายเช่นกัน ส่งผลให้การควบคุมโรคในประชากรสัตว์มีความยากลำบากยิ่งขึ้น บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีความรู้ความชำนาญในการฉีดวัคซีนมีจำนวนไม่เพียงพอ ซึ่งมีผู้ผ่านการอบรมอาสาสมัครปศุสัตว์จังหวัดเพียงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นละ ๒ คนต่อปี ทำให้การฉีดวัคซีนมีความล่าช้าและประชากรสัตว์เพิ่มขึ้นเร็วทำให้วัคซีนไม่เพียงพอ อีกทั้ง ราคาของวัคซีนและวัสดุอุปกรณ์ในการฉีดวัคซีนมีราคาสูงขึ้นเป็นอุปสรรคที่สำคัญในการดำเนินการนี้ นอกจากนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่มีวัคซีนสำรองในการฉีดในกรณีที่สัตว์เกิดใหม่ในระยรอบปี และไม่มีวัคซีนสำหรับการฉีดกระตุ้น (Booster) ซึ่งส่งผลในระยะยาวต่อสุขภาพของสัตว์ที่อาจมีความเสี่ยงสูง รวมทั้ง สุนัขและแมวที่ได้รับการฉีดวัคซีนจากสถานพยาบาลสัตว์เอกชนอาจไม่ได้รับการอัปเดตข้อมูลในการได้รับวัคซีนอย่างเป็นระบบด้วย

ทั้งนี้ จังหวัดมีแนวทาง/ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาที่พบ ดังนี้

(๑) มีการแจ้งกำหนดการล่วงหน้า เพื่อให้เจ้าของจับสัตว์เลี้ยงของตนขังกรงเพื่อความสะดวก หรือขอความร่วมมือกับประชาชนในพื้นที่ ที่มีความคุ้นเคยกับสัตว์ หรือมีประสบการณ์ในการจับสัตว์ช่วยจับสุนัขหรือแมวจรจัด เพื่อทำการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

(๒) ขอความร่วมมือให้องค์กรปกครองส่วนเร่งรัดในการจัดซื้อและดำเนินการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าให้มากกว่าร้อยละ ๘๐% ของทุกพื้นที่ ตามรอบรณรงค์ (มีนาคม - สิงหาคม ๒๕๖๓) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการควบคุมโรคสัตว์ในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนต่อไป

(๓) พัฒนาวิธีการนำวัคซีนเข้าสู่ตัวสุนัขและแมวที่ไม่สามารถจับบังคับได้ โดยการใช้ลูกดอกแบบสปริงที่ได้พัฒนาขึ้น ลูกดอกแบบสปริงนี้สามารถบรรจุวัคซีน และเมื่อเป่าลูกดอกไปโดนตัวสัตว์ วัคซีนจะถูกดันเข้าสู่ร่างกายของสัตว์อย่างมีประสิทธิภาพในระยะไม่เกิน ๕ - ๑๐ เมตร

๓) การดำเนินการผ่าตัดทำหมันสุนัขและแมว

จากการตรวจติดตาม พบว่า ทุกจังหวัดให้ความสำคัญในการดำเนินการผ่าตัดทำหมันทั้งสุนัขและแมว โดยมีการตั้งเป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อควบคุมประชากรสัตว์เลี้ยงในแต่ละพื้นที่ ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการสัตว์จรจัดและการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของสัตว์เลี้ยงและประชาชนในชุมชน อย่างไรก็ตาม ยังคงพบปัญหาอุปสรรค ดังนี้

(๑) การจับสัตว์จรจัดเพื่อควบคุมประชากรสัตว์ด้วยวิธีผ่าตัดทำหมันดำเนินการได้ยาก เนื่องจากสัตว์บางตัวดุร้าย หรือบางตัวหลบหนีเวลาพบปะผู้คน บุคลากรมีจำนวนไม่เพียงพอ และขาดความเชี่ยวชาญ มีความจำเป็นต้องใช้เวชภัณฑ์ปริมาณมากกว่าปกติเพื่อให้วางยาสลบสัตว์จึงทำให้สามารถผ่าตัดทำหมันได้

(๒) ความต้องการในการรับบริการผ่าตัดทำหมันฟรีจากภาครัฐ มีความต้องการเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี เนื่องจาก สถานพยาบาลสัตว์เอกชนในพื้นที่นั้นมีการคิดค่าบริการที่สูงทำให้ประชาชนทั่วไปเข้าไม่ถึงการให้บริการ และในส่วนของกรมปศุสัตว์เอง มีเป้าหมายในการผ่าตัดทำหมันเฉพาะในกลุ่มของสัตว์จรจัดเท่านั้น เวชภัณฑ์ที่ใช้ในการผ่าตัดทำหมันสุนัขและแมวมีเพียงพอสำหรับการผ่าตัดทำหมันสุนัขและแมวตามเป้าหมายที่กรมปศุสัตว์กำหนดให้เท่านั้น ซึ่งไม่เพียงพอต่อความต้องการผ่าตัดทำหมันในพื้นที่

(๓) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนงานโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ ขาดแคลนบุคลากรสัตวแพทย์/สัตวบาล/เจ้าหน้าที่รับผิดชอบงานด้านโรคพิษสุนัขบ้า

โดยตรงทำให้การดำเนินงานต้องขอความอนุเคราะห์เจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ ซึ่งมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอต่อการช่วยเหลือหรือสนับสนุนปฏิบัติงานได้ครบทุก อปท. นอกจากนี้ อปท. ยังมีข้อจำกัดในการตั้งงบประมาณเพื่อใช้ในการจัดซื้อยาซึมและยาสลบ เนื่องจาก อปท. ทั้งหมดในพื้นที่จังหวัด ไม่มีสัตวแพทย์ทำให้ติดขัดด้านระเบียบในการจัดซื้อเวชภัณฑ์ดังกล่าวด้วย

(๔) การผ่าตัดทำหมันต้องใช้เวชภัณฑ์ที่ราคาแพงและเจ้าหน้าที่ที่มีทักษะเฉพาะในการผ่าตัดและต้องอยู่ภายใต้การควบคุมของนายสัตวแพทย์ผู้มีใบประกอบวิชาชีพเท่านั้น ซึ่งการออกหน่วยผ่าตัดทำหมันของเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ในแต่ละปีนั้น สามารถลงพื้นที่เพื่อออกหน่วยทำหมันได้อาเภอละ ๒ - ๔ ครั้ง/ปี และในส่วนของ อปท. กรมปศุสัตว์ยังไม่ได้มีการถ่ายโอนภารกิจมายัง อปท. และส่วนกลางไม่ได้มีการจัดงบประมาณเพื่อให้ใช้ในกิจกรรมดังกล่าวอย่างชัดเจน มีเพียงงบประมาณในการสำรวจประชากรสุนัขและแมวและการจัดซื้อวัคซีนเท่านั้น

(๕) ปัญหาเรื่องการรดน้ำและอาหารของสัตว์ก่อนเข้ารับการผ่าตัดทำหมัน ซึ่งเจ้าของสัตว์มีความเข้าใจคลาดเคลื่อนและไม่แจ้งความจริงกับสัตวแพทย์ทำให้สัตว์บางตัวเกิดภาวะหยุดหายใจและเสี่ยงต่อการเสียชีวิตขณะทำการผ่าตัดทำหมัน อีกทั้งพบความเสี่ยงต่อการหยุดหายใจเมื่อใช้ยาสลบแบบฉีดกับสุนัขพันธุ์เล็ก หน้าสั้น หรือพันธุ์พิเศษ และแมวพันธุ์ต่างประเทศในการเข้ารับการผ่าตัดทำหมันด้วย

ทั้งนี้ จังหวัดมีแนวทาง/ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาที่พบ ดังนี้

(๑) ภาครัฐควรมีนโยบายในการสนับสนุนสัตวแพทย์ภาคเอกชนในการกำหนดราคาผ่าตัดทำหมันและการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า เพื่อให้ประชาชนทั่วไปที่มีทุนทรัพย์สามารถเข้าถึงบริการภาคเอกชนได้ โดยไม่ต้องรอการบริการจากภาครัฐเท่านั้น

(๒) บูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานปศุสัตว์ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดหาเวชภัณฑ์ในการทำหมัน รวมไปถึงอุปกรณ์ในการจับบังคับสัตว์เพื่อการทำหมันและฉีดวัคซีน รวมไปถึงจัดหากรงบังคับสัตว์ขนาดใหญ่แบบเคลื่อนที่ได้ในการจับสุนัขจรจัดที่อยู่ตามวัดหรือสถานที่สาธารณะ

(๓) ควรมีการกำหนดระเบียบหรือแนวทางในการให้บริการผ่าตัดทำหมันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสามารถปฏิบัติได้เป็นแนวทางเดียวกันทั่วประเทศ ไม่ว่าจะเป็นการจ้างเหมาสัตวแพทย์ให้เข้ามาผ่าตัดทำหมันสุนัขและแมวในพื้นที่ หรือกำหนดระเบียบในการจัดซื้อเวชภัณฑ์ในการผ่าตัดทำหมันให้กับท้องถิ่นว่าควรทำอะไรถึงจะถูกต้องตามระเบียบ เนื่องจากการควบคุมประชากรสัตว์นั้นนับเป็นหนึ่งในเกณฑ์การประเมินการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ที่กำหนดให้แต่ละ อปท. ต้องดำเนินการผ่าตัดทำหมันให้กับสัตว์ให้ได้อย่างน้อยร้อยละ ๒๕ ของจำนวนสัตว์ทั้งหมดในพื้นที่ และประชากรสัตว์ต้องเพิ่มขึ้นไม่เกินร้อยละ ๑๐ จึงมีความจำเป็นที่แต่ละ อปท. ต้องมีงบประมาณสนับสนุนกิจกรรมดังกล่าว หรือประสานความร่วมมือเครือข่ายมูลนิธิ/องค์กรจัดสวัสดิภาพสัตว์ สนับสนุนหน่วยสัตวแพทย์เคลื่อนที่ผ่าตัดทำหมันสุนัขและแมวซึ่งมีเงินทุนสนับสนุนจากเงินบริจาคทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อให้สามารถผ่าตัดทำหมันสุนัขและแมวได้เพิ่มเติมจากงบประมาณภาครัฐ เพื่อขับเคลื่อนการสร้างพื้นที่ปลอดโรคในประเทศไทยต่อไป

(๔) ประชาสัมพันธ์เน้นย้ำระยะเวลาในการรดน้ำและอาหารสัตว์ก่อนเข้ารับการผ่าตัดทำหมัน (๘-๑๒ ชั่วโมง) ก่อนวันเข้ารับการผ่าตัด และก่อนการวางยาสลบ พร้อมทั้งให้เจ้าของสัตว์ลงนามเอกสารยินยอมให้วางยาสลบสัตว์เลี้ยงเพื่อทำการผ่าตัดทำหมันและสร้างการรับรู้แก่เจ้าของสัตว์เลี้ยงทราบถึงความเสี่ยงต่อชีวิตสัตว์

๔) การเก็บตัวอย่างสัตว์เพื่อตรวจวินิจฉัยทางห้องปฏิบัติการ

จากการตรวจติดตาม พบว่า ทุกจังหวัดให้ความสำคัญในการดำเนินการเก็บตัวอย่างสัตว์เพื่อการตรวจวินิจฉัยทางห้องปฏิบัติการอย่างมีระบบ โดยส่วนใหญ่เก็บตัวอย่างเพื่อส่งตรวจได้

ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ เช่น จังหวัดอุบลราชธานี ตั้งเป้าหมายสูงถึง ๒๘๓ ตัว นครศรีธรรมราช ๑๘๔ ตัว เป็นต้น เนื่องจากการเก็บตัวอย่างนี้ถือเป็นบทบาทสำคัญในการควบคุมและป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ เนื่องจากโรคดังกล่าวสามารถส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนได้อย่างร้ายแรง หากค้นพบ ตรวจสอบ และการรายงานผลได้เร็ว ส่งผลสำคัญต่อความปลอดภัยสาธารณะ

๑.๑.๒ การเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม และดูแลรักษาโรคพิษสุนัขบ้าในคน

๑) ผลการดำเนินงานในภาพรวม

จากการตรวจติดตาม โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ พบผู้เสียชีวิตจำนวน ๓ ราย ได้แก่ รายที่ ๑ เป็นชายไทย อายุ ๕๘ ปี เสียชีวิตเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๗ ณ จังหวัดยโสธร รายที่ ๒ เป็นชายไทย อายุ ๓๓ ปี เสียชีวิตเมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๗ ณ จังหวัดตาก รายที่ ๓ เป็นชายไทย อายุ ๔๕ ปี เสียชีวิตเมื่อ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ณ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยทั้ง ๓ ราย ได้รับเชื้อโรคพิษสุนัขบ้าจากการถูกสุนัขกัด เป็นแผลถลอกเลือดออก และไม่ได้ไปพบแพทย์เพื่อฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า และเมื่อสุนัขเสียชีวิตได้นำซากไปฝัง โดยไม่ได้ ส่งตรวจหาเชื้อ ทำให้ไม่ทราบว่าสุนัขบ้าในพื้นที่ และได้แจ้งสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด จึงเป็นสาเหตุทำให้ติดเชื้อโรคพิษสุนัขบ้าและเสียชีวิต ทั้งนี้ ทั้ง ๓ จังหวัด ไม่มีรายงานผู้เสียชีวิตจากโรคพิษสุนัขบ้ามากกว่า ๓ ปี แต่มีการพบเชื้อโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์อยู่บ้าง

อย่างไรก็ตาม ทุกจังหวัดได้มีการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม และดูแลรักษาโรคพิษสุนัขบ้าในคนทั้งเชิงรุกและเชิงรับ โดยมีการบูรณาการความร่วมมือกันทั้งหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และประชาชนในพื้นที่ มีการจัดทำแผนการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า เพื่อเตรียมความพร้อมในการรับมือกรณีมีการพบเจอการแพร่ระบาดของโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ครอบคลุมในทุกอำเภอ มีการซักซ้อมแผนการดำเนินงานในพื้นที่เสี่ยง มีการติดตามสถานการณ์และเฝ้าระวังโรคในสัตว์อย่างใกล้ชิด โดยใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ (Thai Rabies Net) พร้อมทั้งมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลและสถานการณ์กับสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด/อำเภออย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอเพื่อเป็นการเฝ้าระวัง และมีการเฝ้าระวังและสอบสวนโรคและภัยสุขภาพในรูปแบบดิจิทัล (D๕๐๖) รวมทั้งการสนับสนุนวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าแบบป้องกันโรคล่วงหน้า (PrEP) ให้แก่บุคลากรกลุ่มเสี่ยงในพื้นที่ การสร้างความรู้ให้แก่ประชาชนด้วยประเด็นสื่อสารความเสี่ยง “สุนัขกัด ล้างแผล ใส่ยา กักหมา หามือ ฉีดวัคซีนครบชุด” รวมถึงการสื่อสารการตลาดทางสังคม (Social marketing) ประกอบด้วย ๑) การสื่อสาร ความรู้เพื่อที่จะแก้ไขความเชื่อหรือความเข้าใจที่ผิด รวมทั้งให้ความเข้าใจใหม่ที่เป็นความรู้ที่ถูกต้อง และ ๒) การสื่อสารเพื่อโน้มน้าวและกระตุ้นเตือนด้วยรูปแบบที่เข้าใจง่าย เพื่อให้เห็นว่าหลังสัมผัสโรคต้องฉีดวัคซีน โดยการสื่อสารความเสี่ยงดังกล่าวเป็นการเพิ่มความตระหนักรู้ให้แก่ประชาชน ซึ่งทั้งหมดนี้สะท้อนถึงความมุ่งมั่นและความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการสร้างสังคมที่ปลอดภัยจากโรคพิษสุนัขบ้า

๒) ข้อมูลผู้รับวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

จากการตรวจติดตาม พบว่า จังหวัดส่วนใหญ่ ผู้ที่สัมผัสโรคสัตว์ติดเชื้อโรคพิษสุนัขบ้า จะได้รับวัคซีนครบโดส เช่น จังหวัดอุดรธานี มีจำนวนผู้สัมผัสโรคมามากถึง ๑๑,๐๓๕ คน และมีผู้สัมผัสโรคทุกคนได้รับวัคซีนครบโดส แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จในการให้วัคซีนในจังหวัด มีจังหวัดเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่ได้รับวัคซีนไม่ครบโดส เช่น จังหวัดสกลนคร มีผู้สัมผัสโรค ๔๕๑ คน ผู้รับวัคซีนครบโดส ๔๑๐ คน และผู้รับวัคซีนไม่ครบโดส ๔๑ คน ซึ่งจำเป็นต้องมีการติดตามและจัดการเพื่อลดจำนวนผู้ที่ไม่ได้รับการฉีดวัคซีนให้น้อยลง จากข้อมูลผู้รับวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า สะท้อนถึงการใส่ใจในการดูแลประชาชน และการสร้างระบบสุขภาพที่มั่นคงในอนาคต ดังนั้น การส่งเสริมและสร้างความตระหนักรู้ในชุมชนจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการดำเนินการต่อไปเพื่อให้สามารถควบคุมและป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าได้อย่างยั่งยืน

๓) การเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม และดูแลรักษาโรคพิษสุนัขบ้าในแรงงานต่างด้าว

จากการตรวจติดตาม พบว่า จังหวัดที่มีเขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน มีการบริหารจัดการในการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม และดูแลรักษาโรคพิษสุนัขบ้าในแรงงานต่างด้าว ด้วยมาตรฐานเดียวกันกับคนไทย และมีการอบรมอาสาสมัครแรงงานต่างด้าว (อสต.) เพื่อเป็นเครือข่าย ในการเฝ้าระวัง ควบคุม ป้องกันโรค สำหรับแรงงานต่างด้าวในกลุ่มแรงงานที่ถูกกฎหมาย และมีล่ามในการสื่อสาร แต่ละประเทศ ซึ่งการรับวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าจะใช้สิทธิตามหลักประกันสุขภาพที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้หรือนายจ้างเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายตามแต่กรณี โดยมีการบันทึกข้อมูลรายงานการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าของแรงงานต่างด้าวในโปรแกรม HosXp ในสถานพยาบาลของรัฐทุกแห่งและมีการติดตามผู้สัมผัสรับวัคซีนให้ครบร้อยละ ๑๐๐ โดยผ่าน อสต. ทั้งนี้ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอยังมีการให้ความรู้แก่นายจ้าง อาทิจาก การป้องกันโรคและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า สิทธิการรักษาพยาบาลและฉีดวัคซีน การประชาสัมพันธ์ให้สถานประกอบการรับรู้ถึงภัยอันตรายของโรคพิษสุนัขบ้า เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดเชื้อโรคในสถานประกอบการ โดยขอความร่วมมือสถานประกอบการเฝ้าระวัง แจ้งเตือน และรายงานสถานการณ์ หากพบกรณีต้องสงสัยจะมีการรายงานผ่านทีมสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว (Surveillance and Rapid Response Team : SRRT) เพื่อดำเนินการแก้ไขต่อไป

๔) การประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เรื่องโรคพิษสุนัขบ้าแก่ประชาชน

จากการตรวจติดตาม พบว่า ทุกจังหวัดเห็นความสำคัญของการประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้เรื่องโรคพิษสุนัขบ้า โดยการประชาสัมพันธ์ได้ดำเนินการในหลายแนวทางที่เหมาะสมตามบริบทของชุมชน โดยได้มีการบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำหนดกลยุทธ์และมาตรการต่าง ๆ เพื่อประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เรื่องโรคพิษสุนัขบ้าแก่ประชาชน มีการส่งเสริมและประเมินระดับความรู้ ด้านสุขภาพของประชาชน โดยการสำรวจความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับโรคพิษสุนัขบ้า ตามแนวทางในคู่มือการสร้างพื้นที่ปลอดโรค ซึ่งจะช่วยให้ทราบถึงช่องว่างการรับรู้ของประชาชนและพัฒนามาตรการที่เหมาะสม มีการปรับปรุงสื่อให้เข้ากับบริบทของกลุ่มเสี่ยงในพื้นที่ โดยมุ่งเน้นที่ความรุนแรงของโรคและวิธีการป้องกันผ่านสื่อในภาษาท้องถิ่น โดยการกระจายสื่อให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายอย่างทั่วถึงและเป็นประโยชน์สูงสุด รวมถึงการร่วมรณรงค์ กิจกรรมวันป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ร่วมกับองค์กรต่าง ๆ ในพื้นที่ เพื่อเพิ่มการเข้าถึงข้อมูลและส่งเสริมสุขภาพอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังมีการสร้างประเด็นการตลาดทางสังคมเพื่อกระตุ้นให้ประชาชนมาพบแพทย์เพื่อรับวัคซีนอย่างสม่ำเสมอ การสร้างจิตสำนึกและทัศนคติที่ถูกต้องในการเลี้ยงสุนัขอย่างรับผิดชอบ รวมถึงการควบคุมสุนัขจรจัดผ่านการทำหมัน การขึ้นทะเบียนสุนัข การส่งเสริมการดูแลสุนัขจรจัด และการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งทั้งหมดนี้มีเป้าหมายเพื่อสร้างสังคมที่ปลอดภัยจากโรคพิษสุนัขบ้า เกิดการจัดการที่ยั่งยืนและปลอดภัยต่อสังคม รวมทั้งลดความเสี่ยงในการแพร่ระบาดของโรคพิษสุนัขบ้าในอนาคต

๑.๒ ผลการขับเคลื่อนการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าตามแนวทางที่กรมควบคุมโรค กรมปศุสัตว์ และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนด

จากการตรวจติดตาม พบว่า จังหวัดส่วนใหญ่อยู่ระหว่างดำเนินการประเมินและยื่นขอรับรองพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า โดยเป็นการร่วมมือกันระหว่างสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด/อำเภอ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดร่วมกันผลักดันให้มีการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ต่าง ๆ โดยเฉพาะพื้นที่ที่ไม่พบผู้เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้า และไม่มีสัตว์เป็นโรคพิษสุนัขบ้าเป็นระยะเวลามากกว่า ๒ ปี พร้อมทั้ง จัดอบรมเพื่อสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายในการดำเนินงานสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า เพื่อนำไปสู่การขยายการประกาศพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าต่อไป

อย่างไรก็ตาม บางจังหวัดยังคงพบปัญหา ทำให้ไม่สามารถดำเนินการเพื่อสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าได้ เช่น จังหวัดสงขลา เป็นจังหวัดที่เสี่ยงสูง ยังพบทั้งผู้ป่วยเสียชีวิตและพบสัตว์เป็นโรคพิษสุนัขบ้ามาอย่างต่อเนื่อง (ปี ๒๕๖๕ พบ ๑ ราย และปี ๒๕๖๖ พบ ๑ ราย) ถึงแม้ว่าจะมีอำเภอที่ไม่พบโรคในสัตว์

แต่พื้นที่ข้างเคียงยังคงพบโรค (รัศมี ๕ กิโลเมตร) ทำให้ไม่สามารถดำเนินการเพื่อสร้างพื้นที่ปลอดโรคฯ ได้ รวมทั้งยังไม่เข้าเกณฑ์การประเมินเลื่อนระดับพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า อาทิ ไม่พบโรคพิษสุนัขบ้าในคน และในสัตว์ เป็นระยะเวลา ๒ ปี ติดต่อกัน **จังหวัดร้อยเอ็ด** การประเมินพื้นที่ปลอดโรคทุกองค์ประกอบส่วนท้องถิ่น ต้องผ่านเกณฑ์การประเมินทั้งหมด จึงเป็นอุปสรรคสำหรับอำเภอใหญ่ที่มีหลายองค์ประกอบส่วนท้องถิ่น และบางองค์ประกอบส่วนท้องถิ่นยังไม่มีความพร้อม **จังหวัดบุรีรัมย์** พบปัญหาในการควบคุมจำนวนประชากรสุนัข คือต้องมีการทำหมันสุนัขและแมว ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๕ ของประชากรทั้งหมด ในทางปฏิบัติระดับพื้นที่ ยังไม่สามารถทำได้ ทำให้ไม่ผ่านเกณฑ์รับรอง และ**จังหวัดแม่ฮ่องสอน** มีองค์ประกอบส่วนท้องถิ่นทั้งหมด จำนวน ๔๙ แห่ง ออกประกาศเป็นข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติแล้ว จำนวน ๓๔ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๖๙.๓๙ ขององค์ประกอบส่วนท้องถิ่นทั้งหมด ส่งผลให้ขาดคุณสมบัติในการรับรองการเป็นพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า เป็นต้น

๑.๓ นโยบาย/แนวทางของจังหวัดในการบริหารจัดการสัตว์จรจัดในพื้นที่เพื่อมิให้เกิดปัญหาต่อประชาชน

จากการตรวจติดตาม พบว่า จังหวัดได้มีแนวทางในการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง บริหารจัดการสัตว์จรจัดในพื้นที่เพื่อมิให้เกิดปัญหาต่อประชาชน ดังนี้

(๑) เร่งรัดและติดตามการจัดทำข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อควบคุมการเลี้ยงและปล่อยสัตว์ขององค์ประกอบส่วนท้องถิ่นที่ยังไม่ได้ดำเนินการ และการบังคับใช้กฎหมาย ระเบียบข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติว่าด้วยการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

(๒) การทำหมันสุนัขและแมว โดยจัดเจ้าหน้าที่ในการจับสัตว์จรจัดในพื้นที่ต่าง ๆ และนำมาทำหมันเพื่อลดอัตราการขยายพันธุ์อย่างต่อเนื่อง

(๓) การจัดสวัสดิภาพสัตว์จรจัดในพื้นที่อย่างเหมาะสม เช่น การสร้างศูนย์พักพิงสัตว์ เป็นการจัดตั้งและพัฒนาศูนย์พักพิงสัตว์จรจัดเพื่อให้สัตว์มีที่พักพิงที่ปลอดภัย

(๔) การรณรงค์และให้ความรู้แก่ประชาชน โดยสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัด สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ สถานีวิทยุกระจายเสียงฯ สถานศึกษา สถานประกอบการ ร่วมกันรณรงค์ ผ่านสื่อต่าง ๆ เพื่อสร้างความตระหนักรู้ถึงความสำคัญของการทำหมันและฉีดวัคซีนให้กับสัตว์เลี้ยง โดยมีการจัดอบรมและให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับการดูแลสัตว์และการเลี้ยงดูอย่างถูกวิธี รวมถึงการป้องกัน การแพร่ระบาดของโรคพิษสุนัขบ้า และการส่งเสริมให้ประชาชนมีจิตสำนึกที่ดีในการดูแลสัตว์และไม่ทิ้งสัตว์เลี้ยงของตน

๑.๔ ผลการดำเนินการจัดตั้งศูนย์สงเคราะห์สัตว์จรจัด ตามแนวทางของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และการสนับสนุนศูนย์สงเคราะห์สัตว์ของเอกชนที่ตั้งอยู่ในจังหวัด ขององค์ประกอบส่วนท้องถิ่น/จังหวัด

จากการตรวจติดตาม พบว่า จังหวัดส่วนใหญ่มีการขับเคลื่อนการจัดตั้งศูนย์สงเคราะห์สัตว์จรจัดตามแนวทางของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น พร้อมทั้งสนับสนุนการบริหารจัดการศูนย์สงเคราะห์สัตว์ของเอกชนและศูนย์พักพิงสุนัขจรจัดที่ตั้งอยู่ในจังหวัดด้วย ซึ่งปัจจุบันองค์ประกอบส่วนท้องถิ่นมีการดำเนินการ ดังนี้

(๑) ศูนย์สงเคราะห์สัตว์จรจัดตามแนวทางของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น มีในพื้นที่ทั้งหมด ๑๘ จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดสระบุรี นนทบุรี ปทุมธานี ประจวบคีรีขันธ์ สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ระนอง สตูล ยะลา ฉะเชิงเทรา ระยอง ชลบุรี จันทบุรี นครนายก นครราชสีมา เชียงใหม่ เชียงราย และอุดรธานี

(๒) ศูนย์สงเคราะห์สัตว์ของเอกชนที่ขึ้นทะเบียน มีในพื้นที่ทั้งหมด ๑๑ จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดสระบุรี ราชบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สงขลา ระยอง สระบุรี สกลนคร ขอนแก่น มหาสารคาม ยโสธร และพะเยา

(๓) ศูนย์สงเคราะห์สัตว์ของเอกชนที่ไม่ได้ขึ้นทะเบียน มีในพื้นที่ทั้งหมด ๒ จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดราชบุรี และลำพูน

(๔) ศูนย์พักพิงสุนัขจรจัด มีในพื้นที่ทั้งหมด ๑๑ จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ลพบุรี สระบุรี กาญจนบุรี สุพรรณบุรี ฉะเชิงเทรา ขอนแก่น ชัยภูมิ สุรินทร์ กำแพงเพชร และปัตตานี

(๕) อยู่ระหว่างดำเนินการจัดตั้งศูนย์สงเคราะห์สัตว์ ในพื้นที่ทั้งหมด ๑๑ จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดกระบี่ อุตรธานี หนองคาย หนองบัวลำภู มุกดาหาร อุบลราชธานี ตาก เพชรบูรณ์ พิจิตร อุทัยธานี และ นครสวรรค์

(๖) ไม่มีการจัดตั้งศูนย์สงเคราะห์สัตว์จรจัด ในพื้นที่ทั้งหมด ๑๑ จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัด ชัยนาท สิงห์บุรี อ่างทอง เพชรบุรี ชุมพร ตรัง พังงา นราธิวาส เลย บึงกาฬ นครพนม กาฬสินธุ์ บุรีรัมย์ ศรีสะเกษ อำนาจเจริญ แม่ฮ่องสอน น่าน แพร่ และสุโขทัย

อย่างไรก็ตาม ศูนย์สงเคราะห์สัตว์จรจัดที่มีอยู่ยังคงไม่เพียงพอสำหรับรองรับปริมาณสัตว์จรจัดที่เพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เร่งรัดการจัดตั้งศูนย์สงเคราะห์สัตว์ เพื่อให้สัตว์จรจัดหรือสัตว์ที่เจ้าของปล่อยทิ้งมีที่อยู่อาศัย และง่ายต่อการควบคุมจำนวนประชากรสัตว์จรจัด โดยพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ระหว่างดำเนินการขอใช้พื้นที่ก่อสร้าง หรืออยู่ระหว่างจัดตั้ง/ก่อสร้างศูนย์ฯ และในหลายพื้นที่ยังไม่สามารถจัดตั้งศูนย์สงเคราะห์สัตว์จรจัด เนื่องจาก ไม่มีสถานที่เหมาะสม ขาดงบประมาณในการดำเนินการและการบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง รวมทั้ง มีการคัดค้านจากประชาชนที่อาศัยใกล้เคียงพื้นที่จัดตั้งศูนย์ฯ ซึ่งไม่ต้องการให้จัดตั้งศูนย์สงเคราะห์สัตว์จรจัด เนื่องจากกังวลเกี่ยวกับปัญหาในเรื่องของกลิ่นและเสียงที่อาจก่อให้เกิดความรำคาญ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและจังหวัดได้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสร้างความรู้ความเข้าใจ ที่ถูกต้องให้แก่ประชาชนโดยรอบพื้นที่ดังกล่าว พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์และสนับสนุนให้มีการขึ้นทะเบียน ศูนย์สงเคราะห์สัตว์จรจัดของภาคเอกชน กับสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด เพื่อกำกับ ควบคุม และดูแลให้เป็นไปตามมาตรฐาน และถูกสุขลักษณะ รวมทั้งให้คำปรึกษา แนะนำ และติดตาม ให้ปฏิบัติตามแนวทางภายใต้กรอบกฎหมายที่เกี่ยวข้องด้วย

๑.๕ ความคืบหน้าในการดำเนินการ/การจัดตั้งศูนย์พักพิงสัตว์ต้นแบบจังหวัดเชียงใหม่ และ นครศรีธรรมราช

(๑) ศูนย์พักพิงสุนัขจรจัดจังหวัดเชียงใหม่ ได้ของบประมาณไปยังกรมปศุสัตว์เพื่อดำเนินโครงการ จำนวนเงิน ๔๔,๔๘๗,๕๕๐.๔๙ บาท แต่เนื่องจากทางกรมปศุสัตว์ไม่มีงบประมาณในการดำเนินการดังกล่าว จังหวัดเชียงใหม่ จึงเตรียมเสนอขอสนับสนุนงบประมาณจากโครงการของกลุ่มจังหวัด ภาคเหนือตอนบน ๑ งบพัฒนาจังหวัด หรือจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ต่อไป นอกจากนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ จังหวัดเชียงใหม่ ยังได้รับจัดสรรงบประมาณตามแผนยุทธศาสตร์บริหารจัดการทรัพยากรน้ำ งบลงทุน ที่ดิน และสิ่งก่อสร้าง โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ งานทำนบดินศูนย์พักพิงสัตว์ และสำนักทรัพยากรน้ำบาดาล เขต ๑ (ลำปาง) มีการจัดสรรงบประมาณการก่อสร้างระบบประปาบาดาลขนาด ๒๐ ลูกบาศก์เมตร และระบบสูบน้ำบาดาลด้วยพลังงานแสงอาทิตย์พร้อมอุปกรณ์

(๒) ศูนย์พักพิงสุนัขจรจัดจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้กำหนดแผนในการขอใช้พื้นที่ของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน ๓๐ ไร่ เป็นที่ตั้งศูนย์พักพิงฯ สามารถรองรับสุนัขจรจัดได้ จำนวน ๒,๐๐๐ ตัว โดยมีสำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการ กำหนดระยะเวลาดำเนินโครงการแล้วเสร็จในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗ อยู่ระหว่างการดำเนินโครงการจัดตั้งศูนย์พักพิงสัตว์ฯ ในระยะที่ ๒

๑.๖ มาตรการหรือแนวทางในการป้องกันไม่ให้สุนัขและแมวจากประเทศเพื่อนบ้านข้ามแดนมายังประเทศไทย

จากการตรวจติดตาม พบว่า จังหวัดที่มีพื้นที่ติดแนวชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้านได้จัดทำแผน/แนวทาง/มาตรการ เพื่อป้องกันไม่ให้สุนัขและแมวจากประเทศเพื่อนบ้านข้ามแดนมายังประเทศไทย โดยการประชาสัมพันธ์ห้ามเคลื่อนย้ายสุนัขและแมวจากประเทศเพื่อนบ้านโดยไม่ได้รับอนุญาตและตรวจสอบการขออนุญาตเคลื่อนย้ายสุนัขและแมวตามมาตรการเคลื่อนย้ายสัตว์ที่กรมปศุสัตว์กำหนดอย่างเคร่งครัด ประสานงานกับด่านกักกันสัตว์ในการเฝ้าระวังสุนัขและแมวที่ข้ามชายแดน และตรวจสอบการลักลอบนำเข้า - ส่งออกสัตว์ ชากสัตว์ และสินค้าปศุสัตว์ตามช่องทางผ่านแดน เพื่อป้องกันการเกิดโรคระบาดสัตว์ในพื้นที่ตามมาตรการฯ อย่างเข้มงวด

ทั้งนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีแนวเขตติดแนวชายแดน ได้รณรงค์การฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า และร่วมกันออกหน่วยบริการผ่าตัดทำหมันเพื่อควบคุมประชากรสุนัขและแมวในพื้นที่ และบริเวณช่องทางผ่านแดนระหว่างประเทศ พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนบริเวณพื้นที่ตามแนวชายแดนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคพิษสุนัขบ้า และนำสุนัขและแมวไปรับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าทุกปี และหากพบเจอสัตว์ที่แสดงอาการเข้าข่ายโรคพิษสุนัขบ้าให้ประสานเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์หรืออาสาปศุสัตว์ในพื้นที่ทันที

๒. การประเมินผลการดำเนินโครงการฯ

จากการตรวจติดตามของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ผู้ตรวจราชการกระทรวง และผู้ตรวจราชการกรม ที่เกี่ยวข้องกับโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้าฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ พบว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จังหวัด สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัด สำนักงานแรงงานจังหวัด สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทุกหน่วยงานได้มีการตระหนักและให้ความสำคัญ กับการขับเคลื่อนโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้าฯ โดยได้มีการขับเคลื่อนโครงการตามบทบาทภารกิจ และมีการบูรณาการการทำงานผ่านกลไกการบูรณาการร่วมกันในทุกภาคส่วน ได้แก่ ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และองค์กรต่าง ๆ ในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ และในคน ดังนี้

๒.๒.๑ การเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ ใช้เครือข่ายความร่วมมือจากกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อาสาสมัครสาธารณสุข ในการสังเกตพฤติกรรม และอาการความผิดปกติของสุนัขและแมว เพื่อแจ้งเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์เก็บตัวอย่างส่งตรวจยืนยันโรค เจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำการสำรวจและขึ้นทะเบียนสุนัขและแมว และบันทึกข้อมูลในระบบศูนย์บัญชาการเพื่อการเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้า (Rabies one data) มีการฉีดวัคซีนป้องกันโรค

๒.๒.๒ การเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม และดูแลรักษาโรคพิษสุนัขบ้าในคน

(๑) มาตรการเฝ้าระวัง โดยมีการติดตามสถานการณ์ของโรคอย่างใกล้ชิด มีระบบเฝ้าระวังติดตามโรค โดยอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเคาะประตูบ้านให้ความรู้ และร่วมกับเครือข่ายโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในพื้นที่ในการค้นหาติดตามผู้สัมผัสโรคเข้ารับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าให้ครบถ้วน รวมทั้งเฝ้าระวังผู้ป่วยกลุ่มอาการทางสมองและระบบประสาท ส่งตรวจหาเชื้อโรคพิษสุนัขบ้า

(๒) มาตรการป้องกัน โดยให้ทุกอำเภอจัดทำแผนการดำเนินงานเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรค ดำเนินการสำรวจและจัดทำแผนสำรองวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าให้เพียงพอต่อการใช้งาน และดำเนินการฉีดวัคซีนป้องกันโรคล่วงหน้าให้กับบุคลากรกลุ่มเสี่ยงที่มีหน้าที่โดยตรงในการป้องกันควบคุมโรคหรือดูแลผู้ป่วย

(๓) มาตรการควบคุม โดยมีการบูรณาการร่วมกันกับเครือข่าย ท้องถิ่น และปศุสัตว์ ในการขับเคลื่อนการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า จังหวัดต่าง ๆ จัดทำนโยบายหรือแนวทางของจังหวัดในการบริหารจัดการสัตว์จรจัดในพื้นที่เพื่อมิให้เกิดปัญหาต่อประชาชน อาทิ สร้างสถานพักพิงสัตว์จรจัดต้นแบบในพื้นที่ประชาสัมพันธ์สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคพิษสุนัขบ้า ข้อกำหนดที่สำคัญและการเลี้ยงสัตว์ด้วยความรับผิดชอบ รวมทั้งออกข้อบัญญัติท้องถิ่น เรื่อง การควบคุมเลี้ยงสัตว์หรือปล่อยสัตว์ และดำเนินโครงการผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ตลอดจนมีการอบรมอาสาเพื่อสร้างและพัฒนาศักยภาพอาสาปศุสัตว์ด้านโรคพิษสุนัขบ้า ในการกระจายการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ และถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับโรคพิษสุนัขบ้าให้แก่ประชาชน มีโครงการคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีผลงานประจักษ์ ด้านการป้องกันควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า มีการจัดตั้งศูนย์สงเคราะห์สัตว์จรจัด และสนับสนุนศูนย์สงเคราะห์สัตว์ของเอกชนที่ตั้งอยู่ในจังหวัด จังหวัดที่มีพื้นที่ติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน ได้มีการประสานกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายความมั่นคงตามแนวชายแดนให้เข้มงวดในการตรวจสอบสุนัขและแมวจากประเทศเพื่อนบ้านทั้งที่มีเจ้าของและไม่มีเจ้าของ รวมทั้งประชาสัมพันธ์ห้ามเคลื่อนย้ายสุนัขและแมวเข้ามาโดยไม่ได้รับอนุญาตพร้อมตรวจสอบการขออนุญาตเคลื่อนย้ายเพื่อป้องกันโรคระบาดสัตว์ รวมถึงได้ขอความร่วมมือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านกักกันสัตว์ ทหาร ตำรวจ อาสาสมัคร ในการป้องกันสุนัขและแมว ข้ามแดนมายังประเทศไทย

ในการดำเนินการโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้าฯ ยังพบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการที่อาจทำให้การดำเนินการไม่สำเร็จตามเป้าหมาย อาทิ บุคลากรผู้รับผิดชอบงานยังขาดความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์แนวทางในการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ประชาชนขาดความตระหนักรู้เรื่องโรคพิษสุนัขบ้าและการบังคับใช้กฎหมาย อีกทั้งบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความรู้ความชำนาญในการฉีดวัคซีนมีจำนวนไม่เพียงพอ โดยแต่ละจังหวัดมีผู้ผ่านการอบรมอาสาสมัครปศุสัตว์จังหวัดจำนวนน้อย ทำให้การฉีดวัคซีนมีความล่าช้า และประชากรสัตว์เพิ่มขึ้นเร็วทำให้วัคซีนไม่เพียงพอ ประกอบกับประชาชนเจ้าของสุนัขและแมวบางส่วนไม่อยู่บ้านในช่วงเวลาที่เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกไปฉีดวัคซีนทำให้สุนัขและแมว ไม่ได้รับการฉีดวัคซีนตามเป้าหมายที่กำหนด นอกจากนี้ในพื้นที่มีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดบางแห่ง พบว่า มีสุนัขจรจัด ซึ่งอาจสร้างความเดือดร้อนรำคาญ ก่อให้เกิดความไม่ปลอดภัยต่อนักท่องเที่ยว โดยอาจกัด ข่วน ทำให้เกิดความหวาดกลัวไม่กล้าเข้ามาเที่ยว จนส่งผลกระทบต่อ การส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดได้ อีกทั้งการควบคุมจำนวนประชาชนสุนัขจรจัด มาผ่าตัดทำหมันและฉีดวัคซีนดำเนินการได้ค่อนข้างยาก ประกอบกับเจ้าหน้าที่ เวชภัณฑ์ วัสดุอุปกรณ์ สำหรับการจับสุนัขจรจัดมีไม่เพียงพอ อีกทั้งไม่ได้รับการสนับสนุนอุปกรณ์ หรืออุปกรณ์ที่ได้รับไม่สามารถดำเนินการจับสัตว์จรจัดได้

อย่างไรก็ตาม เพื่อให้การดำเนินโครงการฯ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และเกิดผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนดไว้ ต้องขอความร่วมมือจากประชาชนในการเลี้ยงและดูแลสัตว์เลี้ยงของตนเองอย่างมีความรับผิดชอบต่อเจ้าของสัตว์เลี้ยงต้องมีความตระหนักในเรื่องการเลี้ยงและดูแลสัตว์เลี้ยง โดยนำสัตว์เลี้ยงไปรับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า และผ่าตัดทำหมัน ซึ่งจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคพิษสุนัขบ้าอย่างถูกต้อง ทั้งนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องดำเนินการจัดทำข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติท้องถิ่น เพื่อควบคุมการเลี้ยงและปล่อยสัตว์ให้ครบทุกแห่ง รวมถึง การบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง จึงจะทำให้การขับเคลื่อนโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัยจากโรคพิษสุนัขบ้าฯ บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการในการกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าให้หมดไปจากประเทศไทยได้อย่างยั่งยืนต่อไป

๓. ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะจากการตรวจราชการแบบบูรณาการของผู้ตรวจราชการ

จากการตรวจติดตามการดำเนินโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ของคณะผู้ตรวจราชการ ยังคงพบประเด็นปัญหาเดิมที่ได้ให้ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะแก่หน่วยงานที่รับผิดชอบและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไว้แล้ว แต่อย่างไรก็ตามจากการตรวจติดตาม ยังคงพบประเด็นปัญหาดังกล่าว ดังนั้น เพื่อเป็นการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหา คณะผู้ตรวจราชการ จึงได้มีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเพื่อเน้นย้ำให้หน่วยงานที่รับผิดชอบและที่เกี่ยวข้องดำเนินการปรับปรุงเร่งรัด และติดตามการดำเนินงานดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป ดังนี้

ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจราชการ
๑. สุนัขและแมวจรจัดยังมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง การจับเพื่อนำมารับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าประจำปี และผ่าตัดทำหมันเพื่อควบคุมจำนวนประชากรทำได้ยาก และไม่ครอบคลุม มีความเสี่ยงที่จะเป็นแหล่งพาหะ และเกิดการระบาดของโรคในพื้นที่ได้	๑. กระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมปศุสัตว์) กระทรวงสาธารณสุข (กรมควบคุมโรค) กระทรวงศึกษาธิการ และกรมประชาสัมพันธ์ ควรมีการกำหนดตัวชี้วัดร่วมกัน เพื่อให้หน่วยงานในพื้นที่ดำเนินการในการจัดทำพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าเพื่อให้เกิดการบูรณาการการทำงานร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรม
๒. เนื่องจากกระบบรายงาน ร.๓๖ ได้ถูกยกเลิกไป และเปลี่ยนระบบการรายงานการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าผ่านระบบ ๔๓ แฟ้ม ซึ่งเป็นการเพิ่มรหัสวัคซีนใหม่ในแฟ้ม EPI (๓๙) โดยระบบดังกล่าวอยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข นอกจากนี้ ขณะนี้รูปแบบการแสดงผลข้อมูลยังไม่สามารถรายงานผลได้อย่างถูกต้อง ซึ่งมีหลายปัจจัยเข้ามาเกี่ยวข้อง ทั้งการแสดงผลของข้อมูลการรายงานของผู้ปฏิบัติงาน ความหลากหลายในการบันทึกข้อมูล และกรมควบคุมโรค ตลอดจนหน่วยงานในภูมิภาคไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้	๒. กระทรวงสาธารณสุข ควรพิจารณาปรับปรุงระบบการปฏิบัติงานเพื่อให้หน่วยงานกลาง และหน่วยงานในภูมิภาคสามารถเข้าถึงระบบและดึงข้อมูลเพื่อใช้ในการบริหารจัดการงานในพื้นที่ได้อย่างรวดเร็ว รวมถึงควรจัดให้มีการประสานงานเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว เพื่อให้สามารถเข้าถึงข้อมูลการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าหลังสัมผัสโรคได้

ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจราชการ
๓. การจัดตั้งศูนย์พักพิงสัตว์จรจัดในบางจังหวัด ยังคงติดปัญหาของหน่วยงานหลักที่จะบริหารจัดการในพื้นที่ เช่น ขาดงบประมาณในการบริหาร สถานที่ตั้งที่เหมาะสม ความยินยอมจากประชาชนในพื้นที่ และการบริหารจัดการสถานสงเคราะห์สัตว์จรจัด ให้ได้มาตรฐาน เป็นต้น รวมทั้ง ขาดหน่วยงานหลักที่จะสนับสนุนศูนย์พักพิง	๓. กระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมปศุสัตว์) กระทรวงสาธารณสุข (กรมควบคุมโรค) ควรกำหนดให้มีหน่วยงานหลักในการรับผิดชอบการบริหารจัดการ ศูนย์พักพิงสัตว์จรจัด และควรบูรณาการกำหนดรูปแบบการบริหารจัดการศูนย์สงเคราะห์สัตว์จรจัด ที่มีมาตรฐาน โดยเน้นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับทุกภาคส่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชน ภาคเอกชน องค์กร/มูลนิธิที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสัตว์ หรือจ้างเอกชนให้เข้ามาดำเนินการแทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่สามารถหาพื้นที่จัดตั้งสถานสงเคราะห์สัตว์ได้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจ ยอมรับ และร่วมขับเคลื่อนการดำเนินการให้บรรลุเป้าประสงค์อย่างยั่งยืน
๔. บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีความรู้ความชำนาญในการฉีดวัคซีนมีจำนวนไม่เพียงพอ โดยแต่ละจังหวัดมีผู้ผ่านการอบรมอาสาสมัครปศุสัตว์จังหวัดจำนวนน้อย ทำให้การฉีดวัคซีนมีความล่าช้า อีกทั้งประชากรสัตว์เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้วัคซีนไม่เพียงพอ ประกอบกับประชาชนเจ้าของสุนัขและแมวบางส่วนไม่อยู่บ้าน ในช่วงเวลาที่เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกไปฉีดวัคซีนทำให้สุนัขและแมว ไม่ได้รับการฉีดวัคซีนตามเป้าหมายที่กำหนด	๔.๑ ขอให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมปศุสัตว์) เป็นเจ้าภาพหลักในการประสานความร่วมมือกับ กระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) กระทรวงสาธารณสุข (กรมควบคุมโรค) เพื่อดำเนินการจัดอบรมอาสาสมัครปศุสัตว์เพิ่มมากขึ้น เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่มีบุคลากรที่มีความรู้และความชำนาญในการระบาดของโรคพิษสุนัขบ้า ๔.๒ ขอให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมปศุสัตว์) ขอความร่วมมือกับคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัย หรือมูลนิธิ รวมทั้งองค์กรที่ไม่แสวงหากำไรในพื้นที่ เพื่อให้เข้ามาช่วยดำเนินการฉีดวัคซีน และทำหมันสุนัขและแมว เพื่อป้องกันและระงับโรคพิษสุนัขบ้า

ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจราชการ
๕. การให้บริการหน่วยสัตวแพทย์เคลื่อนที่ในบางพื้นที่ที่ห่างไกล ไม่สามารถให้บริการได้เต็มประสิทธิภาพ เนื่องจากขาดแคลนงบประมาณในการขนย้ายอุปกรณ์ อาทิ กรณีจังหวัดแม่ฮ่องสอน ซึ่งพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาชัน และพื้นที่ป่า ทำให้การเดินทางไม่สะดวก อีกทั้ง การเลี้ยงสุนัขและแมวของประชาชนเลี้ยงแบบปล่อยเป็นหลัก ทำให้การเข้าถึงเพื่อฉีดวัคซีนให้ครอบคลุมประชากรสัตว์ดำเนินการได้ค่อนข้างลำบาก	๕. ขอให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จัดตั้งงบประมาณสนับสนุนยานพาหนะ สำหรับการออกให้บริการควบคุมประชากรสัตว์โดยเฉพาะ เพื่อให้การบริการมีประสิทธิภาพ มีความปลอดภัยต่อสัตว์และผู้ปฏิบัติหน้าที่ สำหรับกระทรวงมหาดไทยได้มีการจัดทำแนวทางปฏิบัติในการตั้งงบประมาณหรือการขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อสนับสนุนยานพาหนะสำหรับการออกให้บริการควบคุมประชากรสัตว์โดยเฉพาะ เพื่อให้การบริการมีประสิทธิภาพมีความปลอดภัยต่อสัตว์ และผู้ปฏิบัติหน้าที่
๖. กรุงเทพมหานครมีการดำเนินการตามโครงการ BKK Adopter ถือเป็นโครงการที่ดีที่มีการส่งเสริมให้ประชาชนที่รักสุนัขและแมวขอรับสุนัขหรือแมวในศูนย์พักพิงสัตว์ของ กรุงเทพมหานครไปเลี้ยงหรืออุปการะต่อไป	๖. กระทรวงมหาดไทย โดย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ควรพิจารณานำโครงการลักษณะดังกล่าวนี้เป็นต้นแบบของการดำเนินการ เพื่อขยายผลไปดำเนินการในพื้นที่จังหวัดอื่น ๆ ทั่วประเทศ

บทที่ ๓
แนวทางการตรวจติดตาม
การดำเนินโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

๑. สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในปัจจุบัน

- ๑.๑ ปีที่ผ่านมา ยังคงพบผู้เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้า และพบโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ (ผลบวก)
- ๑.๒ พื้นที่ที่ยังคงพบโรคส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ซ้ำเดิม
- ๑.๓ จำนวนประชากรสุนัขและแมวมียังคงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แม้ว่าจะดำเนินการคุมกำเนิดในพื้นที่เนื่องจากมีปัจจัยเอื้อต่ออัตราการทำหมันที่ยังไม่ครอบคลุม เช่น สุนัขและแมวยังไม่ได้รับการดูแลหรือไม่มีเจ้าของดูแล เจ้าของย้ายถิ่นฐานไม่นำสุนัขและแมวติดตามไปด้วย และสุนัขและแมวถูกนำมาปล่อยในสถานที่สาธารณะ เป็นต้น
- ๑.๔ การสำรวจจำนวนสัตว์เลี้ยงเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนที่มีอยู่จริง ยังไม่สามารถดำเนินการครอบคลุมได้ทั้งหมดร้อยละ ๑๐๐ ส่งผลให้ข้อมูลที่รวบรวมนั้นไม่สะท้อนถึงสถานการณ์ที่แท้จริง เนื่องจากมีระยะเวลาในการสำรวจและขึ้นทะเบียนจำกัด บางพื้นที่เป็นชุมชนที่มีผู้อยู่อาศัยหนาแน่น การสำรวจสัตว์โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นอกจากนี้ บางแห่งอาศัยการสำรวจจากจำนวนสุนัขที่ได้รับวัคซีน/ทำหมันเท่านั้น ทำให้สุนัขไม่มีเจ้าของไม่ได้รับการสำรวจ
- ๑.๕ การฉีดวัคซีนสัตว์เลี้ยงในพื้นที่หลายแห่งยังคงเป็นเรื่องที่ท้าทายอย่างยิ่ง โดยเฉพาะสัตว์มีเจ้าของบางส่วนที่ไม่สามารถฉีดวัคซีนได้ เนื่องจากเจ้าของไม่สามารถจับสัตว์ของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ บางส่วนยังไม่สามารถจับสัตว์ไม่มีเจ้าของทำให้ไม่ได้รับการฉีดวัคซีนและผ่าตัดทำหมัน รวมถึง จำนวนเจ้าหน้าที่/อาสาสมัครปศุสัตว์ที่ดำเนินการฉีดวัคซีนและผ่าตัดทำหมันมีน้อย ทำให้การให้บริการในช่วงรณรงค์ไม่ทั่วถึง ส่งผลให้การควบคุมโรคในประชากรสัตว์มีความยากลำบากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ราคาของวัคซีนยังอยู่ในระดับที่สูงขึ้นเมื่อเทียบกับช่วงก่อนการแพร่ระบาดของ โรค COVID – 19
- ๑.๖ ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า แต่ไม่มีความตระหนักถึงอันตรายของการถูกสุนัขกัดหรือข่วน และประชาชนบางส่วนยังคงมีความเชื่อที่ไม่ถูกต้อง ทำให้ไม่ยอมรับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าหลังสัมผัสโรค จนทำให้เกิดผู้เสียชีวิต
- ๑.๗ ได้มีการบูรณาการความร่วมมือกันระหว่างกรมควบคุมโรค กรมปศุสัตว์ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการขับเคลื่อนโครงการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าในระดับท้องถิ่น
- ๑.๘ การบริหารจัดการสัตว์จรจัดยังขาดประสิทธิภาพ เนื่องจากไม่สามารถจัดตั้งศูนย์พักพิงสัตว์ และยังคงติดปัญหาของหน่วยงานหลักที่จะบริหารจัดการในพื้นที่ เช่น ขาดงบประมาณ ในการบริหาร สถานที่ตั้งที่เหมาะสม ความยินยอมจากประชาชนในพื้นที่ การบริหารจัดการสถานสงเคราะห์สัตว์จรจัดให้ได้มาตรฐาน เป็นต้น รวมทั้งหน่วยงานที่จะสนับสนุนศูนย์พักพิง
- ๑.๙ สัตว์จรจัดในชุมชน สถานที่สาธารณะ กองขยะ และสถานที่ของหน่วยงานราชการที่เป็นที่อยู่อาศัยและเป็นแหล่งอาหารของสัตว์จรจัด รวมถึงพฤติกรรมของคนที่ชอบให้อาหารสัตว์เหล่านี้ตามแหล่งรวมสัตว์จรจัดทำให้มีการเพิ่มประชากรสัตว์จรจัดอย่างรวดเร็วและมีความเชื่อมโยงกับการเกิดโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ ควรได้รับการบูรณาการจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อควบคุมประชากรและบริหารจัดการแก้ไขปัญหานี้ให้เป็นระบบเพื่อป้องกันการเกิดโรคพิษสุนัขบ้าตั้งแต่ต้นน้ำ

๒. วัตถุประสงค์ของการตรวจติดตามการดำเนินโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

๒.๑ เพื่อตรวจติดตามผลการดำเนินงาน และการบูรณาการการทำงานร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการขับเคลื่อน ปรับปรุง และเร่งรัดการดำเนินงานโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามภารกิจของหน่วยงาน เพื่อเป็นการรักษามาตรฐานการปฏิบัติงาน หรือพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงาน เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป

๒.๒ เพื่อนำผลการตรวจติดตามการดำเนินโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า รวมทั้งปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินโครงการฯ มาวิเคราะห์และประมวลผลเพื่อใช้เป็นแนวทางในการเตรียมความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคพิษสุนัขบ้าในประเทศไทย

๒.๓ เพื่อติดตามและประเมินผลการดำเนินโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการฯ ในการกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าให้หมดไปจาก ประเทศไทยอย่างยั่งยืน

๓. จุดเน้นในการตรวจติดตาม

๓.๑ สถานการณ์และการเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้าในคนและสัตว์ รวมถึงการเฝ้าระวังผู้เสียชีวิตด้วย โรคใช้สมองอักเสบไม่ทราบสาเหตุ (A86)

๓.๒ การสำรวจ ขึ้นทะเบียน และการบริหารจัดการสัตว์จรจัดในพื้นที่ รวมถึงสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมอื่น ๆ ที่มีความเสี่ยงเกิดโรคระบาดในพื้นที่

๓.๓ การบริหารจัดการวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าทั้งในคนและสัตว์

๓.๔ การประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เรื่องโรคพิษสุนัขบ้าแก่ประชาชน

๓.๕ การขับเคลื่อนการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าตามแนวทางที่กรมควบคุมโรค กรมปศุสัตว์ และ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กำหนดร่วมกันอย่างต่อเนื่อง

๓.๖ มาตรการเฝ้าระวังและการป้องกันสุนัข แมว และสัตว์อื่น ๆ เข้ามายังพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า และ พื้นที่เชื่อมต่อกับจังหวัดที่มีการแพร่ระบาด

๓.๗ มาตรการเฝ้าระวังและการป้องกันสุนัข แมว และสัตว์อื่น ๆ จากประเทศเพื่อนบ้านข้ามแดนมายัง ประเทศไทย

๔. กรอบประเด็นการตรวจติดตาม

๔.๑ สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในคนและสัตว์ของจังหวัด

๔.๒ ผลการดำเนินงานตามโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ภาพรวม ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

๔.๒.๑ การเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์

๔.๒.๒ การเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในคน

๔.๓ นโยบาย/แนวทางของจังหวัดในการบริหารจัดการสัตว์จรจัดในพื้นที่ รวมถึงสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมอื่น ๆ ที่มีความเสี่ยงเกิดโรคระบาดในพื้นที่เพื่อมิให้เกิดปัญหาต่อประชาชน

๔.๔ ผลการขับเคลื่อนการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าตามแนวทางที่กรมควบคุมโรค กรมปศุสัตว์ และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนด ปัญหาและอุปสรรคที่พบ และแนวทางในการแก้ไขปัญหา

๔.๕ ผลการดำเนินการการบูรณาการร่วมกัน ในการอบรมให้ความรู้เรื่องการฉีดวัคซีนกับอาสาสมัครอื่น ๆ และประชาชนเพื่อเป็นอาสาสมัครปศุสัตว์

๔.๖ แนวทางในการดำเนินการตามมาตรการหรือแนวทางในการป้องกันสุนัข แมว หรือสัตว์อื่น ๆ ที่มีความเสี่ยงข้ามถิ่นจากจังหวัดใกล้เคียงหรือพื้นที่ที่มีการแพร่ระบาดเข้ามายังพื้นที่จังหวัด และการบูรณาการการทำงานร่วมกันของหน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคพิษสุนัขบ้า

๔.๗ แนวทางในการดำเนินการตามมาตรการหรือแนวทางในการป้องกันไม่ให้สุนัข แมวหรือสัตว์อื่น ๆ ที่มีความเสี่ยงจากประเทศเพื่อนบ้านข้ามแดนมายังประเทศไทย (เฉพาะจังหวัดที่มีเขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน)

๔.๘ ปัญหา/ อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาโรคพิษสุนัขบ้า

๕. ขอบเขตการตรวจติดตาม

๕.๑ วิธีการตรวจติดตาม

เห็นควรตรวจติดตามโดยวิธีการต่าง ๆ ดังนี้

(๑) การรับฟังรายงานและสอบถามข้อมูลจากหน่วยงานที่รับผิดชอบและที่เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่

(๒) การสังเกตการณ์การดำเนินการมาตรการ/โครงการในพื้นที่ ดังนี้

(๒.๑) พื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดโรคพิษสุนัขบ้า เช่น พื้นที่ที่พบผลบวกต่อโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ พื้นที่ที่พบผู้เสียชีวิตจากโรคพิษสุนัขบ้าในปีที่ผ่านมา และพื้นที่ที่มีปัญหาซ้ำซาก เป็นต้น

(๒.๒) พื้นที่ที่ได้รับการรับรองเป็นพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าตามแนวทางที่กรมควบคุมโรค กรมปศุสัตว์ และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กำหนดร่วมกัน

(๒.๓) พื้นที่ที่มีเขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน

(๒.๔) พื้นที่อื่น ๆ ตามดุลยพินิจของผู้ตรวจราชการ

๕.๒ พื้นที่การตรวจติดตาม

ตรวจติดตามทุกจังหวัดทั่วประเทศ และกรุงเทพมหานคร ดังนี้

(๑) ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี พร้อมด้วยผู้ตรวจราชการกระทรวง/กรม ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงแรงงาน และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ลงพื้นที่ตรวจราชการแบบบูรณาการฯ หรือประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ตามจุดเน้นฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ โดยให้เป็นดุลยพินิจของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีที่จะพิจารณากำหนดพื้นที่ตรวจราชการแบบบูรณาการฯ

(๒) ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ลงพื้นที่ตรวจติดตามหรือประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ตามจุดเน้นฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ในพื้นที่จังหวัดที่ได้ตรวจราชการแบบบูรณาการ

(๓) ผู้ตรวจราชการกระทรวง/กรม ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงแรงงาน และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ตรวจติดตามการดำเนินงานของหน่วยงานภายใต้โครงการฯ ตามภารกิจของกระทรวง/กรม

๕.๓ ระยะเวลาในการตรวจติดตาม

ตรวจติดตามในพื้นที่/ประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ จำนวน ๑ ครั้ง

ระหว่างวันที่ ๑๕ กรกฎาคม - ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๘

๖. การรายงานผลการตรวจติดตาม

๖.๑ รายงานผลการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี

ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี จัดทำรายงานผลการตรวจราชการรายเขต ตามรูปแบบที่กำหนด ส่งให้สำนักตรวจราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี จำนวน ๑ ครั้ง ภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘

๖.๒ รายงานผลการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวง/กรมที่เกี่ยวข้อง

ผู้ตรวจราชการกระทรวง/กรม ที่เกี่ยวข้อง จัดทำรายงานผลการตรวจราชการของกระทรวง/กรม ตามรูปแบบที่กำหนด ส่งให้สำนักตรวจราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี จำนวน ๑ ครั้ง ภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘

๖.๓ รายงานผลการตรวจติดตามโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ในภาพรวม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี จัดทำสรุปรายงานผลการตรวจติดตามโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ในภาพรวม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ภายในวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๘

ทั้งนี้ หากผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี และผู้ตรวจราชการกระทรวง/กรมที่เกี่ยวข้อง มีการลงพื้นที่ ในระหว่างปีงบประมาณ หรือประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ นอกเหนือจากกำหนดการตรวจราชการตามรอบ การตรวจราชการปกติ และได้รับทราบปัญหา/อุปสรรค จากการดำเนินโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า หรือมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ ขอให้แจ้งข้อมูลดังกล่าวให้สำนักงานปลัด สำนักนายกรัฐมนตรีทราบด้วย เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตรวจติดตาม และการจัดทำรายงานผลการตรวจติดตามฯ ในภาพรวมของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ต่อไป

แบบประเด็นการตรวจติดตาม
โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า
ตามพระปณิธานศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
ของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี เขตตรวจราชการที่ .....

ผู้ให้ข้อมูล : ประธานคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัด หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

คำชี้แจง : ขอให้จัดทำสรุปผลการดำเนินงานตามประเด็นการตรวจติดตาม เสนอผู้ตรวจราชการ
สำนักนายกรัฐมนตรีในวันที่มาตรวจราชการ ทั้งนี้ขอให้จัดส่งข้อมูลทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์
(e – mail) หรือช่องทางอื่น ๆ ตามที่กำหนดอย่างน้อย ๑๐ วันก่อนวันมาตรวจราชการ

ประเด็นการตรวจติดตาม

๑. สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในคนและสัตว์ของจังหวัด (สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในคน หมายถึง จำนวน
ผู้เสียชีวิตยืนยันโรคพิษสุนัขบ้า และจำนวนผู้เสียชีวิตด้วยโรคใช้สมองอักเสบ (A86))
๒. ผลการดำเนินงานตามโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้าฯ ภาพรวม ในปีงบประมาณ
พ.ศ. ๒๕๖๘

๒.๑ การเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์

(๑) ผลการสำรวจและขึ้นทะเบียน

ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๘

ดำเนินการ	สุนัข (ตัว)			แมว (ตัว)		
	มีเจ้าของ	ไม่มีเจ้าของ	รวม	มีเจ้าของ	ไม่มีเจ้าของ	รวม
ผลสำรวจ						
ขึ้นทะเบียน						

ปัญหาอุปสรรค .....

แนวทางในการแก้ไขปัญหา.....

(๒) ผลการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๘

สุนัข (ตัว)			แมว (ตัว)		
แผน	ผล	คิดเป็นร้อยละ	แผน	ผล	คิดเป็นร้อยละ

ปัญหาอุปสรรค .....

แนวทางในการแก้ไขปัญหา.....

(๓) การดำเนินการผ่าตัดทำหมันสุนัขและแมว

ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๘

สุนัข (ตัว)			แมว (ตัว)		
แผน	ผล	คิดเป็นร้อยละ	แผน	ผล	คิดเป็นร้อยละ

ปัญหาอุปสรรค .....

แนวทางในการแก้ไขปัญหา.....

(๔) การเก็บตัวอย่างสัตว์เพื่อตรวจวินิจฉัยทางห้องปฏิบัติการ

ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๘

เป้าหมาย (ตัว)	ส่งตรวจ (ตัว)	ผลบวก (ตัว)	ระบุพื้นที่อำเภอ/ตำบล ที่พบผลบวก

๒.๒ การเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในคน

(๑) ผลการดำเนินงานในภาพรวม

(๒) ข้อมูลผู้รับวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

จำนวนเหตุการณ์ที่ได้รับการติดตามผู้สัมผัสสัตว์ยืนยัน.....เหตุการณ์

ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๘

ผู้สัมผัสโรค (คน)	รับวัคซีน (คน)		ไม่มารับวัคซีน (คน)
	ครบโดส	ไม่ครบโดส	

ปัญหาอุปสรรค .....

แนวทางในการแก้ไขปัญหา.....

(๓) การประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เรื่องโรคพิษสุนัขบ้าแก่ประชาชน ดังนี้

วิธีการประชาสัมพันธ์.....

ปัญหาอุปสรรค .....

แนวทางในการแก้ไขปัญหา.....

๓. นโยบาย/แนวทางของจังหวัดในการบริหารจัดการสัตว์จรจัดในพื้นที่ รวมถึงสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมอื่น ๆ ที่มีความเสี่ยงเกิดโรคระบาดในพื้นที่เพื่อมิให้เกิดปัญหาต่อประชาชน

๔. การขับเคลื่อนการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า

๔.๑ ผลการขับเคลื่อนการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า และพื้นที่ที่ได้รับการรับรองพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า
จำนวนพื้นที่ที่ได้รับการรับรองพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า จำนวน ..... แห่ง

พื้นที่ที่ได้รับการรับรองพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า		
จังหวัด	ระดับอำเภอ (ระบุอำเภอ)	ระดับท้องถิ่น (จำนวน ... แห่ง จากทั้งหมด ...)

๔.๒ ปัญหาอุปสรรค

๔.๓ แนวทางในการแก้ไขปัญหา

๕. ผลการดำเนินการบูรณาการร่วมกันระหว่างสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการอบรมให้ความรู้เรื่องการฉีดวัคซีนกับอาสาสมัครอื่น ๆ และประชาชนเพื่อเป็นอาสาสมัครปศุสัตว์
๖. แนวทางในการดำเนินการตามมาตรการหรือแนวทางในการป้องกันสุนัข แมว หรือสัตว์อื่น ๆ ที่มีความเสี่ยงข้ามถิ่นจากจังหวัดใกล้เคียงหรือพื้นที่ที่มีการแพร่ระบาดเข้ามายังพื้นที่จังหวัด และการบูรณาการการทำงานร่วมกันของหน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคพิษสุนัขบ้าตามมาตรการและแนวทางดังกล่าว
๗. แนวทางในการดำเนินการตามมาตรการหรือแนวทางในการป้องกันไม่ให้สุนัข แมวหรือสัตว์อื่น ๆ ที่มีความเสี่ยงจากประเทศเพื่อนบ้านข้ามแดนมายังประเทศไทย (เฉพาะจังหวัดที่มีเขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน)
๘. ปัญหา/ อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาโรคพิษสุนัขบ้า

*****

หมายเหตุ : สามารถปรับปรุงเพิ่มเติมประเด็นการตรวจติดตามได้ตามความเหมาะสม

รายงานผลการตรวจติดตาม
โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า
ตามพระปณิธานศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมพระนราธิวาสราชนครินทร์
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
ของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี เขตตรวจราชการที่ .....
ตรวจติดตามระหว่างวันที่.....

*****

ผลการตรวจติดตาม

๑. สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในคนและสัตว์ของจังหวัด

จากการตรวจติดตาม พบว่า.....

๒. ผลการดำเนินงานตามโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ภาพรวม ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

๒.๑ การเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์

(๑) ผลการสำรวจและขึ้นทะเบียน

ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๘

ดำเนินการ	สุนัข (ตัว)			แมว (ตัว)		
	มีเจ้าของ	ไม่มีเจ้าของ	รวม	มีเจ้าของ	ไม่มีเจ้าของ	รวม
ผลสำรวจ						
ขึ้นทะเบียน						

พบปัญหาอุปสรรค อาทิ .....

มีแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่พบ ได้แก่.....

(๒) ผลการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๘

สุนัข			แมว		
แผน	ผล	คิดเป็นร้อยละ	แผน	ผล	คิดเป็นร้อยละ

พบปัญหาอุปสรรค อาทิ .....

.....

.....

มีแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่พบ ได้แก่.....

.....

.....

(๓) การดำเนินการผ่าตัดทำหมันสุนัขและแมว

ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๘

สุนัข			แมว		
แผน	ผล	คิดเป็นร้อยละ	แผน	ผล	คิดเป็นร้อยละ

พบปัญหาอุปสรรค อาทิ .....

.....

.....

มีแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่พบ ได้แก่.....

.....

.....

(๔) การเก็บตัวอย่างสัตว์เพื่อตรวจวินิจฉัยทางห้องปฏิบัติการ

ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๘

เป้าหมาย (ตัว)	ส่งตรวจ (ตัว)	ผลบวก (ตัว)	ระบุพื้นที่อำเภอ/ตำบล ที่พบผลบวก

๒.๒ การเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม และดูแลรักษาโรคพิษสุนัขบ้าในคน

(๑) ผลการดำเนินงานในภาพรวม

จากการตรวจติดตาม พบว่า.....

.....

.....

(๒) ข้อมูลผู้รับวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

เหตุการณ์ที่ได้รับการติดตามผู้สัมผัสสัตว์ยืนยัน จำนวน .....

เหตุการณ์

ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๘

ผู้สัมผัสโรค (คน)	รับวัคซีน (คน)		ไม่มารับวัคซีน (คน)
	ครบโดส	ไม่ครบโดส	

(๓) การประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เรื่องโรคพิษสุนัขบ้าแก่ประชาชน

วิธีการประชาสัมพันธ์.....

พบปัญหาอุปสรรค อาทิ.....

.....

มีแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่พบ ได้แก่.....

๓. นโยบาย/แนวทางของจังหวัดในการบริหารจัดการสัตว์จรจัดในพื้นที่ รวมถึงสัตว์อื่น ๆ ที่มีการระบาดในพื้นที่เพื่อมิให้เกิดปัญหาต่อประชาชน

จากการตรวจติดตาม พบว่า.....

๔. ผลการขับเคลื่อนการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า

ผลการขับเคลื่อนการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า และพื้นที่ที่ได้รับการรับรองพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า

จากการตรวจติดตาม พบว่า.....

พื้นที่ที่ได้รับการรับรองพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า จำนวน ..... แห่ง ดังนี้

พื้นที่ที่ได้รับการรับรองพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า		
จังหวัด	ระดับอำเภอ (ระบุอำเภอ)	ระดับท้องถิ่น (จำนวน ... แห่ง จากทั้งหมด ...)

พบปัญหาอุปสรรค อาทิ.....

มีแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่พบ ได้แก่.....

๕. ผลการดำเนินการบูรณาการร่วมกันระหว่างสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการอบรมให้ความรู้เรื่องการฉีดวัคซีนกับอาสาสมัครอื่น ๆ และประชาชนเพื่อเป็นอาสาสมัครปศุสัตว์

จากการตรวจติดตาม พบว่า.....

๖. แนวทางในการดำเนินการตามมาตรการหรือแนวทางในการป้องกันสุนัข แมว หรือสัตว์อื่น ๆ ที่มีความเสี่ยงข้ามถิ่นจากจังหวัดใกล้เคียงหรือพื้นที่ที่มีการแพร่ระบาดเข้ามายังพื้นที่จังหวัด และการบูรณาการการทำงานร่วมกันของหน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคพิษสุนัขบ้าตามมาตรการและแนวทางดังกล่าว

จากการตรวจติดตาม พบว่า.....

๗. แนวทางในการดำเนินการตามมาตรการหรือแนวทางในการป้องกันไม่ให้สุนัข แมวหรือสัตว์อื่น ๆ ที่มีความเสี่ยงจากประเทศเพื่อนบ้านข้ามแดนมายังประเทศไทย (เฉพาะจังหวัดที่มีเขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน)
จากการตรวจติดตาม พบว่า.....

๘. ปัญหา / อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาโรคพิษสุนัขบ้า

ปัญหา - อุปสรรค	ข้อเสนอแนะระดับพื้นที่	ข้อเสนอแนะระดับนโยบาย

การประเมินผลการดำเนินโครงการ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

รูปภาพการตรวจติดตาม	รูปภาพการตรวจติดตาม	รูปภาพการตรวจติดตาม
คำอธิบายภาพ	คำอธิบายภาพ	คำอธิบายภาพ

(.....)

ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี เขต .....

หมายเหตุ : สามารถเพิ่มเติมประเด็นการตรวจติดตาม และผลการตรวจติดตามได้ตามความเหมาะสม

รายงานผลการตรวจติดตาม
โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า
ตามพระปณิธานศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมพระนราธิวาสราชนครินทร์
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
ของผู้ตรวจราชการกระทรวง.....

*****

๑. ผลการตรวจติดตาม

.....
(ขอให้ครอบคลุมสถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ตามภารกิจของหน่วยงาน ได้แก่

- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ : การเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์
กระทรวงมหาดไทย : การจัดการระบบศูนย์สงเคราะห์สัตว์จรจัด และการติดตามปัญหาจัดซื้อ
วัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์
กระทรวงสาธารณสุข : การเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุม และดูแลรักษาโรคพิษสุนัขบ้าในคน
กระทรวงศึกษาธิการ : การสร้างความรู้ความเข้าใจในโรงเรียน
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น : การขับเคลื่อนการดำเนินงานโรคพิษสุนัขบ้าในท้องถิ่น
กระทรวงแรงงาน : การป้องกันควบคุม และดูแลรักษาโรคพิษสุนัขบ้าในแรงงานต่างด้าว
และขอให้ครอบคลุมการบูรณาการระหว่างกระทรวง/กรม/ท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่)

๒. ปัญหาอุปสรรค

- ๒.๑ ระดับพื้นที่
๒.๒ ระดับนโยบาย

๓. การประเมินผลการดำเนินโครงการ

๔. ข้อเสนอแนะ

- ๔.๑ ระดับพื้นที่
๔.๒ ระดับนโยบาย

รูปภาพการตรวจติดตาม	รูปภาพการตรวจติดตาม	รูปภาพการตรวจติดตาม
คำอธิบายภาพ	คำอธิบายภาพ	คำอธิบายภาพ

(.....)

หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวง.....

ภาคผนวก

คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี

ที่ ๓๔ / ๒๕๖๘

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า
ตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี

ด้วยพระปณิธานของ ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี ที่ทรงห่วงใยปัญหาโรคพิษสุนัขบ้าซึ่งเป็นปัญหาสำคัญของชาติ รวมถึงพระวิสัยทัศน์ที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพโลกหนึ่งเดียว โดยมีพระประสงค์ให้โรคพิษสุนัขบ้าหมดไปจากประเทศไทย ดังนั้น เพื่อสนองพระปณิธานและพระวิสัยทัศน์ดังกล่าว รัฐบาลจึงเห็นสมควรดำเนินโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นต้นมาอย่างต่อเนื่อง

เพื่อให้การดำเนินโครงการฯ ในระยะต่อไป เห็นผลเป็นรูปธรรม และประสบผลสำเร็จตามพระปณิธาน รัฐบาลโดยพระวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี จึงเห็นสมควรแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินโครงการดังกล่าวต่อไป

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๖) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ จึงให้แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี โดย ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี ทรงรับเป็นประธานกรรมการ โดยมีองค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

๑. องค์ประกอบ

๑.๑ ที่ปรึกษา

(๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	ที่ปรึกษา
(๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย	ที่ปรึกษา
(๓) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข	ที่ปรึกษา

๑.๒ คณะกรรมการ

(๑) หม่อมหลวงปนัดดา ดิศกุล	รองประธานกรรมการ
(๒) คุณหญิงจรัสศรี ทิพย์	กรรมการ
(๓) รองศาสตราจารย์สุพรรณนา เตชะสกุล	กรรมการ
(๔) รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี	กรรมการ
(๕) ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	กรรมการ
(๖) ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กรรมการ
(๗) ปลัดกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
(๘) ปลัดกระทรวงสาธารณสุข	กรรมการ
(๙) เลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงาน โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	กรรมการ

(๑๐) ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ	กรรมการ
(๑๑) อธิบดีกรมควบคุมโรค	กรรมการ
(๑๒) อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์	กรรมการ
(๑๓) อธิบดีกรมปศุสัตว์	กรรมการ
(๑๔) อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	กรรมการ
(๑๕) หัวหน้าผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี	กรรมการ
(๑๖) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร	กรรมการ
(๑๗) อธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	กรรมการ
(๑๘) คณบดีคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	กรรมการ และเลขานุการ
(๑๙) ผู้อำนวยการสำนักตรวจราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	กรรมการ และเลขานุการร่วม
(๒๐) ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสัตว์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ณ ทัพย์พิมาน	กรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ
(๒๑) รองคณบดีคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	กรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ
(๒๒) หัวหน้าสำนักงานเลขานุการคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	กรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ

๒. หน้าที่และอำนาจ

๒.๑ กำหนดนโยบายและแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี

๒.๒ แต่งตั้งคณะกรรมการและคณะทำงาน เพื่อช่วยปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

๒.๓ เชิญเจ้าหน้าที่ บุคคล หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อมูล หรือให้ความร่วมมือ ด้านอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการร้องขอ

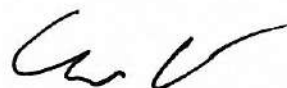
๒.๔ ปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๓. ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนการดำเนินโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี

๔. การเบิกจ่ายเบี้ยประชุมและค่าใช้จ่ายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานที่แต่งตั้งตามคำสั่งนี้ ให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาเบี้ยประชุมกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๗ หรือตามระเบียบของทางราชการ แล้วแต่กรณี โดยให้เบิกจ่ายจากงบประมาณของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๘

(นางสาวแพทองธาร ชินวัตร)
นายกรัฐมนตรี

หน่วยราชการในพระองค์ ๙๐๔

คณะสัตวแพทยศาสตร์
รับที่ 007594
วันที่ 16 พ.ค. 2568
เวลา 13.24 น.

ที่ พว ๐๒๐๖.๒.๒/ ๔๕๒๒

สำนักพระราชวัง
พระที่นั่งอัมพรสถาน เขตดุสิต
กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๐๐

๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง การแต่งตั้งคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี

เรียน คณบดีคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
กรรมการและเลขานุการร่วม โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธานฯ

อ้างถึง หนังสือคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่ อว ๖๕๐๑.๑๕/๒๖๗๙
ลงวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย คำสั่งคณะกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธานฯ ที่ ๑/๒๕๖๘ ซึ่งทรงลงพระนามแล้ว

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ขอให้นำความกราบทูล ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี ขอพระราชทานพระวินิจฉัยการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธานฯ และทรงลงพระนามในคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ ความละเอียดแจ้งอยู่แล้ว นั้น

ได้นำความกราบทูลทราบฝ่าพระบาท และทรงลงพระนามในคำสั่งดังกล่าวเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ตามที่ได้เชิญมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

๑ เวียง อภิมงคล

เพื่อโปรดเกล้าฯ และเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

แจ้งต่อ: อนุกรรมการเพื่อทราบ
และเจ้าพนักงานควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า

พลอากาศโท

(ภักดี แสง-ชูโต)

อธิบดีกรมกิจการในพระบรมวงศานุวงศ์

กนกนที

16 พ.ค. 68

กองงานในพระองค์สมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี

กรมกิจการในพระบรมวงศานุวงศ์

โทรศัพท์ ๐๒-๕๕๓-๘๕๐๑-๒

โทรสาร ๐๒-๕๕๓-๘๕๐๖

ไปทูลเกล้าฯ
๑๕

1๕ พ.ค. ๖๘
(ผศ.น.สพ.ดร.คงศักดิ์ เทียงธรรม)

คณบดีคณะสัตวแพทยศาสตร์

คำสั่งคณะกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า
ตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี

ที่ ๑/๒๕๖๘

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า
ตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี

ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๓๔/๒๕๖๘ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินโครงการ
สัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ
เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๘ นั้น

เพื่อให้การดำเนินการโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธานฯ เป็นไปด้วย
ความเรียบร้อย เห็นผลเป็นรูปธรรม และประสบผลสำเร็จ จึงเห็นสมควรแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการดำเนิน
โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จเจ้าฟ้าฯ
กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี โดยมีองค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

๑. คณะกรรมการด้านการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์

๑.๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	ที่ปรึกษา
๑.๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ	ที่ปรึกษา
๑.๓ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	ประธานอนุกรรมการ
๑.๔ อธิบดีกรมปศุสัตว์	อนุกรรมการ
๑.๕ อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	อนุกรรมการ
๑.๖ อธิบดีกรมการปกครอง	อนุกรรมการ
๑.๗ อธิบดีกรมควบคุมโรค	อนุกรรมการ
๑.๘ อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ	อนุกรรมการ
๑.๙ อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์	อนุกรรมการ
๑.๑๐ ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน	อนุกรรมการ
๑.๑๑ ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ	อนุกรรมการ
๑.๑๒ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร	อนุกรรมการ
๑.๑๓ เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา	อนุกรรมการ
๑.๑๔ นายกสัตวแพทยสภา	อนุกรรมการ
๑.๑๕ นายกสัตวแพทยสมาคมแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์	อนุกรรมการ
๑.๑๖ นายกสมาคมสัตวแพทย์ผู้ประกอบกรบำบัดโรคสัตว์แห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๑.๑๗ รองอธิบดีกรมปศุสัตว์ ที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการ
๑.๑๘ ประธานภาควิชาสัตวแพทยศาสตร์แห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ

- ๑.๑๙ ผู้เชี่ยวชาญด้านการควบคุมโรคติดต่อระหว่างสัตว์และคน (โรคพิษสุนัขบ้า) อนุกรรมการ
กรมปศุสัตว์
- ๑.๒๐ ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาสุขภาพสัตว์และบำบัดโรคสัตว์ กรมปศุสัตว์ อนุกรรมการ
- ๑.๒๑ ผู้อำนวยการกองแผนงาน กรมปศุสัตว์ อนุกรรมการ
- ๑.๒๒ ผู้อำนวยการสถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ กรมปศุสัตว์ อนุกรรมการ
- ๑.๒๓ ผู้อำนวยการศูนย์ทดสอบและวิจัยคุณภาพชีววัตถุสำหรับสัตว์ กรมปศุสัตว์ อนุกรรมการ
- ๑.๒๔ ผู้อำนวยการสถาบันชีววัตถุ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ อนุกรรมการ
- ๑.๒๕ ผู้อำนวยการสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร อนุกรรมการ
- ๑.๒๖ ผู้อำนวยการส่วนแผนและข้อมูลการตรวจราชการ
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี อนุกรรมการ
- ๑.๒๗ ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ อนุกรรมการ
- ๑.๒๘ ผู้แทนสำนักพระพุทธศาสนาแห่งชาติ อนุกรรมการ
- ๑.๒๙ ศ.สพ.ญ.ดร.พรทิพา เล็กเจริญสุข อนุกรรมการ
คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ๑.๓๐ ผศ.น.สพ.ดร.เฉลิมพล เล็กเจริญสุข อนุกรรมการ
- ๑.๓๑ สพ.ญ.ดร.กานต์สุตา ลิ้นหาพงศธร อนุกรรมการ
คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ๑.๓๒ น.สพ.จำเริญ พานเพียรศิลป์ อนุกรรมการ
- ๑.๓๓ ผู้แทนมูลนิธิเพื่อสุนัขในซอย อนุกรรมการ
- ๑.๓๔ ผู้อำนวยการสำนักควบคุม ป้องกัน และบำบัดโรคสัตว์ กรมปศุสัตว์ อนุกรรมการและเลขานุการ
- ๑.๓๕ คณบดีคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ อนุกรรมการและเลขานุการ
- ๑.๓๖ ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมท้องถิ่น อนุกรรมการและเลขานุการ
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
- ๑.๓๗ ผู้อำนวยการกองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค อนุกรรมการและเลขานุการ
- ๑.๓๘ ผู้อำนวยการกลุ่มควบคุม ป้องกันโรคสัตว์เลี้ยง อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
สำนักควบคุม ป้องกัน และบำบัดโรคสัตว์ กรมปศุสัตว์

อำนาจหน้าที่

๑. กำหนดนโยบายและแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี ในด้านการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์
๒. กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานภายใต้โครงการฯ
๓. แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อช่วยปฏิบัติงานตามที่คณะอนุกรรมการมอบหมาย
๔. เชิญเจ้าหน้าที่ บุคคล หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมให้ข้อเสนอแนะเพื่อประโยชน์ต่อการดำเนินงานของโครงการ
๕. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

๒. คณะอนุกรรมการด้านการจัดการระบบศูนย์พักพิงสัตว์

๒.๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย	ที่ปรึกษา
๒.๒ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี	ที่ปรึกษา
๒.๓ ปลัดกระทรวงมหาดไทย	ประธานอนุกรรมการ
๒.๔ คณบดีคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	รองประธานอนุกรรมการ
๒.๕ อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	อนุกรรมการ
๒.๖ ผู้อำนวยการกองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค	อนุกรรมการ
๒.๗ ผู้อำนวยการสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร	อนุกรรมการ
๒.๘ ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	อนุกรรมการ
๒.๙ ผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา	อนุกรรมการ
๒.๑๐ ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี	อนุกรรมการ
๒.๑๑ ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่	อนุกรรมการ
๒.๑๒ ผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา	อนุกรรมการ
๒.๑๓ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร	อนุกรรมการ
๒.๑๔ ผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี	อนุกรรมการ
๒.๑๕ ผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	อนุกรรมการ
๒.๑๖ รองอธิบดีกรมปศุสัตว์ ที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการ
๒.๑๗ คณบดีคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล	อนุกรรมการ
๒.๑๘ คณบดีคณะเทคนิคการสัตวแพทย์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	อนุกรรมการ
๒.๑๙ คณบดีคณะอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	อนุกรรมการ
๒.๒๐ คณบดีวิทยาลัยสัตวแพทยศาสตร์อัครราชกุมารี มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์	อนุกรรมการ
๒.๒๑ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสัตว์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน	อนุกรรมการ
๒.๒๒ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสัตว์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กำแพงแสน	อนุกรรมการ
๒.๒๓ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสัตว์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ณ ทิพย์พิมาน	อนุกรรมการ
๒.๒๔ ผศ.น.สพ.ดร.ศิระพงษ์ สังข์ประดิษฐ์ คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล	อนุกรรมการ
๒.๒๕ รองคณบดีประจำวิทยาเขตกำแพงแสน คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	อนุกรรมการและเลขานุการร่วม
๒.๒๖ ผู้อำนวยการกองสารวัตรและกักกัน กรมปศุสัตว์	อนุกรรมการและเลขานุการร่วม
๒.๒๗ ผู้อำนวยการกลุ่มคุ้มครองสวัสดิภาพสัตว์ กองสวัสดิภาพสัตว์และสัตวแพทย์บริการ	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒.๒๘ หัวหน้าสำนักงานเลขานุการ คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒.๒๙ หัวหน้างานแผนและพัฒนาคุณภาพ คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

๑. กำหนดนโยบายและรูปแบบการบริหารจัดการศูนย์พักพิงสัตว์
๒. ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน ในการสร้าง ปรับปรุง พัฒนาศูนย์พักพิงสัตว์ต้นแบบในพื้นที่เป้าหมาย
๓. สร้างความเข้าใจกับกลุ่มคนผู้รักสุนัข และผู้เกี่ยวข้องกับศูนย์พักพิงสัตว์
๔. แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อช่วยปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการมอบหมาย
๕. เชิญเจ้าหน้าที่ บุคคล หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมให้ข้อเสนอแนะเพื่อประโยชน์ต่อการดำเนินงานของโครงการ
๖. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

๓. คณะกรรมการด้านการเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุม และดูแลรักษาโรคพิษสุนัขบ้าในคน

๓.๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข	ที่ปรึกษา
๓.๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	ที่ปรึกษา
๓.๓ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข	ประธานกรรมการ
๓.๔ อธิบดีกรมควบคุมโรค	อนุกรรมการ
๓.๕ อธิบดีกรมการแพทย์	อนุกรรมการ
๓.๖ อธิบดีกรมอนามัย	อนุกรรมการ
๓.๗ อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ	อนุกรรมการ
๓.๘ อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์	อนุกรรมการ
๓.๙ อธิบดีกรมปศุสัตว์	อนุกรรมการ
๓.๑๐ อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์	อนุกรรมการ
๓.๑๑ อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	อนุกรรมการ
๓.๑๒ อธิบดีกรมการปกครอง	อนุกรรมการ
๓.๑๓ อธิบดีกรมการท่องเที่ยว	อนุกรรมการ
๓.๑๔ ผู้อำนวยการสถานเสาวภา สภากาชาดไทย	อนุกรรมการ
๓.๑๕ ผู้อำนวยการศูนย์วิทยาศาสตร์สุขภาพโรคอุบัติใหม่ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย	อนุกรรมการ
๓.๑๖ ผู้อำนวยการสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร	อนุกรรมการ
๓.๑๗ เลขาธิการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๓.๑๘ เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา	อนุกรรมการ
๓.๑๙ หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข	อนุกรรมการ
๓.๒๐ หัวหน้าผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี	อนุกรรมการ
๓.๒๑ ผู้อำนวยการกองควบคุมโรคติดต่อ สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร	อนุกรรมการ
๓.๒๒ ผู้อำนวยการสำนักงานสัตว์แพทย์สาธารณสุข สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร	อนุกรรมการ
๓.๒๓ ผู้อำนวยการสำนักจัดระบบบริการทางการแพทย์ สำนักงานประกันสังคม	อนุกรรมการ
๓.๒๔ ประธานภาคีคณบดีคณะสัตวแพทยศาสตร์แห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๓.๒๕ นายกแพทยสภา	อนุกรรมการ

๓.๒๖ ผู้แทนสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๓.๒๗ ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๓.๒๘ ผู้อำนวยการสำนักเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ	อนุกรรมการ
๓.๒๙ อธิการบดีสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข	อนุกรรมการ
๓.๓๐ ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักปลัดกระทรวงสาธารณสุข	อนุกรรมการ
๓.๓๑ ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข	อนุกรรมการ
๓.๓๒ ผู้อำนวยการกองระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค	อนุกรรมการ
๓.๓๓ ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	อนุกรรมการ
๓.๓๔ คณบดีคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	อนุกรรมการ
๓.๓๕ น.สพ.พลายยังค์ สการะเศรณี	อนุกรรมการ
๓.๓๖ สพ.ญ.อภิรมย์ พารักษา	อนุกรรมการ
๓.๓๗ ผู้แทนเครือข่ายมหาวิทยาลัยสุขภาพหนึ่งเดียวแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๓.๓๘ ผู้ทรงคุณวุฒิกรมควบคุมโรค ที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการ
๓.๓๙ รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการ
๓.๔๐ รองอธิบดีกรมควบคุมโรค ที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการและเลขานุการร่วม
๓.๔๑ รองอธิบดีกรมปศุสัตว์ ที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการและเลขานุการร่วม
๓.๔๒ ผู้อำนวยการกองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๓.๔๓ ผู้อำนวยการสำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์ กรมปศุสัตว์	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๓.๔๔ หัวหน้ากลุ่มงานสุขภาพหนึ่งเดียว และความร่วมมือระหว่างประเทศ กองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

- กำหนดนโยบายและแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัยจากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี ด้านการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมและดูแลรักษาโรคพิษสุนัขบ้าในคน
- กำกับ ดูแล และติดตามประเมินผลการดำเนินงานโครงการฯ
- แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อช่วยปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการมอบหมาย
- เชิญเจ้าหน้าที่ บุคคล หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมให้ข้อเสนอแนะเพื่อประโยชน์ต่อการดำเนินงานของโครงการ
- ปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

๔. คณะอนุกรรมการด้านการขับเคลื่อนการดำเนินงานโรคพิษสุนัขบ้าในท้องถิ่น

๔.๑	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย	ที่ปรึกษา
๔.๒	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ	ที่ปรึกษา
๔.๓	ปลัดกระทรวงมหาดไทย	ประธานอนุกรรมการ
๔.๔	อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	รองประธานอนุกรรมการ
๔.๕	อธิบดีกรมการปกครอง	อนุกรรมการ
๔.๖	อธิบดีกรมควบคุมโรค	อนุกรรมการ
๔.๗	อธิบดีกรมปศุสัตว์	อนุกรรมการ
๔.๘	อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์	อนุกรรมการ
๔.๙	ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน	อนุกรรมการ
๔.๑๐	ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ	อนุกรรมการ
๔.๑๑	ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร	อนุกรรมการ
๔.๑๒	นายกเมืองพัทยา	อนุกรรมการ
๔.๑๓	นายกสมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๔.๑๔	นายกสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๔.๑๕	นายกสมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๔.๑๖	รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการ
๔.๑๗	คณบดีคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	อนุกรรมการ
๔.๑๘	คณบดีคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	อนุกรรมการ
๔.๑๙	คณบดีคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น	อนุกรรมการ
๔.๒๐	คณบดีคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	อนุกรรมการ
๔.๒๑	คณบดีคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	อนุกรรมการ
๔.๒๒	คณบดีคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก	อนุกรรมการ
๔.๒๓	คณบดีคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย	อนุกรรมการ
๔.๒๔	คณบดีวิทยาลัยสัตวแพทยศาสตร์อัครราชกุมารี มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์	อนุกรรมการ
๔.๒๕	ผู้แทนจากมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการ
๔.๒๖	รองคณบดีคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการ
๔.๒๗	นางสาวสุคนธา เหมะรุลีน สำนักการสาธารณสุข เทศบาลเมืองมุกดาหาร	อนุกรรมการ
๔.๒๘	ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	อนุกรรมการและเลขานุการ
๔.๒๙	ผู้อำนวยการกองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค	อนุกรรมการและเลขานุการ
๔.๓๐	ผู้อำนวยการสำนักควบคุมป้องกันและบำบัดโรคสัตว์ กรมปศุสัตว์	อนุกรรมการและเลขานุการ
๔.๓๑	เจ้าหน้าที่กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

๑. ส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขับเคลื่อนการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคให้เป็นพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า
๒. ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่ ทั้งภาครัฐภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และองค์กร เช่น องค์กรพัฒนาชุมชน องค์กรสาธารณะไม่แสวงหา ผลกำไร เป็นต้น โดยให้เป็นไปตามแนวนโยบายประชารัฐ
๓. ส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชน หมู่บ้าน สร้างจิตสำนึกและความรับผิดชอบเลี้ยงสัตว์เลี้ยงของตนเองและสัตว์จรจัด
๔. แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อช่วยปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการมอบหมาย
๕. เชิญเจ้าหน้าที่ บุคคล หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมให้ข้อเสนอแนะเพื่อประโยชน์ต่อการดำเนินงานของโครงการ
๖. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

๕. คณะอนุกรรมการด้านการประชาสัมพันธ์

๕.๑ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี	ที่ปรึกษา
๕.๒ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	ประธานอนุกรรมการ
๕.๓ อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์	รองประธานอนุกรรมการ
๕.๔ อธิบดีกรมปศุสัตว์	อนุกรรมการ
๕.๕ อธิบดีกรมควบคุมโรค	อนุกรรมการ
๕.๖ อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	อนุกรรมการ
๕.๗ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	อนุกรรมการ
๕.๘ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๕.๙ ผู้แทนโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๕.๑๐ ผู้อำนวยการสำนักงานประชาสัมพันธ์ กรุงเทพมหานคร	อนุกรรมการ
๕.๑๑ กรรมการผู้อำนวยการ สายธุรกิจโทรทัศน์ สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง ๓	อนุกรรมการ
๕.๑๒ กรรมการผู้อำนวยการใหญ่สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก	อนุกรรมการ
๕.๑๓ กรรมการผู้จัดการบริษัท กรุงเทพโทรทัศน์และวิทยุ จำกัด (ช่อง ๗ HD)	อนุกรรมการ
๕.๑๔ ผู้อำนวยการใหญ่ บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)	อนุกรรมการ
๕.๑๕ ผู้อำนวยการองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๕.๑๖ หัวหน้าฝ่ายทูลุปลูกปัญญา บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	อนุกรรมการ
๕.๑๗ นายกสมาคมผู้ผลิตข่าวออนไลน์	อนุกรรมการ
๕.๑๘ คณบดีคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	อนุกรรมการ
๕.๑๙ รองอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ ที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการและเลขานุการ

๕.๒๐ ผู้อำนวยการกองส่งเสริมการประชาสัมพันธ์กิจการพิเศษ กรมประชาสัมพันธ์	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๕.๒๑ ผู้อำนวยการกองเทคโนโลยีดิจิทัล กรมประชาสัมพันธ์	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๕.๒๒ ผู้อำนวยการสำนักตรวจราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๕.๒๓ ผู้อำนวยการกองกลาง สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๕.๒๔ หัวหน้าสำนักงานเลขานุการ คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

- กำหนดแนวทางการประชาสัมพันธ์ และการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า เพื่อกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าให้หมดไปจากประเทศไทย
- ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี
- จัดทำแผนงาน โครงการ ด้านการประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในการป้องกันและควบคุม โรคพิษสุนัขบ้า
- รายงานผลการปฏิบัติงานต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี
- เชิญเจ้าหน้าที่ บุคคล หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมให้ข้อเสนอแนะเพื่อประโยชน์ต่อการดำเนินงาน ของโครงการ
- แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อช่วยปฏิบัติงานตามที่คณะอนุกรรมการมอบหมาย
- ปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

๖. คณะอนุกรรมการด้านการบูรณาการและการบริหารจัดการข้อมูลโรคพิษสุนัขบ้า

๖.๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	ที่ปรึกษา
๖.๒ คณบดีคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	ประธานอนุกรรมการ
๖.๓ รองอธิการบดีฝ่ายสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	อนุกรรมการ
๖.๔ ผู้อำนวยการสำนักบริการคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	อนุกรรมการ
๖.๕ รองคณบดีคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการ
๖.๖ ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	อนุกรรมการ
๖.๗ ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมปศุสัตว์	อนุกรรมการ
๖.๘ ผู้อำนวยการศูนย์สารสนเทศ กรมควบคุมโรค	อนุกรรมการ
๖.๙ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์	อนุกรรมการ
๖.๑๐ ผู้อำนวยการสถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ กรมปศุสัตว์	อนุกรรมการ

๖.๑๑ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสัตว์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน	อนุกรรมการ
๖.๑๒ ผู้แทนกรมประชาสัมพันธ์	อนุกรรมการ
๖.๑๓ ผู้แทนสำนักอนามัยกรุงเทพมหานคร	อนุกรรมการ
๖.๑๔ ผู้แทนศูนย์ปฏิบัติการกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	อนุกรรมการ
๖.๑๕ ผู้แทนสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๖.๑๖ ผู้แทนโรงพยาบาลจุฬารัตน์	อนุกรรมการ
๖.๑๗ ผู้แทนกองงานในพระองค์สมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี	อนุกรรมการ
๖.๑๘ นายกสมาคมสัตวแพทย์ผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์แห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๖.๑๙ รศ.สพ.ญ.สุวิชา เกษมสุวรรณ คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	อนุกรรมการ
๖.๒๐ ผศ.สพ.ญ.ดร.วรภาพร พิมพ์ประไพ คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	อนุกรรมการ
๖.๒๑ รศ.น.สพ.ดร.อรรณวิทย์ โกวิทวที คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	อนุกรรมการ
๖.๒๒ ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	อนุกรรมการและเลขานุการ
๖.๒๓ เจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ ที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการและเลขานุการ
๖.๒๔ ผู้อำนวยการกองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค	อนุกรรมการและเลขานุการ
๖.๒๕ นางรัตนา อีระวัฒน์ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ กองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค	อนุกรรมการและเลขานุการ
๖.๒๖ นายธาริน พฤกษ์บำรุง คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๖.๒๗ นางสาวพัชรวิสา พึ่งตน คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

๑. จัดทำ พัฒนาระบบสารสนเทศ กระบวนการ มาตรฐานข้อมูล และโครงสร้างพื้นฐาน ที่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลทั้งด้านปศุสัตว์ สาธารณสุข และการดำเนินการโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี
๒. พัฒนาระบบสารสนเทศสำหรับศูนย์บริหารจัดการข้อมูลประชากรสุนัขและแมว
๓. พัฒนาศูนย์ปฏิบัติการเพื่อการเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้า
๔. แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อช่วยปฏิบัติงานตามที่คณะอนุกรรมการมอบหมาย
๕. เชิญเจ้าหน้าที่ บุคคล หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมให้ข้อเสนอแนะเพื่อประโยชน์ต่อการดำเนินงานของโครงการ
๖. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

๗. คณะอนุกรรมการด้านการติดตาม และประเมินผล

๗.๑	รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี	ที่ปรึกษา
๗.๒	หัวหน้าผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี	ประธานอนุกรรมการ
๗.๓	ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ที่รับผิดชอบพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา	อนุกรรมการ
๗.๔	ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ที่รับผิดชอบพื้นที่จังหวัดอุดรธานี	อนุกรรมการ
๗.๕	ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ที่รับผิดชอบพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่	อนุกรรมการ
๗.๖	ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ที่รับผิดชอบพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา	อนุกรรมการ
๗.๗	ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ที่รับผิดชอบพื้นที่จังหวัดอุทัยธานี	อนุกรรมการ
๗.๘	ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ที่รับผิดชอบพื้นที่กรุงเทพมหานคร	อนุกรรมการ
๗.๙	หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	อนุกรรมการ
๗.๑๐	หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย	อนุกรรมการ
๗.๑๑	หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงาน	อนุกรรมการ
๗.๑๒	หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข	อนุกรรมการ
๗.๑๓	หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ	อนุกรรมการ
๗.๑๔	หัวหน้าผู้ตรวจราชการกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	อนุกรรมการ
๗.๑๕	ผู้อำนวยการสำนักตรวจราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	อนุกรรมการและเลขานุการ
๗.๑๖	เจ้าหน้าที่สำนักตรวจราชการ	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ได้รับมอบหมาย	

อำนาจหน้าที่

- กำหนดแนวทางและวิธีการติดตามประเมินผล
- ติดตามผลการดำเนินงานภายใต้โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี
- รายงานผลการติดตาม ประเมินผลต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินโครงการฯ
- แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อช่วยปฏิบัติงานตามที่คณะอนุกรรมการมอบหมาย
- เชิญผู้แทนส่วนราชการ หรือหน่วยงานของรัฐ และบุคคลที่เกี่ยวข้อง มาร่วมให้ข้อมูลและข้อเสนอแนะเพื่อประโยชน์ต่อการดำเนินงานของโครงการ
- ปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

๘. คณะอนุกรรมการด้านการพัฒนานวัตกรรมและถ่ายทอดเทคโนโลยี

๘.๑	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	ที่ปรึกษา
๘.๒	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ	ที่ปรึกษา
๘.๓	ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	ประธานอนุกรรมการ
๘.๔	อธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	รองประธานอนุกรรมการ
๘.๕	ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน)	อนุกรรมการ
๘.๖	ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)	อนุกรรมการ
๘.๗	รองอธิการบดีฝ่ายวิจัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	อนุกรรมการ
๘.๘	รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	อนุกรรมการ

๘.๙ ผู้แทนกรมควบคุมโรค	อนุกรรมการ
๘.๑๐ ผู้แทนกรมปศุสัตว์	อนุกรรมการ
๘.๑๑ ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	อนุกรรมการ
๘.๑๒ คณบดีคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	อนุกรรมการ
๘.๑๓ คณบดีคณะอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	อนุกรรมการ
๘.๑๔ คณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	อนุกรรมการ
๘.๑๕ คณบดีคณะเทคนิคการสัตวแพทย์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	อนุกรรมการ
๘.๑๖ คณบดีคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	อนุกรรมการ
๘.๑๗ คณบดีคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	อนุกรรมการ
๘.๑๘ คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	อนุกรรมการ
๘.๑๙ คณบดีคณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	อนุกรรมการ
๘.๒๐ คณบดีคณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	อนุกรรมการ
๘.๒๑ คณบดีคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล	อนุกรรมการ
๘.๒๒ คณบดีคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร	อนุกรรมการ
๘.๒๓ คณบดีคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	อนุกรรมการ
๘.๒๔ คณบดีคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น	อนุกรรมการ
๘.๒๕ คณบดีคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	อนุกรรมการ
๘.๒๖ คณบดีคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	อนุกรรมการ
๘.๒๗ คณบดีคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก	อนุกรรมการ
๘.๒๘ คณบดีคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย	อนุกรรมการ
๘.๒๙ คณบดีวิทยาลัยสัตวแพทยศาสตร์อัครราชกุมารี มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์	อนุกรรมการ
๘.๓๐ นายกสมาคมสัตวแพทย์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	อนุกรรมการ
๘.๓๑ รองคณบดีประจำวิทยาเขตกำแพงแสน คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	อนุกรรมการ
๘.๓๒ รองคณบดีฝ่ายวิจัย คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	อนุกรรมการ
๘.๓๓ รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษาและการศึกษาหลังปริญญา คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	อนุกรรมการ
๘.๓๔ รองคณบดีฝ่ายกิจการนิสิต คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	อนุกรรมการ
๘.๓๕ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสัตว์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน	อนุกรรมการ
๘.๓๖ รศ.สพ.ญ.สุวิชา เกษมสุวรรณ คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	อนุกรรมการ
๘.๓๗ ผศ.ดร.อวยพร ตั้งธงชัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	อนุกรรมการ
๘.๓๘ คณบดีคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	อนุกรรมการและเลขานุการ
๘.๓๙ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	อนุกรรมการและเลขานุการ

๘.๔๐ หัวหน้างานธุรการศูนย์วิจัยและนวัตกรรมการทางสัตวแพทย์ คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๘.๔๑ ผู้อำนวยการกองบริหารกลาง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๘.๔๒ หัวหน้างานบริหารและธุรการ กำแพงแสน คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

๑. สร้างองค์ความรู้และพัฒนานวัตกรรมเพื่อการดำเนินการโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย
จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน
วรขัตติยราชนารี
๒. อบรมถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อการขับเคลื่อนการดำเนินการโครงการฯ
๓. จัดกิจกรรมเพื่อให้บริการทางสัตวแพทย์แก่ประชาชน สร้างจิตอาสาให้แก่บัณฑิต นักศึกษา ตลอดจนบุคลากร
ของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
๔. แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อช่วยปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการมอบหมาย
๕. เชิญเจ้าหน้าที่ บุคคล หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมให้ข้อเสนอแนะเพื่อประโยชน์ต่อการดำเนินงาน
ของโครงการ
๖. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

สำหรับการเบิกจ่ายค่าเบี้ยประชุมให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาเบี้ยประชุมกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๗ และ
ที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยเบิกจ่ายจากหน่วยงานที่ประธานอนุกรรมการสังกัด

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

ศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี
กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี
ประธานกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย
จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธานฯ

รายงานผลการตรวจติดตาม
โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า
ตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ
กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

โดย สำนักตรวจราชการ
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

คำนำ

ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี ทรงมีพระปณิธานในการดูแลทุกข์สุขของพสกนิกรชาวไทย ตลอดจนสัตว์เลี้ยง และสัตว์จรจัดไร้ที่พึ่ง โดยทรงห่วงใยปัญหาโรคพิษสุนัขบ้าในประเทศไทย และมีพระประสงค์ให้โรคพิษสุนัขบ้าหมดไปจากประเทศไทยอย่างยั่งยืนตามแนวทางขององค์การอนามัยโลก รัฐบาลจึงได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้าตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี ขึ้น โดยขับเคลื่อนการดำเนินโครงการฯ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นต้นมา

ในปัจจุบัน การดำเนินโครงการฯ อยู่ในระยะที่ ๒ ซึ่งมีระยะเวลาการดำเนินงาน ๕ ปี (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๖๘) โดยในคราวประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ที่ประชุมฯ ได้มีมติให้ทุกฝ่ายเร่งรัดการดำเนินงานในแต่ละยุทธศาสตร์ โดยปรับรูปแบบการปฏิบัติงานต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด - ๑๙) โดยมีแนวทางการดำเนินโครงการฯ ได้แก่

๑. การสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าในประเทศ
๒. การบริหารจัดการประชากรสัตว์เลี้ยงทุกกลุ่มอย่างเป็นระบบ
๓. การมีส่วนร่วมของสังคมและภาคประชาชน
๔. การบริหารจัดการสุนัขและแมวตามแนวชายแดน โดยการควบคุม แก้ไขปัญหาโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ชายแดน

ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ คณะอนุกรรมการด้านการติดตาม และประเมินผล ภายใต้คณะกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้าฯ ได้ร่วมกันกำหนดกรอบแนวทางการตรวจติดตาม และจุดเน้นในการตรวจติดตามการดำเนินโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้าฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ โดยให้ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ร่วมกับผู้ตรวจราชการกระทรวง/กรม ที่เกี่ยวข้อง ตรวจติดตามเพื่อขับเคลื่อนโครงการฯ ตามแนวทางดังกล่าว เพื่อการขับเคลื่อนโครงการฯ เห็นผลเป็นรูปธรรม และประสบผลสำเร็จตามพระปณิธานฯ

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีขอขอบคุณหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย ผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ ผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงาน และผู้ตรวจราชการกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ตลอดจนคณะอนุกรรมการด้านการติดตาม และประเมินผล ที่ได้ร่วมสนับสนุนข้อมูลและให้ข้อคิดเห็นเพื่อปรับปรุงรายงานให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น รวมทั้งเจ้าหน้าที่สนับสนุนการตรวจราชการ ที่ได้ร่วมตรวจติดตาม และจัดทำรายงานผลการตรวจติดตาม และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานผลการตรวจติดตามโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้าฯ ฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้าฯ เพื่อให้เป็นไปตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี ต่อไป

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
ธันวาคม ๒๕๖๗

สารบัญ

	หน้า
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ความสำคัญของเรื่อง	๑
๑.๒ แนวทางการตรวจติดตามโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้าฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗	๑
บทที่ ๒ ผลการตรวจติดตามเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินโครงการ	๓
๒.๑ ผลการตรวจติดตาม	๓
๒.๒ การประเมินผลการดำเนินโครงการ	๑๒
๒.๓ ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะจากการตรวจราชการแบบบูรณาการ ของผู้ตรวจราชการ	๑๓
ภาคผนวก ภาพการตรวจติดตามโครงการฯ	๑๖

บทที่ ๑
บทนำ

๑.๑ ความสำคัญของเรื่อง

ด้วยพระปณิธานของ ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี ที่ทรงห่วงใยปัญหาโรคพิษสุนัขบ้าซึ่งเป็นปัญหาสำคัญของชาติ รวมถึงพระวิสัยทัศน์ที่เกี่ยวกับสุขภาพโลกหนึ่งเดียว โดยมีพระประสงค์ให้โรคพิษสุนัขบ้าหมดไปจากประเทศไทย ดังนั้น เพื่อสนองพระปณิธานและพระวิสัยทัศน์ดังกล่าว รัฐบาลจึงเห็นสมควรดำเนินโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นต้นมาอย่างต่อเนื่อง

เพื่อให้การดำเนินโครงการฯ ในระยะต่อไป เห็นผลเป็นรูปธรรม และประสบผลสำเร็จ ตามพระปณิธาน จึงได้กำหนดให้การตรวจติดตามการดำเนินโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ โดยเป็นการตรวจราชการตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๘๕/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๗ ซึ่งได้มอบหมายให้ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีร่วมกับผู้ตรวจราชการกระทรวงหรือผู้ตรวจราชการกรมที่เกี่ยวข้องตรวจติดตามการขับเคลื่อนประเด็นสำคัญ/จุดเน้นตามมติที่ประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ณ หอศิลป์ทิพย์พิมาน บริเวณตำหนักทิพย์พิมาน จังหวัดนครราชสีมา โดยมี ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี เป็นประธานกรรมการที่ได้พิจารณาและเห็นชอบประเด็นสำคัญเพิ่มเติม/จุดเน้น เพื่อการดำเนินงานในระยะต่อไป ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๖๘ ได้แก่

- (๑) การสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าในประเทศ
- (๒) การบริหารจัดการประชากรสัตว์เลี้ยงทุกกลุ่มอย่างเป็นระบบ
- (๓) การสร้างการมีส่วนร่วมของสังคมและภาคประชาชน
- (๔) การบริหารจัดการสุนัขและแมวตามแนวชายแดน โดยการควบคุม แก้ไขปัญหาโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ชายแดน

๑.๒ แนวทางการตรวจติดตามโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

คณะกรรมการด้านการติดตาม และประเมินผล ภายใต้คณะกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี ในคราวประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๗ ณ ห้องประชุม ๑๐๙ ชั้น ๑ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล และผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้ร่วมกันพิจารณาและมีมติเห็นชอบกรอบแนวทางการตรวจติดตามและประเมินผลการดำเนินโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑.๒.๑ จุดเน้นในการตรวจติดตาม

(๑) การควบคุมปริมาณและการบริหารจัดการสัตว์จรจัดในพื้นที่

(๒) การบริหารจัดการวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

(๒.๑) ผลการดำเนินการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าให้ครอบคลุมทุกพื้นที่และ

กลุ่มเป้าหมาย

(๒.๒) ผลการจัดซื้อวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

(๒.๓) แนวทางในการป้องกันปัญหาการขาดแคลนวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์

(๓) การติดตามและการบังคับใช้กฎหมาย/ระเบียบ/ข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

(๔) การขับเคลื่อนการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ตามแนวทางที่กรมควบคุมโรค กรมปศุสัตว์ และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กำหนดร่วมกันอย่างต่อเนื่อง

(๕) มาตรการเฝ้าระวังและการป้องกันสุนัข แมว และสัตว์อื่น ๆ จากประเทศเพื่อนบ้าน ข้ามแดนมายังประเทศไทย

๑.๒.๒ ขอบเขตการตรวจติดตาม

ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี พร้อมด้วยผู้ตรวจราชการกระทรวง/กรม ที่เกี่ยวข้อง ลงพื้นที่ตรวจราชการแบบบูรณาการฯ หรือประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยการกำหนดพื้นที่ตรวจราชการฯ ซึ่งแล้วแต่ดุลพินิจของผู้ตรวจราชการ โดยอาจตรวจติดตามในพื้นที่ หรือประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ตามจุดเน้นที่กำหนด เพื่อให้ได้รับทราบข้อขัดข้องและข้อเสนอแนะ และเพื่อให้การตรวจราชการ เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล และเป็นไปตามพระปณิธานฯ ขององค์ประธานฯ โดยกำหนด ให้ลงพื้นที่ตรวจราชการแบบบูรณาการ จำนวน ๑ ครั้ง ระหว่างวันที่ ๑ กรกฎาคม - ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๗

*****

บทที่ ๒

ผลการตรวจติดตามเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินโครงการ

๒.๑ ผลการตรวจติดตาม

ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ร่วมกับผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย ผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ ผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงาน และผู้ตรวจราชการกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ตรวจติดตามผลการดำเนินโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ตามกรอบแนวทางและจุดเน้นที่คณะกรรมการด้านการติดตาม และประเมินผลฯ กำหนดไว้ พบว่า หน่วยงานที่รับผิดชอบและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานแรงงานจังหวัด สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้มีการดำเนินการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า ทั้งในสัตว์และคน ตามภารกิจของหน่วยงานฯ อย่างเต็มความสามารถ แต่อย่างไรก็ตาม ในระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ (๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗) พบผู้เสียชีวิตจำนวน ๓ ราย ในพื้นที่จังหวัดยโสธร ๑ ราย จังหวัดตาก ๑ ราย และจังหวัดบุรีรัมย์ ๑ ราย โดยทั้ง ๓ ราย ได้รับเชื้อโรคพิษสุนัขบ้าจากการถูกสุนัขกัดเป็นแผลฉีกขาด และไม่ได้ไปพบแพทย์เพื่อฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า และเมื่อสุนัขเสียชีวิต ได้นำซากไปฝัง โดยไม่ได้ส่งตรวจหาเชื้อ ทำให้ไม่ทราบว่ามีสุนัขบ้าในพื้นที่ และไม่ได้แจ้งสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด จึงเป็นสาเหตุให้ติดเชืโรคพิษสุนัขบ้า และเสียชีวิต ซึ่งทั้ง ๓ จังหวัด พบเชื้อโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์อยู่บ้าง แต่ไม่มีรายงานผู้เสียชีวิตจากโรคพิษสุนัขบ้ามากกว่า ๓ ปี โดยมีผลการตรวจติดตามการดำเนินโครงการฯ ในแต่ละด้านของคณะผู้ตรวจราชการสรุปได้ ดังนี้

๒.๑.๑ ผลการดำเนินงานตามโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ในภาพรวม

๒.๑.๑.๑ การเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์

๑) ผลการสำรวจและขึ้นทะเบียน

จากการตรวจติดตาม พบว่า จังหวัดส่วนใหญ่มีผลการสำรวจสุนัขและแมว สอดคล้องกับการขึ้นทะเบียนอย่างชัดเจน โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ มีการขึ้นทะเบียนจำนวนทั้งสิ้น ๑๐,๙๓๓,๔๓๓ ตัว ประชาชนมีความเข้าใจและได้รับความร่วมมือในการดูแลสัตว์เลี้ยง ทำให้เกิดการจัดการที่ดีในด้านต่าง ๆ ซึ่งข้อมูลการสำรวจและขึ้นทะเบียนสัตว์เป็นข้อมูลสำคัญและจำเป็นที่ต้องเร่งพัฒนาระบบการเฝ้าระวังและการบันทึกข้อมูลสัตว์ในพื้นที่ต่าง ๆ

อย่างไรก็ตาม ยังคงพบปัญหาอุปสรรคในการสำรวจและจัดการข้อมูลเกี่ยวกับสุนัขและแมวในประเทศไทย ซึ่งนับว่าเป็นความท้าทายอย่างมาก สรุปได้ ดังนี้

๑) ระบบ Rabies One Data ไม่เสถียรในการบันทึกข้อมูลในชั้นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) พบว่า ได้มีการบันทึกข้อมูลผลการสำรวจสุนัขและแมวในระบบสารสนเทศเรียบร้อยแล้ว แต่การรายงานผลการสำรวจสุนัขและแมวในระบบสารสนเทศยังไม่เป็นปัจจุบัน นอกจากนี้ บางช่วงเวลาไม่สามารถเข้าใช้งานระบบได้ ทำให้การวิเคราะห์และการวางแผนการทำงานต้องล่าช้า รวมทั้งการส่งออกข้อมูลจำนวนสุนัขและแมวจากฐานข้อมูลยังไม่สามารถทำได้โดยสะดวก เช่น บางองค์กรต้องการข้อมูลในระดับหมู่บ้าน หรืออำเภอ แต่ข้อมูลจากระบบยังคงเป็นข้อมูลรายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น

รายงานผลการตรวจติดตามโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

๒) จำนวนประชากรสุนัขและแมวมียังมีจำนวนเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง แม้ว่าจะดำเนินการคุมกำเนิดในพื้นที่ เนื่องจากมีปัจจัยเอื้อต่อการเกิดและเพิ่มจำนวนประชากรสุนัขและแมว เช่น สุนัขและแมวจรยังไม่ได้รับการดูแลหรือไม่มีเจ้าของดูแล เจ้าของย้ายถิ่นฐานไม่นำสุนัขและแมวติดตามไปด้วย สุนัขและแมวถูกนำมาปล่อยในสถานที่สาธารณะ เป็นต้น

๓) การสำรวจสัตว์เลี้ยยังเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนที่มีอยู่จริง ยังไม่สามารถดำเนินการครอบคลุมได้ถึง ๑๐๐% ส่งผลให้ข้อมูลโดยรวมนั้นไม่สะท้อนถึงสถานการณ์ที่แท้จริง เนื่องจากการสำรวจและขึ้นทะเบียนมีระยะเวลาจำกัด บางพื้นที่เป็นชุมชนที่มีผู้อยู่อาศัยหนาแน่น อาสาปศุสัตว์ไม่สามารถสำรวจข้อมูลได้ทันภายในระยะเวลาที่กำหนด

๔) ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า แต่ไม่มีความตระหนักในการเฝ้าระวังและให้ความสำคัญกับสัตว์เลี้ยในความดูแลเพื่อจัดความเสี่ยง โรคพิษสุนัขบ้าที่อาจเกิดด้วยตนเอง โดยรอให้หน่วยงานรัฐเข้าไปให้บริการเท่านั้น

ทั้งนี้ จังหวัดได้เสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่พบ ดังนี้

๑) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรทำความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ สาธารณสุข เพื่อให้ อสม. มีส่วนช่วยในการสำรวจจำนวนสุนัขและแมวในครัวเรือน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณี ของสุนัขและแมวจรจัด เพื่อให้ข้อมูลที่ได้มีความแม่นยำและใกล้เคียงกับจำนวนจริงมากขึ้น

๒) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรประสานจังหวัด กรมส่งเสริม การปกครองท้องถิ่น และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อแก้ไขปัญหาการใช้งานระบบข้อมูลในระบบ Rabies One Data และควรพัฒนาระบบ Rabies One Data ให้ใช้งานได้อย่างเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน เพื่อสามารถ วิเคราะห์ข้อมูลและสถานการณ์สำคัญตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของภารกิจได้ จะทำให้การดำเนินการ มีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมถึงการเข้าถึงข้อมูลในระบบข้อมูล Rabies One Data ควรมีความสะดวกสบายและ สามารถเข้าถึงได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง เพื่ออำนวยความสะดวกในการดาวน์โหลดข้อมูลในภาพรวมทั้งอำเภอและ จังหวัด อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

๓) หน่วยงานส่วนกลาง ควรพัฒนาแอปพลิเคชันเพื่อให้เจ้าของสัตว์ สามารถแจ้งขึ้นทะเบียนและอัปเดตข้อมูลได้ด้วยตนเอง

๒) ผลการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

จากการตรวจติดตาม พบว่า ทุกจังหวัดได้เร่งดำเนินการฉีดวัคซีน ป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าทั้งสัตว์จรจัด/ไม่มีเจ้าของ และสัตว์มีเจ้าของ ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ มีการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า จำนวนทั้งสิ้น ๙,๒๕๐,๘๘๗ ตัว โดยจังหวัด อาทิ จังหวัดสระบุรี สิงห์บุรี นครปฐม นครศรีธรรมราช สกลนคร และอุดรธานี มีผลการฉีดวัคซีน ป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ร้อยละ ๑๐๐ ซึ่งหมายความว่าทุกตัวได้รับการฉีดวัคซีนครบถ้วนตามเป้าหมายที่กำหนด ความสำเร็จในระดับนี้สามารถสะท้อนถึงความมุ่งมั่นของหน่วยงานที่รับผิดชอบในการทำงาน ตระหนักถึงอันตราย จากโรคพิษสุนัขบ้าแก่ประชาชนและเจ้าของสัตว์เลี้ย แต่บางพื้นที่ พบว่า ด้วยลักษณะภูมิประเทศที่เป็นข้อจำกัด เช่น จังหวัดแม่ฮ่องสอน พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาชัน และพื้นที่ป่า การคมนาคมไม่สะดวก การเลี้ยงสุนัขและ แมวเลี้ยงแบบปล่อยเป็นหลัก จึงทำให้การดำเนินการฉีดวัคซีนให้ครอบคลุมจำนวนประชากรสัตว์มากกว่า ร้อยละ ๘๐ ทำได้ค่อนข้างลำบาก

รายงานผลการตรวจติดตามโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

อย่างไรก็ตาม ปัญหาอุปสรรคในการฉีดวัคซีนสัตว์เลี้ยงในพื้นที่หลายแห่ง ยังคงเป็นเรื่องที่ทำหายอย่างยิ่ง โดยเฉพาะสัตว์มีเจ้าของบางส่วนที่ไม่สามารถฉีดวัคซีนได้ เนื่องจากเจ้าของไม่สามารถจับสัตว์ของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ยังมีสัตว์ไม่มีเจ้าของบางส่วนที่ไม่ได้รับการฉีดวัคซีน เนื่องจากไม่สามารถจับได้ง่ายเช่นกัน ส่งผลให้การควบคุมโรคในประชากรสัตว์มีความยากลำบากยิ่งขึ้น บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีความรู้ความชำนาญในการฉีดวัคซีนมีจำนวนไม่เพียงพอ ซึ่งมีผู้ผ่านการอบรมอาสาสมัครปศุสัตว์จังหวัดเพียงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นละ ๒ คนต่อปี ทำให้การฉีดวัคซีนมีความล่าช้า และประชากรสัตว์เพิ่มขึ้นเร็วทำให้วัคซีนไม่เพียงพอ อีกทั้ง ราคาของวัคซีนและวัสดุอุปกรณ์ในการฉีดวัคซีนมีราคาสูงขึ้นเป็นอุปสรรคที่สำคัญในการดำเนินการนี้ นอกจากนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่มีวัคซีนสำรองในการฉีดในกรณีที่มีสัตว์เกิดใหม่ในระยรอบปี และไม่มีวัคซีนสำหรับการฉีดกระตุ้น (Booster) ซึ่งส่งผลในระยะยาวต่อสุขภาพของสัตว์ที่อาจมีความเสี่ยงสูง รวมทั้ง สุนัขและแมวที่ได้รับการฉีดวัคซีนจากสถานพยาบาลสัตว์เอกชนอาจไม่ได้รับการอัปเดตข้อมูลในการได้รับวัคซีนอย่างเป็นระบบด้วย

ทั้งนี้ จังหวัดมีแนวทาง/ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาที่พบ ดังนี้

๑) มีการแจ้งกำหนดการล่วงหน้า เพื่อให้เจ้าของจับสัตว์เลี้ยงของตน ชิงกรังเพื่อความสะดวก หรือขอความร่วมมือกับประชาชนในพื้นที่ ที่มีความคุ้นเคยกับสัตว์ หรือมีประสบการณ์ในการจับสัตว์ช่วยจับสุนัขหรือแมวจรจัด เพื่อทำการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

๒) ขอความร่วมมือให้องค์กรปกครองส่วนเร่งรัดในการจัดซื้อและดำเนินการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าให้มากกว่าร้อยละ ๘๐% ของทุกพื้นที่ ตามรอบรณรงค์ (มี.ค. - สค. ๖๗) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการควบคุมโรคสัตว์ในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนต่อไป

๓) พัฒนาวิธีการนำวัคซีนเข้าสู่ตัวสุนัขและแมวที่ไม่สามารถจับบังคับได้ โดยการใช้ลูกดอกแบบสปริงที่ได้พัฒนาขึ้น ลูกดอกแบบสปริงนี้สามารถบรรจุวัคซีน และเมื่อเป่าลูกดอกไปโดนตัวสัตว์ วัคซีนจะถูกดันเข้าสู่ร่างกายของสัตว์อย่างมีประสิทธิภาพในระยะไม่เกิน ๕ - ๑๐ เมตร

(๓) การดำเนินการผ่าตัดทำหมันสุนัขและแมว

จากการตรวจติดตาม พบว่า ทุกจังหวัดให้ความสำคัญในการดำเนินการผ่าตัดทำหมันทั้งสุนัขและแมว โดยมีการตั้งเป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อควบคุมประชากรสัตว์เลี้ยงในแต่ละพื้นที่ ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการสัตว์จรจัดและการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของสัตว์เลี้ยงและประชาชนในชุมชน อย่างไรก็ตาม ยังคงพบปัญหาอุปสรรค ดังนี้

๑) การจับสัตว์จรจัดเพื่อควบคุมประชากรสัตว์ด้วยวิธีผ่าตัดทำหมัน ดำเนินการได้ยาก เนื่องจากสัตว์บางตัวดุร้าย หรือบางตัวหลบหนีเวลาพบปะผู้คน บุคลากรมีจำนวนไม่เพียงพอ และขาดความเชี่ยวชาญ มีความจำเป็นต้องใช้เวชภัณฑ์ปริมาณมากกว่าปกติเพื่อให้วางยาสลบสัตว์จึงทำให้สามารถผ่าตัดทำหมันได้

๒) ความต้องการในการรับบริการผ่าตัดทำหมันฟรีจากภาครัฐ มีความต้องการเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี เนื่องจาก สถานพยาบาลสัตว์เอกชนในพื้นที่นั้นมีค่าใช้จ่ายที่สูงทำให้ประชาชนทั่วไปเข้าไม่ถึงการให้บริการ และในส่วนของกรมปศุสัตว์เอง มีเป้าหมายในการผ่าตัดทำหมันเฉพาะในกลุ่มของสัตว์จรจัดเท่านั้น เวชภัณฑ์ที่ใช้ในการผ่าตัดทำหมันสุนัขและแมวมีเพียงพอสำหรับการผ่าตัดทำหมันสุนัขและแมวตามเป้าหมายที่กรมปศุสัตว์กำหนดให้เท่านั้น ซึ่งไม่เพียงพอต่อความต้องการผ่าตัดทำหมันในพื้นที่

รายงานผลการตรวจติดตามโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

๓) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนงานโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ ขาดแคลนบุคลากรสัตวแพทย์/สัตวบาล/เจ้าหน้าที่รับผิดชอบงานด้านโรคพิษสุนัขบ้าโดยตรงทำให้การดำเนินงานต้องขอความอนุเคราะห์เจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ ซึ่งมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอต่อการช่วยเหลือหรือสนับสนุนปฏิบัติงานได้ครบทุก อบต. นอกจากนี้ อบต. ยังมีข้อจำกัดในการตั้งงบประมาณเพื่อใช้ในการจัดซื้อยาซึมและยาสลบ เนื่องจาก อบต. ทั้งหมดในพื้นที่จังหวัด ไม่มีสัตวแพทย์ทำให้ติดขัดด้านระเบียบในการจัดซื้อเวชภัณฑ์ดังกล่าวด้วย

๔) การผ่าตัดทำหมันต้องใช้เวชภัณฑ์ที่ราคาแพงและเจ้าหน้าที่ที่มีทักษะเฉพาะในการผ่าตัดและต้องอยู่ภายใต้การควบคุมของนายสัตวแพทย์ผู้มีใบประกอบวิชาชีพเท่านั้น ซึ่งการออกหน่วยผ่าตัดทำหมันของเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ในแต่ละปีนั้น สามารถลงพื้นที่เพื่อออกหน่วยทำหมันได้อำเภอละ ๒ - ๔ ครั้ง/ปี และในส่วนของ อบต. กรมปศุสัตว์ยังไม่ได้มีการถ่ายโอนภารกิจมายัง อบต. และส่วนกลางไม่ได้มีการจัดงบประมาณเพื่อให้ใช้ในกิจกรรมดังกล่าวอย่างชัดเจน มีเพียงงบประมาณในการสำรวจประชากรสุนัขและแมวและการจัดซื้อวัคซีนเท่านั้น

๕) ปัญหาเรื่องการดื่มน้ำและอาหารของสัตว์ก่อนเข้ารับการผ่าตัดทำหมัน ซึ่งเจ้าของสัตว์มีความเข้าใจคลาดเคลื่อนและไม่แจ้งความจริงกับสัตวแพทย์ทำให้สัตว์บางตัวเกิดภาวะหยุดหายใจและเสี่ยงต่อการเสียชีวิตขณะทำการผ่าตัดทำหมัน อีกทั้งพบความเสี่ยงต่อการหยุดหายใจเมื่อใช้ยาสลบแบบฉีดกับสุนัขพันธุ์เล็ก หน้าสั้น หรือพันธุ์พิเศษ และแมวพันธุ์ต่างประเทศในการเข้ารับการผ่าตัดทำหมันด้วย

ทั้งนี้ จังหวัดมีแนวทาง/ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาที่พบ ดังนี้

๑) ภาครัฐควรมีนโยบายในการสนับสนุนสัตวแพทย์ภาคเอกชนในการกำหนดราคาผ่าตัดทำหมันและการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า เพื่อให้ประชาชนทั่วไปที่มีทุนทรัพย์สามารถเข้าถึงบริการภาคเอกชนได้ โดยไม่ต้องรอการบริการจากภาครัฐเท่านั้น

๒) บูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานปศุสัตว์ และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในการจัดหาเวชภัณฑ์ในการทำหมัน รวมไปถึงอุปกรณ์ในการจับบังคับสัตว์เพื่อการทำหมันและฉีดวัคซีน รวมไปถึงจัดหากรงบังคับสัตว์ขนาดใหญ่แบบเคลื่อนที่ได้ในการจับสุนัขจรจัดที่อยู่ตามวัดหรือสถานที่สาธารณะ

๓) ควรมีการกำหนดระเบียบหรือแนวทางในการให้บริการผ่าตัดทำหมันขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสามารถปฏิบัติได้เป็นแนวทางเดียวกันทั่วประเทศ ไม่ว่าจะเป็นการจ้างเหมาสัตวแพทย์ให้เข้ามาผ่าตัดทำหมันสุนัขและแมวในพื้นที่ หรือกำหนดระเบียบในการจัดซื้อเวชภัณฑ์ในการผ่าตัดทำหมันให้กับท้องถิ่นว่าควรทำอย่างไรถึงจะถูกต้องตามระเบียบ เนื่องจาก การควบคุมประชากรสัตว์นั้น นับเป็นหนึ่งในเกณฑ์การประเมินการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ที่กำหนดให้แต่ละ อบต. ต้องดำเนินการผ่าตัดทำหมันให้กับสัตว์ให้ได้อย่างน้อยร้อยละ ๒๕ ของจำนวนสัตว์ทั้งหมดในพื้นที่ และประชากรสัตว์ต้องเพิ่มขึ้นไม่เกินร้อยละ ๑๐ จึงมีความจำเป็นที่แต่ละ อบต. ต้องมีงบประมาณสนับสนุนกิจกรรมดังกล่าว หรือประสานความร่วมมือเครือข่ายมูลนิธิ/องค์กรจิตสวัสดิกภาพสัตว์ สนับสนุนหน่วยสัตวแพทย์เคลื่อนที่ผ่าตัดทำหมันสุนัขแมวซึ่งมีเงินทุนสนับสนุนจากเงินบริจาคทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อให้สามารถผ่าตัดทำหมันสุนัขแมวได้เพิ่มเติมจากงบประมาณภาครัฐ เพื่อขับเคลื่อนการสร้างพื้นที่ปลอดโรคในประเทศไทยต่อไป

๔) ประชาสัมพันธ์เน้นย้ำระยะเวลาในการงดน้ำและอาหารสัตว์ ก่อนเข้ารับการผ่าตัดทำหมัน (๘-๑๒ ชั่วโมง) ก่อนวันเข้ารับการผ่าตัด และก่อนการวางยาสลบ พร้อมทั้ง

ให้เจ้าของสัตว์ลงนามเอกสารยินยอมให้วางยาสลบสัตว์เลี้ยงเพื่อทำการผ่าตัดทำหมันและสร้างการรับรู้แก่เจ้าของสัตว์เลี้ยงทราบถึงความเสี่ยงต่อชีวิตสัตว์

(๔) การเก็บตัวอย่างสัตว์เพื่อตรวจวินิจฉัยทางห้องปฏิบัติการ

จากการตรวจติดตาม พบว่า ทุกจังหวัดให้ความสำคัญในการดำเนินการเก็บตัวอย่างสัตว์เพื่อการตรวจวินิจฉัยทางห้องปฏิบัติการอย่างมีระบบ โดยส่วนใหญ่เก็บตัวอย่างเพื่อส่งตรวจได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ เช่น จังหวัดอุบลราชธานี ตั้งเป้าหมายสูงถึง ๒๘๓ ตัว นครศรีธรรมราช ๑๘๔ ตัว เป็นต้น เนื่องจากการเก็บตัวอย่างนี้ถือเป็นบทบาทสำคัญในการควบคุมและป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ เนื่องจากโรคดังกล่าวสามารถส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนได้อย่างร้ายแรง หากค้นพบ ตรวจสอบ และการรายงานผลได้เร็ว ส่งผลสำคัญต่อความปลอดภัยสาธารณะ

๒.๑.๑.๒ การเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม และดูแลรักษาโรคพิษสุนัขบ้าในคน

๑) ผลการดำเนินงานในภาพรวม

จากการตรวจติดตาม โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ พบผู้เสียชีวิตจำนวน ๓ ราย ได้แก่ รายที่ ๑ เป็นชายไทย อายุ ๕๘ ปี เสียชีวิตเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๗ ณ จังหวัดยโสธร รายที่ ๒ เป็นชายไทย อายุ ๓๓ ปี เสียชีวิตเมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๗ ณ จังหวัดตาก รายที่ ๓ เป็นชายไทย อายุ ๔๕ ปี เสียชีวิตเมื่อ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ณ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยทั้ง ๓ ราย ได้รับเชื้อโรคพิษสุนัขบ้าจากการถูกสุนัขกัดเป็นแผลฉีกขาด และไม่ได้ไปพบแพทย์เพื่อฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า และเมื่อสุนัขเสียชีวิต ได้นำซากไปฝัง โดยไม่ได้ ส่งตรวจหาเชื้อ ทำให้ไม่ทราบว่าสุนัขบ้าในพื้นที่ และไม่ได้แจ้งสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด จึงเป็นสาเหตุทำให้ติดเชื้อโรคพิษสุนัขบ้าและเสียชีวิต ทั้งนี้ ทั้ง ๓ จังหวัด ไม่มีรายงานผู้เสียชีวิตจากโรคพิษสุนัขบ้ามากกว่า ๓ ปี แต่มีการพบเชื้อโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์อยู่บ้าง

อย่างไรก็ตาม ทุกจังหวัดได้มีการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม และดูแลรักษาโรคพิษสุนัขบ้าในคนทั้งเชิงรุกและเชิงรับ โดยมีการบูรณาการความร่วมมือกันทั้งหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และประชาชนในพื้นที่ มีการจัดทำแผนการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า เพื่อเตรียมความพร้อมในการรับมือกรณีมีการพบเจอการแพร่ระบาดของโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ครอบคลุมในทุกอำเภอ มีการซักซ้อมแผนการดำเนินงานในพื้นที่เสี่ยง มีการติดตามสถานการณ์และเฝ้าระวังโรคในสัตว์อย่างใกล้ชิด โดยใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ (Thai Rabies Net) พร้อมทั้งมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลและสถานการณ์กับสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด/อำเภออย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอเพื่อเป็นการเฝ้าระวัง และมีการเฝ้าระวังและสอบสวนโรคและภัยสุขภาพในรูปแบบดิจิทัล (D๕๐๖) รวมทั้งการสนับสนุนวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าแบบป้องกันโรคล่วงหน้า (PrEP) ให้แก่บุคลากรกลุ่มเสี่ยงในพื้นที่ การสร้างความรู้ให้แก่ประชาชนด้วยประเด็นสื่อสารความเสี่ยง “สุนัขกัด ล้างแผล ใส่ยา กักหมา หามือ ฉีดวัคซีนครบชุด” รวมถึงการสื่อสารการตลาดทางสังคม (Social marketing) ประกอบด้วย ๑) การสื่อสาร ความรู้เพื่อที่จะแก้ไขความเชื่อหรือความเข้าใจที่ผิด รวมทั้งให้ความเข้าใจใหม่ที่เป็นความรู้ที่ถูกต้อง และ ๒) การสื่อสารเพื่อโน้มน้าวและกระตุ้นเตือนด้วยรูปแบบที่เข้าใจง่าย เพื่อให้เห็นว่าหลังสัมผัสโรคต้องฉีดวัคซีน โดยการสื่อสารความเสี่ยงดังกล่าวเป็นการเพิ่มความตระหนักรู้ให้แก่ประชาชน ซึ่งทั้งหมดนี้สะท้อนถึงความมุ่งมั่นและความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการสร้างสังคมที่ปลอดภัยจากโรคพิษสุนัขบ้า

๒) ข้อมูลผู้รับวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

จากการตรวจติดตาม พบว่า จังหวัดส่วนใหญ่ ผู้ที่สัมผัสโรคสัตว์ติดเชื้อโรคพิษสุนัขบ้า จะได้รับวัคซีนครบโดส เช่น จังหวัดอุดรธานี มีจำนวนผู้สัมผัสโรคมากถึง ๑๑,๐๓๕ คน และมีผู้สัมผัสโรคทุกคนได้รับวัคซีนครบโดส แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จในการให้วัคซีนในจังหวัด มีจังหวัดเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่ได้รับวัคซีนไม่ครบโดส เช่น จังหวัดสกลนคร มีผู้สัมผัสโรค ๔๕๑ คน ผู้รับวัคซีนครบโดส ๔๑๐ คน และผู้รับวัคซีนไม่ครบโดส ๔๑ คน ซึ่งจำเป็นต้องมีการติดตามและจัดการเพื่อลดจำนวนผู้ที่ไม่ได้รับการฉีดวัคซีนให้น้อยลง จากข้อมูลผู้รับวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า สะท้อนถึงการใส่ใจในการดูแลประชาชน และการสร้างระบบสุขภาพที่มั่นคงในอนาคต ดังนั้น การส่งเสริมและสร้างความตระหนักรู้ในชุมชนจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการดำเนินการต่อไปเพื่อให้สามารถควบคุมและป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าได้อย่างยั่งยืน

๓) การเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม และดูแลรักษาโรคพิษสุนัขบ้าในแรงงานต่างด้าว

จากการตรวจติดตาม พบว่า จังหวัดที่มีเขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน มีการบริหารจัดการในการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม และดูแลรักษาโรคพิษสุนัขบ้าในแรงงานต่างด้าว ด้วยมาตรฐานเดียวกันกับคนไทย และมีการอบรมอาสาสมัครแรงงานต่างด้าว (อสต.) เพื่อเป็นเครือข่ายในการเฝ้าระวัง ควบคุม ป้องกันโรค สำหรับแรงงานต่างด้าวในกลุ่มแรงงานที่ถูกกฎหมาย และมีล่ามในการสื่อสารแต่ละประเทศ ซึ่งการรับวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าจะใช้สิทธิตามหลักประกันสุขภาพที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้หรือนายจ้างเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายตามแต่ละกรณี โดยมีการบันทึกข้อมูลรายงานการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าของแรงงานต่างด้าวในโปรแกรม HosXp ในสถานพยาบาลของรัฐทุกแห่งและมีการติดตามผู้สัมผัสมารับวัคซีนให้ครบ ๑๐๐ % โดยผ่าน อสต. ทั้งนี้ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอยังมีการให้ความรู้แก่นายจ้าง อาทิ การป้องกันโรค และควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า สิทธิการรักษาพยาบาลและฉีดวัคซีน การประชาสัมพันธ์ให้สถานประกอบการรับรู้ถึงภัยอันตรายของโรคพิษสุนัขบ้า เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดเชื้อโรคในสถานประกอบการ โดยขอความร่วมมือสถานประกอบการเฝ้าระวัง แจ้งเตือน และรายงานสถานการณ์ หากพบกรณีต้องสงสัยจะมีการรายงานผ่านทีมสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว (Surveillance and Rapid Response Team : SRRT) เพื่อดำเนินการแก้ไขต่อไป

๔) การประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เรื่องโรคพิษสุนัขบ้าแก่ประชาชน

จากการตรวจติดตาม พบว่า ทุกจังหวัดเห็นความสำคัญของการประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้เรื่องโรคพิษสุนัขบ้า โดยการประชาสัมพันธ์ได้ดำเนินการในหลายแนวทางที่เหมาะสมตามบริบทของชุมชน โดยได้มีการบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำหนดกลยุทธ์และมาตรการต่าง ๆ เพื่อประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เรื่องโรคพิษสุนัขบ้าแก่ประชาชน มีการส่งเสริมและประเมินระดับความรู้ด้านสุขภาพของประชาชน โดยการสำรวจความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับโรคพิษสุนัขบ้า ตามแนวทางในคู่มือการสร้างพื้นที่ปลอดโรค ซึ่งจะช่วยให้ทราบถึงช่องว่างการรับรู้ของประชาชนและพัฒนามาตรการที่เหมาะสม มีการปรับปรุงสื่อให้เข้ากับบริบทของกลุ่มเสี่ยงในพื้นที่ โดยมุ่งเน้นที่ความรุนแรงของโรคและวิธีการป้องกันผ่านสื่อในภาษาท้องถิ่น โดยการกระจายสื่อให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายอย่างทั่วถึงและเป็นประโยชน์สูงสุด รวมถึงการร่วมรณรงค์กิจกรรมวันป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ร่วมกับองค์กรต่าง ๆ ในพื้นที่ เพื่อเพิ่มการเข้าถึงข้อมูลและส่งเสริมสุขภาพอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังมีการสร้างประเด็นการตลาดทางสังคมเพื่อกระตุ้นให้ประชาชนมาพบแพทย์เพื่อรับวัคซีนอย่างสม่ำเสมอ การสร้างจิตสำนึกและทัศนคติที่ถูกต้องในการเลี้ยงสุนัขอย่างรับผิดชอบ รวมถึงการควบคุมสุนัขจรจัดผ่านการทำหมัน การขึ้นทะเบียนสุนัข การส่งเสริมการดูแลสุนัขจรจัด และการบังคับใช้

กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งทั้งหมดนี้มีเป้าหมายเพื่อสร้างสังคมที่ปลอดภัยจากโรคพิษสุนัขบ้า เกิดการจัดการที่ยั่งยืนและปลอดภัยต่อสังคม รวมทั้งลดความเสี่ยงในการแพร่ระบาดของโรคพิษสุนัขบ้าในอนาคต

๒.๑.๒ ผลการขับเคลื่อนการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าตามแนวทางที่กรมควบคุมโรค กรมปศุสัตว์ และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนด

จากการตรวจติดตาม พบว่า จังหวัดส่วนใหญ่อยู่ระหว่างดำเนินการประเมินและยื่นขอรับรองพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า โดยเป็นการร่วมมือกันระหว่างสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด/อำเภอ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด ร่วมกันผลักดันให้มีการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ต่าง ๆ โดยเฉพาะพื้นที่ที่ไม่พบผู้เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้า และไม่มีสัตว์เป็นโรคพิษสุนัขบ้าเป็นระยะเวลามากกว่า ๒ ปี พร้อมทั้ง จัดอบรมเพื่อสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายในการดำเนินงานสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า เพื่อนำไปสู่การขยายการประกาศพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าต่อไป

อย่างไรก็ตาม บางจังหวัดยังคงพบปัญหา ทำให้ไม่สามารถดำเนินการเพื่อสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าได้ เช่น **จังหวัดสงขลา** เป็นจังหวัดที่เสี่ยงสูง ยังพบทั้งผู้ป่วยเสียชีวิตและพบสัตว์เป็นโรคพิษสุนัขบ้าอย่างต่อเนื่อง (ปี ๒๕๖๕ พบ ๑ ราย และปี ๒๕๖๖ พบ ๑ ราย) ถึงแม้ว่าจะมีอำเภอที่ไม่พบโรคในสัตว์แต่พื้นที่ข้างเคียงยังคงพบโรค (รัศมี ๕ กม.) ทำให้ไม่สามารถดำเนินการเพื่อสร้างพื้นที่ปลอดโรคฯ ได้ รวมทั้งยังไม่เข้าเกณฑ์การประเมินเลื่อนระดับพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า อาทิ ไม่พบโรคพิษสุนัขบ้าในคน และในสัตว์ เป็นระยะเวลา ๒ ปี ติดต่อกัน **จังหวัดร้อยเอ็ด** การประเมินพื้นที่ปลอดโรคทุกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องผ่านเกณฑ์การประเมินทั้งหมด จึงเป็นอุปสรรคสำหรับอำเภอใหญ่ที่มีหลายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และบางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่มีความพร้อม **จังหวัดบุรีรัมย์** พบปัญหาในการควบคุมจำนวนประชากรสุนัข คือต้องมีการทำหมันสุนัขและแมว ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๕ ของประชากรทั้งหมด ในทางปฏิบัติระดับพื้นที่ยังไม่สามารถทำได้ ทำให้ไม่ผ่านเกณฑ์รับรอง และ**จังหวัดแม่ฮ่องสอน** มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมดจำนวน ๔๙ แห่ง ออกประกาศเป็นข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติแล้ว จำนวน ๓๔ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๖๙.๓๙ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมด ส่งผลให้ขาดคุณสมบัติในการรับรองการเป็นพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า เป็นต้น

๒.๑.๓ นโยบาย/แนวทางของจังหวัดในการบริหารจัดการสัตว์จรจัดในพื้นที่เพื่อมิให้เกิดปัญหาต่อประชาชน

จากการตรวจติดตาม พบว่า จังหวัดได้มีแนวทางในการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง บริหารจัดการสัตว์จรจัดในพื้นที่เพื่อมิให้เกิดปัญหาต่อประชาชน ดังนี้

(๑) เร่งรัดและติดตามการจัดทำข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อควบคุมการเลี้ยงและปล่อยสัตว์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ยังไม่ได้ดำเนินการ และการบังคับใช้กฎหมาย ระเบียบข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ ว่าด้วยการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

(๒) การทำหมันสุนัขและแมว โดยจัดเจ้าหน้าที่ในการจับสัตว์จรจัดในพื้นที่ต่าง ๆ และนำมาทำหมันเพื่อลดอัตราการขยายพันธุ์อย่างต่อเนื่อง

(๓) การจัดสวัสดิภาพสัตว์จรจัดในพื้นที่อย่างเหมาะสม เช่น การสร้างศูนย์พักพิงสัตว์ เป็นการจัดตั้งและพัฒนาศูนย์พักพิงสัตว์จรจัดเพื่อให้สัตว์มีที่พักพิงที่ปลอดภัย

(๔) การรณรงค์และให้ความรู้แก่ประชาชน โดยสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัด สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด

ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ สถานีวิทยุกระจายเสียงฯ สถานศึกษา สถานประกอบการ ร่วมกันรณรงค์ผ่านสื่อต่าง ๆ เพื่อสร้างความตระหนักรู้ถึงความสำคัญของการทำหมันและฉีดวัคซีนให้กับสัตว์เลี้ยง โดยมีการจัดอบรมและให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับการดูแลสัตว์และการเลี้ยงดูอย่างถูกวิธี รวมถึงการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคพิษสุนัขบ้า และการส่งเสริมให้ประชาชนมีจิตสำนึกที่ดีในการดูแลสัตว์และไม่ทิ้งสัตว์เลี้ยงของตน

๒.๑.๔ ผลการดำเนินการจัดตั้งศูนย์สงเคราะห์สัตว์จรจัด ตามแนวทางของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และการสนับสนุนศูนย์สงเคราะห์สัตว์ของเอกชนที่ตั้งอยู่ในจังหวัด ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/จังหวัด

จากการตรวจติดตาม พบว่า จังหวัดส่วนใหญ่มีการขับเคลื่อนการจัดตั้งศูนย์สงเคราะห์สัตว์จรจัดตามแนวทางของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น พร้อมทั้งสนับสนุนการบริหารจัดการศูนย์สงเคราะห์สัตว์ของเอกชนและศูนย์พักพิงสุนัขจรจัดที่ตั้งอยู่ในจังหวัดด้วย ซึ่งปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการดำเนินการ ดังนี้

๑) ศูนย์สงเคราะห์สัตว์จรจัดตามแนวทางของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น มีในพื้นที่ทั้งหมด ๑๘ จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดสระบุรี นนทบุรี ปทุมธานี ประจวบคีรีขันธ์ สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ระนอง สตูล ยะลา ฉะเชิงเทรา ระยอง ชลบุรี จันทบุรี นครนายก นครราชสีมา เชียงใหม่ เชียงราย และอุดรธานี

๒) ศูนย์สงเคราะห์สัตว์ของเอกชนที่ขึ้นทะเบียน มีในพื้นที่ทั้งหมด ๑๑ จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดสระบุรี ราชบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สงขลา ระยอง สระบุรี สกลนคร ขอนแก่น มหาสารคาม ยโสธร และพะเยา

๓) ศูนย์สงเคราะห์สัตว์ของเอกชนที่ไม่ได้ขึ้นทะเบียน มีในพื้นที่ทั้งหมด ๒ จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดราชบุรี และลำพูน

๔) ศูนย์พักพิงสุนัขจรจัด มีในพื้นที่ทั้งหมด ๑๑ จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ลพบุรี สระบุรี กาญจนบุรี สุพรรณบุรี ฉะเชิงเทรา ขอนแก่น ชัยภูมิ สุรินทร์ กำแพงเพชร และปัตตานี

๕) อยู่ระหว่างดำเนินการจัดตั้งศูนย์สงเคราะห์สัตว์ ในพื้นที่ทั้งหมด ๑๑ จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดกระบี่ อุตรธานี หนองคาย หนองบัวลำภู มุกดาหาร อุบลราชธานี ตาก เพชรบูรณ์ พิจิตร อุทัยธานี และนครสวรรค์

๖) ไม่มีการจัดตั้งศูนย์สงเคราะห์สัตว์จรจัด ในพื้นที่ทั้งหมด ๑๑ จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดชัยนาท สิงห์บุรี อ่างทอง เพชรบุรี ชุมพร ตรัง พังงา นราธิวาส เลย บึงกาฬ นครพนม กาฬสินธุ์ บุรีรัมย์ ศรีสะเกษ อำนาจเจริญ แม่ฮ่องสอน น่าน แพร่ และสุโขทัย

อย่างไรก็ตาม ศูนย์สงเคราะห์สัตว์จรจัดที่มีอยู่ยังคงไม่เพียงพอสำหรับรองรับปริมาณสัตว์จรจัดที่เพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เร่งรัดการจัดตั้งศูนย์สงเคราะห์สัตว์ เพื่อให้สัตว์จรจัดหรือสัตว์ที่เจ้าของปล่อยทิ้งมีที่อยู่อาศัย และง่ายต่อการควบคุมจำนวนประชากรสัตว์จรจัด โดยพบว่าส่วนใหญ่อยู่ระหว่างดำเนินการขอใช้พื้นที่ก่อสร้าง หรืออยู่ระหว่างจัดตั้ง/ก่อสร้างศูนย์ฯ และในหลายพื้นที่ ยังไม่สามารถจัดตั้งศูนย์สงเคราะห์สัตว์จรจัด เนื่องจาก ไม่มีสถานที่เหมาะสม ขาดงบประมาณในการดำเนินการ และการบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง รวมทั้ง มีการคัดค้านจากประชาชนที่อาศัยใกล้เคียงพื้นที่จัดตั้งศูนย์ฯ

ซึ่งไม่ต้องการให้จัดตั้งศูนย์สงเคราะห์สัตว์จรจัด เนื่องจากกังวลเกี่ยวกับปัญหาในเรื่องของกลิ่นและเสียงที่อาจก่อให้เกิดความรำคาญ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและจังหวัดได้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องให้แก่ประชาชนโดยรอบพื้นที่ดังกล่าว พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์และสนับสนุนให้มีการขึ้นทะเบียนศูนย์สงเคราะห์สัตว์จรจัดของภาคเอกชน กับสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด เพื่อกำกับ ควบคุม และดูแลให้เป็นไปตามมาตรฐาน และถูกสุขลักษณะ รวมทั้งให้คำปรึกษา แนะนำ และติดตาม ให้ปฏิบัติตามแนวทางภายใต้กรอบกฎหมายที่เกี่ยวข้องด้วย

๒.๑.๕ ความคืบหน้าในการดำเนินการ/การจัดตั้งศูนย์พักพิงสัตว์ต้นแบบจังหวัดเชียงใหม่ และนครศรีธรรมราช

(๑) ศูนย์พักพิงสุนัขจรจัดจังหวัดเชียงใหม่ ได้ของบประมาณไปยังกรมปศุสัตว์เพื่อดำเนินโครงการ จำนวนเงิน ๔๔,๔๘๗,๕๕๐.๔๙ บาท แต่เนื่องจากทางกรมปศุสัตว์ไม่มีงบประมาณในการดำเนินการดังกล่าว จังหวัดเชียงใหม่ จึงเตรียมเสนอขอสนับสนุนงบประมาณจากโครงการของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ งบพัฒนาจังหวัด หรือจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ต่อไป นอกจากนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ จังหวัดเชียงใหม่ ยังได้รับจัดสรรงบประมาณตามแผนยุทธศาสตร์บริหารจัดการทรัพยากรน้ำ งบลงทุน ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริงานทำนบดินศูนย์พักพิงสัตว์ และสำนักทรัพยากรน้ำบาดาล เขต ๑ (ลำปาง) มีการจัดสรรงบประมาณการก่อสร้างระบบประปาบาดาลขนาด ๒๐ ลูกบาศก์เมตร และระบบสูบน้ำบาดาลด้วยพลังงานแสงอาทิตย์พร้อมอุปกรณ์

(๒) ศูนย์พักพิงสุนัขจรจัดจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้กำหนดแผนในการขอใช้พื้นที่ของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน ๓๐ ไร่ เป็นที่ตั้งศูนย์พักพิงฯ สามารถรองรับสุนัขจรจัดได้ จำนวน ๒,๐๐๐ ตัว โดยมีสำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการ กำหนดระยะเวลาดำเนินโครงการแล้วเสร็จในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗ อยู่ระหว่างการดำเนินโครงการจัดตั้งศูนย์พักพิงสัตว์ฯ ในระยะที่ ๒

๒.๑.๖ มาตรการหรือแนวทางในการป้องกันไม่ให้สุนัขและแมวจากประเทศเพื่อนบ้านข้ามแดนมายังประเทศไทย

จากการตรวจติดตาม พบว่า จังหวัดที่มีพื้นที่ติดแนวชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้านได้จัดทำแผน/แนวทาง/มาตรการ เพื่อป้องกันไม่ให้สุนัขและแมวจากประเทศเพื่อนบ้านข้ามแดนมายังประเทศไทย โดยการประชาสัมพันธ์ห้ามเคลื่อนย้ายสุนัขและแมวจากประเทศเพื่อนบ้านโดยไม่ได้รับอนุญาต และตรวจสอบการขออนุญาตเคลื่อนย้ายสุนัขและแมวตามมาตรการเคลื่อนย้ายสัตว์ที่กรมปศุสัตว์กำหนดอย่างเคร่งครัด ประสานงานกับด่านกักกันสัตว์ในการเฝ้าระวังสุนัขและแมวที่ข้ามชายแดน และตรวจสอบการลักลอบนำเข้า - ส่งออกสัตว์ ซากสัตว์ และสินค้าปศุสัตว์ตามช่องทางผ่านแดน เพื่อป้องกันการเกิดโรคระบาดสัตว์ในพื้นที่ตามมาตรการฯ อย่างเข้มงวด

ทั้งนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีแนวเขตติดแนวชายแดน ได้รณรงค์การฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า และร่วมกันออกหน่วยบริการผ่าตัดทำหมันเพื่อควบคุมประชากรสุนัขและแมวในพื้นที่และบริเวณช่องทางผ่านแดนระหว่างประเทศ พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนบริเวณพื้นที่ตามแนวชายแดน

มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคพิษสุนัขบ้า และนำสุนัขและแมวไปรับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าทุกปี และหากพบเจอสัตว์ที่แสดงอาการเข้าข่ายโรคพิษสุนัขบ้าให้ประสานเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์หรืออาสาปศุสัตว์ในพื้นที่ทันที

๒.๒ การประเมินผลการดำเนินโครงการ

จากการตรวจติดตามของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ผู้ตรวจราชการกระทรวง และผู้ตรวจราชการกรม ที่เกี่ยวข้องกับโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ พบว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัด สำนักงานแรงงานจังหวัด สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทุกหน่วยงานได้มีการตระหนักและให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า โดยได้มีการขับเคลื่อนโครงการตามบทบาทภารกิจ และมีการบูรณาการการทำงานผ่านกลไกการบูรณาการร่วมกันในทุกภาคส่วน ได้แก่ ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และองค์กรต่าง ๆ ในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์และในคน ดังนี้

๒.๒.๑ การเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ ใช้เครือข่ายความร่วมมือจากกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อาสาสมัครสาธารณสุข ในการสังเกตพฤติกรรม และอาการความผิดปกติของสุนัขและแมว เพื่อแจ้งเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์เก็บตัวอย่างส่งตรวจยืนยันโรค เจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำการสำรวจและขึ้นทะเบียนสุนัขและแมว และบันทึกข้อมูลในระบบศูนย์บัญชาการเพื่อการเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้า (Rabies one data) มีการฉีดวัคซีนป้องกันโรค

๒.๒.๒ การเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม และดูแลรักษาโรคพิษสุนัขบ้าในคน

(๑) มาตรการเฝ้าระวัง โดยมีการติดตามสถานการณ์ของโรคอย่างใกล้ชิด มีระบบเฝ้าระวังติดตามโรค โดยอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเคาะประตูบ้านให้ความรู้ และร่วมกับเครือข่ายโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในพื้นที่ในการค้นหาติดตามผู้สัมผัสโรคเข้ารับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าให้ครบถ้วน รวมทั้งเฝ้าระวังผู้ป่วยกลุ่มอาการทางสมองและระบบประสาท ส่งตรวจหาเชื้อโรคพิษสุนัขบ้า

(๒) มาตรการป้องกัน โดยให้ทุกอำเภอจัดทำแผนการดำเนินงานเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรค ดำเนินการสำรวจและจัดทำแผนสำรองวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าให้เพียงพอต่อการใช้งาน และดำเนินการฉีดวัคซีนป้องกันโรคล่วงหน้าให้กับบุคลากรกลุ่มเสี่ยงที่มีหน้าที่โดยตรงในการป้องกันควบคุมโรคหรือดูแลผู้ป่วย

(๓) มาตรการควบคุม โดยมีการบูรณาการร่วมกันกับเครือข่าย ท้องถิ่น และปศุสัตว์ ในการขับเคลื่อนการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า จังหวัดต่าง ๆ จัดทำนโยบายหรือแนวทางของจังหวัด ในการบริหารจัดการสัตว์จรจัดในพื้นที่เพื่อมิให้เกิดปัญหาต่อประชาชน อาทิ สร้างสถานพักพิงสัตว์จรจัดต้นแบบในพื้นที่ ประชาสัมพันธ์สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคพิษสุนัขบ้า ข้อกำหนดที่สำคัญและการเลี้ยงสัตว์ด้วยความรับผิดชอบ รวมทั้งออกข้อบัญญัติท้องถิ่น เรื่อง การควบคุมเลี้ยงสัตว์หรือปล่อยสัตว์ และดำเนินโครงการผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ตลอดจนมีการอบรมอาสาเพื่อสร้างและพัฒนาศักยภาพอาสาปศุสัตว์ด้านโรคพิษสุนัขบ้า ในการกระจายการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ และถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับโรคพิษสุนัขบ้าให้แก่ประชาชน มีโครงการคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีผลงานประจักษ์ ด้านการป้องกันควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า มีการจัดตั้งศูนย์สเคราะห์สัตว์จรจัด และสนับสนุนศูนย์สเคราะห์สัตว์ของเอกชนที่ตั้งอยู่ในจังหวัด จังหวัดที่มีพื้นที่ติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน ได้มีการประสานกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายความมั่นคงตามแนวชายแดนให้เข้มงวดในการตรวจสอบสุนัขและแมวจากประเทศเพื่อนบ้านทั้งที่มีเจ้าของและไม่มีเจ้าของ รวมทั้งประชาสัมพันธ์

ห้ามเคลื่อนย้ายสุนัขและแมวเข้ามาโดยไม่ได้รับอนุญาตพร้อมตรวจสอบการขออนุญาตเคลื่อนย้ายเพื่อป้องกันโรคระบาดสัตว์ รวมถึงได้ขอความร่วมมือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านกักกันสัตว์ ทหาร ตำรวจ อาสาสมัคร ในการป้องกันสุนัขและแมว ข้ามแดนมายังประเทศไทย

ในการดำเนินการโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ยังพบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการที่อาจทำให้การดำเนินการไม่สำเร็จตามเป้าหมาย อาทิ บุคลากรผู้รับผิดชอบงานยังขาดความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์แนวทางในการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ประชาชนขาดความตระหนักรู้เรื่องโรคพิษสุนัขบ้าและการบังคับใช้กฎหมาย อีกทั้งบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความรู้ความชำนาญในการฉีดวัคซีนมีจำนวนไม่เพียงพอ โดยแต่ละจังหวัดมีผู้ผ่านการอบรมอาสาสมัครปศุสัตว์จังหวัดจำนวนน้อย ทำให้การฉีดวัคซีนมีความล่าช้า และประชากรสัตว์เพิ่มขึ้นเร็วทำให้วัคซีนไม่เพียงพอ ประกอบกับประชาชนเจ้าของสุนัขและแมวบางส่วนไม่อยู่บ้านในช่วงเวลาที่เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกไปฉีดวัคซีนทำให้สุนัขและแมว ไม่ได้รับการฉีดวัคซีนตามเป้าหมายที่กำหนด นอกจากนี้ในพื้นที่มีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดบางแห่ง พบว่า มีสุนัขจรจัด ซึ่งอาจสร้างความเดือดร้อนรำคาญ ก่อให้เกิดความไม่ปลอดภัยต่อนักท่องเที่ยว โดยอาจกัด ข่วน ทำให้เกิดความหวาดกลัวไม่กล้าเข้ามาเที่ยว จนส่งผลกระทบต่อ การส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดได้ อีกทั้งการควบคุมจำนวนประชาชนสุนัขจรจัด มาผ่าตัดทำหมันและฉีดวัคซีนดำเนินการได้ค่อนข้างยาก ประกอบกับเจ้าหน้าที่ เวชภัณฑ์ วัสดุอุปกรณ์ สำหรับการจับสุนัขจรจัดมีไม่เพียงพอ อีกทั้งไม่ได้รับการสนับสนุนอุปกรณ์ หรืออุปกรณ์ที่ได้รับไม่สามารถดำเนินการจับสัตว์จรจัดได้

อย่างไรก็ตาม เพื่อให้การดำเนินโครงการฯ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และเกิดผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนดไว้ ต้องขอความร่วมมือจากประชาชนในการเลี้ยงและดูแลสัตว์เลี้ยงของตนเองอย่างมีความรับผิดชอบ เจ้าของสัตว์เลี้ยงต้องมีความตระหนักในเรื่องการเลี้ยงและดูแลสัตว์เลี้ยง โดยนำสัตว์เลี้ยงไปรับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า และผ่าตัดทำหมัน ซึ่งจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคพิษสุนัขบ้าอย่างถูกต้อง ทั้งนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องดำเนินการจัดทำข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติท้องถิ่น เพื่อควบคุมการเลี้ยงและปล่อยสัตว์ให้ครบทุกแห่ง รวมถึง การบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง จึงจะทำให้การขับเคลื่อนโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัยจากโรคพิษสุนัขบ้า บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการในการกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าให้หมดไปจากประเทศไทยได้อย่างยั่งยืนต่อไป

๒.๓ ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะจากการตรวจราชการแบบบูรณาการของผู้ตรวจราชการ

จากการตรวจติดตามการดำเนินโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ของคณะผู้ตรวจราชการ ยังคงพบเป็นประเด็นปัญหาเดิมที่ได้ให้ข้อสังเกต และข้อเสนอแนะแก่หน่วยงานที่รับผิดชอบและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไว้แล้ว แต่อย่างไรก็ตามจากการตรวจติดตามยังคงพบประเด็นปัญหาดังกล่าว ดังนั้น เพื่อเป็นการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหา คณะผู้ตรวจราชการ จึงได้มีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเพื่อนำให้หน่วยงานที่รับผิดชอบและที่เกี่ยวข้องดำเนินการปรับปรุงเร่งรัด และติดตามการดำเนินงานดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป ดังนี้

รายงานผลการตรวจติดตามโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจราชการ
๑. สุนัขและแมวจรจัดยังมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง การจับเพื่อนำมารับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าประจำปี และผ่าตัดทำหมันเพื่อควบคุมจำนวนประชากรทำได้ยาก และไม่ครอบคลุม มีความเสี่ยงที่จะเป็นแหล่งพาหะ และเกิดการระบาดของโรคในพื้นที่ได้	๑. กระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมปศุสัตว์) กระทรวงสาธารณสุข (กรมควบคุมโรค) กระทรวงศึกษาธิการ และกรมประชาสัมพันธ์ ควรมีการกำหนดตัวชี้วัดร่วมกัน เพื่อให้หน่วยงานในพื้นที่ดำเนินการในการจัดทำพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าเพื่อให้เกิดการบูรณาการการทำงานร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรม
๒. เนื่องจากกระบบรายงาน ร.๓๖ ได้ถูกยกเลิกไป และเปลี่ยนระบบการรายงานการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าผ่านระบบ ๔๓ แฟ้ม ซึ่งเป็นการเพิ่มรหัสวัคซีนใหม่ในแฟ้ม EPI (๓๙) โดยระบบดังกล่าวอยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข นอกจากนี้ ขณะนี้รูปแบบการแสดงผลข้อมูลยังไม่สามารถรายงานผลได้อย่างถูกต้อง ซึ่งมีหลายปัจจัยเข้ามาเกี่ยวข้อง ทั้งการแสดงผลของข้อมูลการรายงานของผู้ปฏิบัติงาน ความหลากหลายในการบันทึกข้อมูล และกรมควบคุมโรค ตลอดจนหน่วยงานในภูมิภาคไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้	๒. กระทรวงสาธารณสุข ควรพิจารณาปรับปรุงระบบการปฏิบัติงานเพื่อให้หน่วยงานกลาง และหน่วยงานในภูมิภาคสามารถเข้าถึงระบบและดึงข้อมูลเพื่อใช้ในการบริหารจัดการงานในพื้นที่ได้อย่างรวดเร็ว รวมถึงควรจัดให้มีการประสานงานเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว เพื่อให้สามารถเข้าถึงข้อมูลการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าหลังสัมผัสโรคได้
๓. การจัดตั้งศูนย์พักพิงสัตว์จรจัดในบางจังหวัดยังคงติดปัญหาของหน่วยงานหลักที่จะบริหารจัดการในพื้นที่ เช่น ขาดงบประมาณในการบริหาร สถานที่ตั้งที่เหมาะสม ความยินยอมจากประชาชนในพื้นที่ และการบริหารจัดการสถานสงเคราะห์สัตว์จรจัด ให้ได้มาตรฐาน เป็นต้น รวมทั้ง ขาดหน่วยงานหลักที่จะสนับสนุนศูนย์พักพิง	๓. กระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมปศุสัตว์) กระทรวงสาธารณสุข (กรมควบคุมโรค) ควรกำหนดให้มีหน่วยงานหลักในการรับผิดชอบการบริหารจัดการศูนย์พักพิงสัตว์จรจัด และควรบูรณาการกำหนดรูปแบบการบริหารจัดการศูนย์สงเคราะห์สัตว์จรจัดที่มีมาตรฐาน โดยเน้นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับทุกภาคส่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชน ภาคเอกชน องค์กร/มูลนิธิที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสัตว์ หรือจ้างเอกชนให้เข้ามาดำเนินการแทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่สามารถหาพื้นที่จัดตั้งสถานสงเคราะห์สัตว์ได้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจ ยอมรับ และร่วมขับเคลื่อนการดำเนินการให้บรรลุเป้าประสงค์อย่างยั่งยืน

รายงานผลการตรวจติดตามโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจราชการ
๔. บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีความรู้ความชำนาญในการฉีดวัคซีนมีจำนวนไม่เพียงพอ โดยแต่ละจังหวัดมีผู้ผ่านการอบรมอาสาสมัครปศุสัตว์จังหวัดจำนวนน้อย ทำให้การฉีดวัคซีนมีความล่าช้า อีกทั้งประชากรสัตว์เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้วัคซีนไม่เพียงพอ ประกอบกับประชาชนเจ้าของสุนัขและแมวบางส่วนไม่อยู่บ้าน ในช่วงเวลาที่เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกไปฉีดวัคซีนทำให้สุนัขและแมว ไม่ได้รับการฉีดวัคซีนตามเป้าหมายที่กำหนด	๔.๑ ขอให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมปศุสัตว์) เป็นเจ้าภาพหลักในการประสานความร่วมมือกับกระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) กระทรวงสาธารณสุข (กรมควบคุมโรค) เพื่อดำเนินการจัดอบรมอาสาสมัครปศุสัตว์เพิ่มมากขึ้น เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่มีบุคลากรที่มีความรู้และความชำนาญในการระบาดของโรคพิษสุนัขบ้า ๔.๒ ขอให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมปศุสัตว์) ขอความร่วมมือกับคณะสัตวแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยหรือมูลนิธิ รวมทั้งองค์กรที่ไม่แสวงหากำไรในพื้นที่ เพื่อให้เข้ามาช่วยดำเนินการฉีดวัคซีนและทำหมันสุนัขและแมว เพื่อป้องกันและระงับโรคพิษสุนัขบ้า
๕. การให้บริการหน่วยสัตวแพทย์เคลื่อนที่ ในบางพื้นที่ที่ห่างไกล ไม่สามารถให้บริการได้เต็มประสิทธิภาพ เนื่องจากขาดแคลนงบประมาณ ในการขนย้ายอุปกรณ์ อาทิ กรณีจังหวัดแม่ฮ่องสอน ซึ่งพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาชัน และพื้นที่ป่า ทำให้การเดินทางไม่สะดวก อีกทั้ง การเลี้ยงสุนัขและแมวของประชาชนเลี้ยงแบบปล่อยเป็นหลัก ทำให้การเข้าถึงเพื่อฉีดวัคซีนให้ครอบคลุมประชากรสัตว์ดำเนินการได้ค่อนข้างลำบาก	๕. ขอให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จัดตั้งงบประมาณสนับสนุนยานพาหนะ สำหรับการออกให้บริการควบคุมประชากรสัตว์โดยเฉพาะ เพื่อให้การบริการมีประสิทธิภาพ มีความปลอดภัยต่อสัตว์และผู้ปฏิบัติหน้าที่ สำหรับกระทรวงมหาดไทยได้มีการจัดทำแนวทางปฏิบัติในการตั้งงบประมาณหรือการขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อสนับสนุนยานพาหนะสำหรับการออกให้บริการควบคุมประชากรสัตว์โดยเฉพาะ เพื่อให้การบริการมีประสิทธิภาพมีความปลอดภัยต่อสัตว์ และผู้ปฏิบัติหน้าที่
๖. กรุงเทพมหานครมีการดำเนินการตามโครงการ BKK Adopter ถือเป็นโครงการที่ดีที่มีการส่งเสริมให้ประชาชนที่รักสุนัขและแมวขอรับสุนัขหรือแมวในศูนย์พักพิงสัตว์ของ กรุงเทพมหานครไปเลี้ยงหรืออุปการะต่อไป	๖. กระทรวงมหาดไทย โดย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ควรพิจารณานำโครงการลักษณะดังกล่าวนี้เป็นต้นแบบของการดำเนินการ เพื่อขยายผลไปดำเนินการในพื้นที่จังหวัดอื่น ๆ ทั่วประเทศ

รายงานผลการตรวจติดตามโครงการสัปดาห์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ภาคผนวก

รายงานผลการตรวจติดตามโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ภาพการตรวจติดตาม
โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า
ตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมพระนราธิวาสราชนครินทร์
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
โดยผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี เขตตรวจราชการส่วนกลาง (กรุงเทพมหานคร)

รายงานผลการตรวจติดตามโครงการสัตรว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ภาพการตรวจติดตาม
โครงการสัตรว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า
ตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
โดยผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี เขตตรวจราชการที่ ๑

รายงานผลการตรวจติดตามโครงการสัตรว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ภาพการตรวจติดตาม
โครงการสัตรว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า
ตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
โดยผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี เขตตรวจราชการที่ ๒

รายงานผลการตรวจติดตามโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ภาพการตรวจติดตาม
โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า
ตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
โดยผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี เขตตรวจราชการที่ ๓

รายงานผลการตรวจติดตามโครงการสัตรว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ภาพการตรวจติดตาม
โครงการสัตรว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า
ตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
โดยผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี เขตตรวจราชการที่ ๔

รายงานผลการตรวจติดตามโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ภาพการตรวจติดตาม

โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า
ตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
โดยผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี เขตตรวจราชการที่ ๕

รายงานผลการตรวจติดตามโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ภาพการตรวจติดตาม
โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า
ตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมพระนราธิวาสราชนครินทร์
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
โดยผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี เขตตรวจราชการที่ ๖

รายงานผลการตรวจติดตามโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ภาพการตรวจติดตาม
โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า
ตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
โดยผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี เขตตรวจราชการที่ ๗

รายงานผลการตรวจติดตามโครงการสัตรว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ภาพการตรวจติดตาม
โครงการสัตรว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า
ตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
โดยผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี เขตตรวจราชการที่ ๘

รายงานผลการตรวจติดตามโครงการสัตรว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ภาพการตรวจติดตาม
โครงการสัตรว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า
ตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
โดยผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี เขตตรวจราชการที่ ๙

รายงานผลการตรวจติดตามโครงการสัตรว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ภาพการตรวจติดตาม
โครงการสัตรว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า
ตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
โดยผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี เขตตรวจราชการที่ ๑๐

รายงานผลการตรวจติดตามโครงการสัตรว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ภาพการตรวจติดตาม

โครงการสัตรว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า
ตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมพระนราธิวาสราชนครินทร์
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
โดยผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี เขตตรวจราชการที่ ๑๑

รายงานผลการตรวจติดตามโครงการสัตรว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ภาพการตรวจติดตาม

โครงการสัตรว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า

ตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

โดยผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี เขตตรวจราชการที่ ๑๒

รายงานผลการตรวจติดตามโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ภาพการตรวจติดตาม
โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า
ตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมพระนราธิวาสราชนครินทร์
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
โดยผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี เขตตรวจราชการที่ ๑๓

รายงานผลการตรวจติดตามโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ภาพการตรวจติดตาม

โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า
ตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
โดยผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี เขตตรวจราชการที่ ๑๔

รายงานผลการตรวจติดตามโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ภาพการตรวจติดตาม
โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า
ตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมพระนราธิวาสราชนครินทร์
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
โดยผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี เขตตรวจราชการที่ ๑๕

รายงานผลการตรวจติดตามโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ภาพการตรวจติดตาม
โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า
ตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมพระนราธิวาสราชนครินทร์
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
โดยผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี เขตตรวจราชการที่ ๑๖

รายงานผลการตรวจติดตามโครงการสัตรว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ภาพการตรวจติดตาม

โครงการสัตรว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า
ตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมพระนราธิวาสราชนครินทร์
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
โดยผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี เขตตรวจราชการที่ ๑๗

รายงานผลการตรวจติดตามโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ภาพการตรวจติดตาม

โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า

ตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมพระนราธิวาสราชนครินทร์

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

โดยผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี เขตตรวจราชการที่ ๑๘

รายงานผลการตรวจติดตามโครงการสัตรว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ภาพการตรวจติดตาม
โครงการสัตรว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า
ตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
โดยกระทรวงมหาดไทย

